

ATELIER DIDACTIC

Publicație periodică a Casei Corpului Didactic a Municipiului București

EDIȚIE NOUĂ
ON-LINE

ISSN 2501-1901
ISSN-L 1583-6584

Nr. 27/Martie 2025

Bune practici în educație. Din 1999

„Vânătoarea de lectură în biblioteci”, concurs de lectură inițiat de Casa Corpului Didactic București în 2021, a crescut precum voinicul din poveste. Anul acesta școlar, la cea de-a IV-a ediție, concursul nostru se află în calendarul național al Ministerului Educației și Cercetării, fiind aprobat în *Lista proiectelor de educație extrașcolară naționale și internaționale* care se desfășoară în România în anul școlar 2024 -2025 cu OMEC Nr. 3.026/14.01.2025, Anexa nr. 2.

De ce vânătoare de lectură?

- pentru că fiecare echipă trebuie să *vâneze* un singur mesaj de lectură din cele postate în zona online a concursului, de pe site-ul CCD B;
- pentru că, în baza mesajului, fiecare echipă *vânează* cartea potrivită mesajului și a nivelului de înțelegere al membrilor echipei;
- pentru că, la fiecare etapă, echipele *vânează* biblioteca din care își vor alege cartea (biblioteca școlară sau publică, în funcție de etapă);
- pentru că *trofeul de vânătoare* trebuie să fie un produs digital care să reflecte mesajul cărții citite și etapele vânătorii;
- și pentru că ideea concursului a pornit de la credința noastră că, prin *joacă, prin provocări frumoase și cu sens, într-un proces de gamificare a învățării*, elevii pot acumula noi cunoștințe și noi abilități, necesare în dobândirea competențelor de literație, de lectură și de utilizare a instrumentelor digitale într-un mod creativ.

Așadar, concursul nostru *vânează* dezvoltarea competențelor de lectură și a competențelor digitale ale elevilor și promovează bibliotecile ca spații de deschidere, de socializare și de valorificare a patrimoniului cultural.

La concurs s-au înscris 110 unități de învățământ din 28 de județe și municipiul București. În urma derulării etapei pe școală, care s-a derulat în luna februarie, s-au calificat 255 de echipe pentru etapa județeană, care va avea loc în perioada martie-aprilie 2025. Le urăm mult succes tuturor echipelor!

Vă invităm să aflați mai multe informații despre concursul nostru pe site-ul CCD București, la adresa:

<https://www.ccd-bucuresti.org/index.php/ro/biblioteca/concursuri-simpozioane>

CUPRINS

Nicoleta Briciu	Educația outdoor: o oportunitate de educație experiențială	Pag. 4
Radu Jugureanu Andreea Manolache	Parteneriat între Casa Corpului Didactic București și Fundația Vodafone România pentru formarea profesorilor din învățământul primar și secundar în cadrul proiectului „Școala din viitor”	Pag. 6
Raluca-Viviana Ionescu	Creativitate educațională prin cultură	Pag. 8
Nela Burcea	Promovarea toleranței pentru construirea unor comunități durabile	Pag. 10
Nela Burcea	Educația salvează vieți. Acțiuni pentru un viitor fără dezastre	Pag. 14
Bogdan Andronache	Nu este cazul să te alarmezi, DAR... Proiect de creștere a gradului de pregătire al elevilor de liceu în caz de urgență teroristă	Pag. 16
Ruxandra Penciu	Cutremurele și educația preventivă în rândul elevilor. Analiză și metode de intervenție. Studiu de caz	Pag. 23
Georgeta Bolojan	Importanța absorbției fondurilor nerambursabile în managementul unităților de învățământ preuniversitar	Pag. 26
Loredana Popescu	Coordonatorul pentru proiecte educaționale europene	Pag. 31
Elena-Iulia Sălăjanu	Summer School on the EU Green Deal, proiect EU-GreW	Pag. 35
Raluca Eftimie	Abordarea interdisciplinară în lecția de educație fizică și sport	Pag. 37
Ana Maria Anghel Ana Maria Pancu	Colaborare interdisciplinară: Biblioteca școlară și educația fizică în promovarea unui stil de viață sănătos	Pag. 39
Cristina Ștefan	Cetățenia digitală – o competență a viitorului	Pag. 42
Valentina Liurcă	Perspective inter- și transdisciplinare. Abordări creative pentru o învățare holistică	Pag. 45
Elev Ion Victor Gațe Prof. Teodora Păun-Huang	Ascensiunea lui Nicolae Ceaușescu	Pag. 49
Dana Rucsandra Nițu	Fișa postului și rolul acesteia pentru angajați și angajatori	Pag. 58
drd. Laura Rudeanu	Stagiul de practică în bibliotecile școlare, o experiență benefică pentru studenți și bibliotecarii școlari	Pag. 61

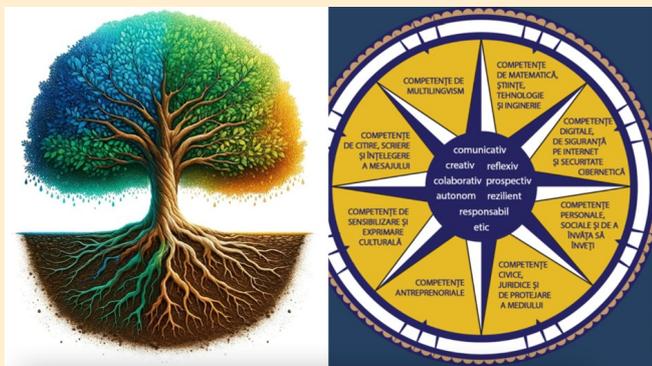
CUPRINS

Gabriela Gamulea-Tudose	Strategii eficiente pentru integrarea tehnologiei în procesul de învățare	Pag. 67
Ioana Natalia Iconaru	Depășind limitele clasei	Pag. 69
Mădălina Angelușiu	Chimia și educația ecologică. Studiu de cercetare	Pag. 70
Valentina Liurcă	De vorbă cu actorul Mihai Călin, cu ocazia Zilei Culturii Naționale	Pag. 73
Bogdan Andronache	Imaginea școlii în pictura lui Jan Steen	Pag. 74
Claudia Subotin	Dialog în lectură la Școala Gimnazială nr. 150	Pag. 79
Camelia Andreescu	Perspective transdisciplinare în abordarea textului literar	Pag. 80
Monica Colț	"My Eco Itzy-Bitzy House". Prezentare Proiect în cadrul Portofoliului Verde	Pag. 83
Maria Mihaela Florescu	Cunoașterea lumii materiale prin activități STE(A)M la clasa pregătitoare	Pag. 85
Carmen-Ana Ionescu	Rolul proiectului în menținerea stării de bine	Pag. 89
Ema Pal	Tehnologia - Partenerul în educație	Pag. 91
Sorina Manuela Dădulescu Maria Adelina Dimancea	Dezvoltarea competențelor verzi: educație ecologică și promovarea sustenabilității	Pag. 93
Constanța Dinu Ana Iuliana Popa	Exemple de bune practici inter - și transdisciplinare în grădiniță	Pag. 95
Florina Anastasia Dumitru	O plimbare la munte: Dezvoltarea deprinderilor motrice prin activități ludice	Pag. 97
Ana-Maria Georgescu Ionela Iordache	Educația ecologică pe înțelesul copiilor	Pag. 99
Ioana-Alexandra Sultana	Aplicații tehnologice în sprijinul învățării la grădiniță	Pag. 100
Octavia Jora	Introducere în robotică cu plăci Arduino	Pag. 101

Educația outdoor: o oportunitate de educație experiențială

Ce-ați spune despre o călătorie aici și acum? Vă invit să călătorim împreună prin intermediul unei povești despre educație, despre învățare și, cel mai important, despre noi indiferent de rolurile pe care le îndeplinim.

Și cum orice călătorie, pentru a fi una reușită, presupune stabilirea unei destinații, dar și respectarea unor reguli, vă propun ca destinație finală: pomul vieții, un axis mundi al existenței noastre profesionale și personale. Priviți-l cu atenție! Ce vedeți? Ce simțiți? Cine este el pentru fiecare dintre dumneavoastră?

Mai întâi de toate, să convenim asupra sensurilor termenilor educaționali la care vom face apel, drept călăuze ale călătoriei noastre imaginare. Conceptul de educație este unul care suportă accepțiuni multiple, însă astăzi mi-aș dori să ne oprim asupra uneia dintre ele care să ne călăuzească pe parcursul călătoriei educaționale pe care v-o propun: **Educația - Proces complex, continuu, care vizează dezvoltarea individului din punct de vedere cognitiv, emoțional, social și spiritual.**

Mediul educațional din România a fost invadat în ultima perioadă de sintagme precum: **educație outdoor și învățare experiențială**. În acest context, se impune o delimitare conceptuală și semantică clară. Prin urmare, vom pune în relație cele două sintagme, având în vedere că în literatura de specialitate există o mulțime de termeni folosiți pentru a descrie spațiul exterior menit învățării: în aer liber (curtea școlii, teren de sport, teren de joacă, parc), în afara sălii de clasă, în natură, în mediu cultural. Mai mult decât învățarea se

produce prin experiență autentică, căci presupune observare și reflecție, conștientizare și generalizare și, mai mult de atât, transfer în viața reală, conexiune cu sine, cu ceilalți, cu realitatea concretă.

Și pentru a afla scopul călătoriei noastre pe tărâmul educației outdoor, ce ați spune despre un moment de reflecție ghidată de aceste trei întrebări:

- De ce educație outdoor ?
- Este viața o călătorie educațională?
- Facem educație pentru viață? Dacă da, cum?

Numeroase studii au relevat că doar sădirea seminței nu asigură creșterea pomului vieții, nici rodirea lui și nici trăinicia în armonie cu natura și timpul, ci envoie de mult mai mult. Profesorii ar spune este nevoie de noi și de educație formală, noi suntem pomul vieții; colegii din palaturi și cluburi, partenerii noștri educaționali (din ONG-uri, asociații) vor spune este nevoie de noi, noi dăm viață pomului prin educația nonformală, societatea va spune e nevoie și de școala vieții (cunoaștem cu toții expresia).

ESTE NEVOIE DE TOȚI, de o viziune comună și un loc de întâlnire: Educația outdoor, aflată la confluența celor trei tipuri de educație.

Și cel mai important... am uitat de pomul vieții... **ESTE NEVOIE DE EL: ELEVUL**, pomul vieții, care să-ți creeze propriile mecanisme de autoreglare, să învețe și să reînvețe, să își înfigă adânc rădăcinile, în pământ, în fundamentul solid din care să-și extragă seva.

Și, cum orice drum spre cunoaștere presupune și obstacole, iar pentru a le putea depăși și transforma în adevărate oportunități de creștere, avem nevoie de **principii și resurse solide**, spre care să ne îndreptăm:

- **Dezvoltarea holistică** – dezvoltare armonioasă, echilibrată și integrală a elevului, astfel încât aceasta să fie capabil să facă față provocărilor într-o lume în continuă schimbare.
- **Abordarea echilibrată** - dezvoltarea echilibrată a diferitelor domenii de competențe, ajutând absolventul să-și stabilească nevoi și priorități de învățare care permit trasee educaționale flexibile.

- **Spiritul de reflecție** - dezvoltarea unei conștiințe de sine profunde și a unei înțelegeri critice a lumii înconjurătoare, prin reflecție critică și autoevaluare, ca mijloace de progres și autoîmbunătățire continuă.
- **Depășirea autolimitării** – absolventul să exploreze alternative în parcursul său educațional, social și profesional, să-și depășească propriile limite și să își asume riscuri calculate în luarea deciziilor.
- **Abordarea prospectivă** - anticiparea viitorului și proiectarea acestuia, promovând o atitudine proactivă și un spirit inovator în abordarea problemelor și provocărilor viitoare.
- **Reziliența** - capacitatea de a depăși obstacole și a persevera în fața dificultăților, manifestând un spirit de autonomie și autodeterminare.
- **Promovarea incluziunii** - respectul și considerația față de demnitatea și drepturile fiecărei persoane, față de diversitate, creând un mediu în care fiecare se poate dezvolta și își poate atinge potențialul maxim.
- **Sustenabilitatea și grija pentru mediu** - manifestă grijă activă față de mediul înconjurător și promovează sustenabilitatea, printr-o abordare responsabilă și conștientă a utilizării resurselor naturale, contribuind la dezvoltare durabilă.
- **Cetățenia activă** - implicarea activă și constructivă în grupurile și comunitățile de apartenență, participarea la luarea deciziilor, promovând un spirit de solidaritate și cooperare în vederea construirii unui viitor mai bun.

Toate acestea stau la baza profilului absolventului de azi, a adultului de mâine care trebuie să rodească, să transmită mai departe nu numai învățăminte, cunoștințe, ci și deprinderi, atitudini, valori în acord cu propriul sine, cu cerințele societății și avântul tehnologiei.

Suprapuneți vizual cele două imagini. Este ceea ce ne dorim cu toții, nu?! Rămâne să acționăm în consecință fiecare, la locul lui, de sub pălăria sub care se află.

Cu cât ne apropiem mai tare de dezideratul nostru, cu atât lucrurile devin mai clare și sintagma *educație outdoor* se îmbogățește cu noi accepțiuni, accepțiuni care au stat la baza acțiunilor concrete în cadrul proiectului CRED.

Cele mai multe activități de tip outdoor își ating scopul, și anume dezvoltarea completă și complexă a elevului, ancorarea solidă a acestuia în viața reală, dacă sunt plasate într-o poveste.

Nu am putut să vă invit în mijlocul naturii, deși mi-ar fi plăcut tare mult, lângă un copac înrădăcinat puternic, pentru a reflecta la rolul nostru în procesul instructiv-educativ, însă am creat împreună povestea al cărei regizor suntem fiecare dintre noi.

Educația outdoor: o oportunitate de învățare experiențială

• *Impactul cel mai puternic asupra învățării este atunci când profesorii ajung să învețe din și despre propria predare și când elevii devin propriii lor profesori.*
(John Hattie, *Învățarea vizibilă*, 2014)

În loc de concluzii...

- Fiți profesorul care deschide larg ușa clasei și creați contexte diverse de învățare!
- Fiți regizorul, dar lăsați actorului și libertatea de a-și joaca rolul pe marea scenă a vieții!
- Creați propria voastră poveste despre aici și acum, dar mai ales despre mâine și acolo!

Creați contextele favorabile elevului să-și identifice și să-și perfecționeze rolul pe care îl va juca ca un actor de succes pe marea scena vieții!

Director CCD București

Prof. Nicoleta Briciu

Parteneriat între Casa Corpului Didactic București și Fundația Vodafone România pentru formarea profesorilor din învățământul primar și secundar în cadrul proiectului „Școala din viitor”

Sub umbrela parteneriatului dintre Casa Corpului Didactic a Municipiului București și Fundația Vodafone România, în perioada 6-7 Septembrie 2024, 46 de cadre didactice din toată țara au participat la sesiunile cu prezentă fizică ale cursului avizat de formare de formatori „Școala din viitor”. În perioada septembrie-decembrie au urmat sesiunile de pregătire online, în care participanții și-au sedimentat cunoștințele alături de cei 2 formatori: Prof. Radu Jugureanu și George Pataki.

Prin alăturarea forțelor, cei doi parteneri Casa Corpului Didactic a Municipiului București și Fundația Vodafone și-au propus acreditarea programului de formare și multiplicarea către

profesori la nivel național, contribuind la creșterea competențelor digitale atât în rândul cadrelor didactice, cât și a elevilor de gimnaziu.

Prin alăturarea forțelor, cei doi parteneri Casa Corpului Didactic a Municipiului București și Fundația Vodafone și-au propus acreditarea programului de formare și multiplicarea către profesori la nivel național, contribuind la creșterea competențelor digitale atât în rândul cadrelor didactice, cât și a elevilor de gimnaziu.

Cursul „Școala din viitor” vizează 48 de activități de învățare multimedia interactive, cross-curriculare, structurate pe patru parcursuri de învățare și disponibile în mod gratuit pe platforma

www.scoaladinviitor.ro

Cele patru parcursuri de învățare și disponibile în mod gratuit pe platforma www.scoaladinviitor.ro sunt:

- **Mediu și ecologie** - 12 activități de învățare cross-curriculare tip e-learning destinate elevilor de gimnaziu, ideale pentru Săptămâna verde, dar și ca elemente de conținut digital pentru STEM.
- **Inteligență digitală** - 12 activități de învățare dedicate, ideale pentru Săptămâna Altfel sau/și pentru orele de TIC, Educație socială, Dirigenție, STEM.
- **Robotică** - 12 activități de învățare în care învățăm aplicații practice ale roboticii în viața de zi cu zi și totodată limbaje de programare Scratch și modul de lucru în aplicația GeoGebra.
- **Pregătiți pentru viitor** - 12 activități de învățare în care imaginăm posibile inflexiuni în meseriile viitorului explorând conceptele de inteligență artificială și realitate augmentată.

Fiecare parcurs de învățare este proiectat didactic și dezvoltat digital pe baza unei metodologii consacrate, prin care se încearcă trecerea de la „reproducerea informației” la „crearea cunoașterii”.

Activitățile de învățare asociate fiecărui parcurs de învățare sunt create ca mijloc complementar de învățare, adiacent cross-curricular disciplinelor STREAM – Științe, Tehnologie, Citire/Scrisoare (Read/Write), Inginerie (Engineering), Arte, Matematică.

În acest cadru, obiectivele cursului prezent sunt definite pe dezvoltarea cunoașterii, asumării și interiorizării atât din punct de vedere al conținutului științific, dar și din perspectiva didactică și pedagogică a întregului concept global definit de cele patru parcursuri de învățare.

Cum abordăm conținutul digital în sala de clasă? Cum ne raportăm la didactica ce vizează competențe transversale? Ce idei noi generăm plecând de la o activitate de învățare multimedia interactivă ce abordează alte discipline decât cele pe care le predăm uzual la clasă? Cum măsurăm impactul?

Urmează să răspundem la toate aceste întrebări în cadrul proiectului de formare școala din viitor, derulat de CCD București împreună cu Fundația Vodafone România.

Prof. Radu Jugureanu
eLearning & eTraining Consultant

Andreea Manolache
Senior Program Manager
Fundația Vodafone România

Creativitate educațională prin cultură

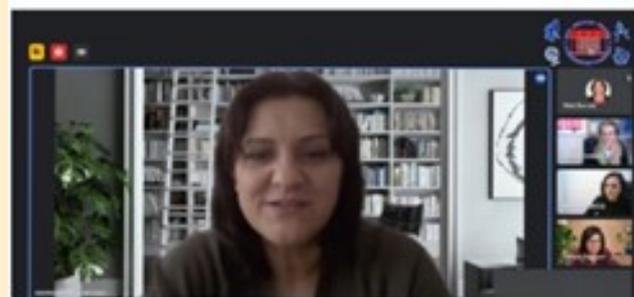
Ziua Culturii Naționale se aniversează în mod oficial în România din 2010 și, ca și în alte țări europene, reprezintă prilejul cu care se organizează evenimente culturale și educative ce au ca scop stimularea dialogului intercultural și promovarea identității și valorilor noastre naționale. În centrul unei ample galerii de personalități care au contribuit la formarea spiritualității românești, au influențat limba română și literatura, gândirea și simțirea națională și au produs ecouri în cultura universală, se găsește Mihai Eminescu, maestru al condeiului în proză și în versuri și gazetar cu puternice opinii, din scrierile căruia răzbate o profundă dragoste pentru națiune și o preocupare permanentă pentru soarta acesteia. Data nașterii lui Eminescu, 15 ianuarie, marchează ziua în care românii de aici și de pretutindeni, celebrează Cultura Națională, prin concerte și recitaluri de muzică și poezie, expoziții, spectacole și conferințe.

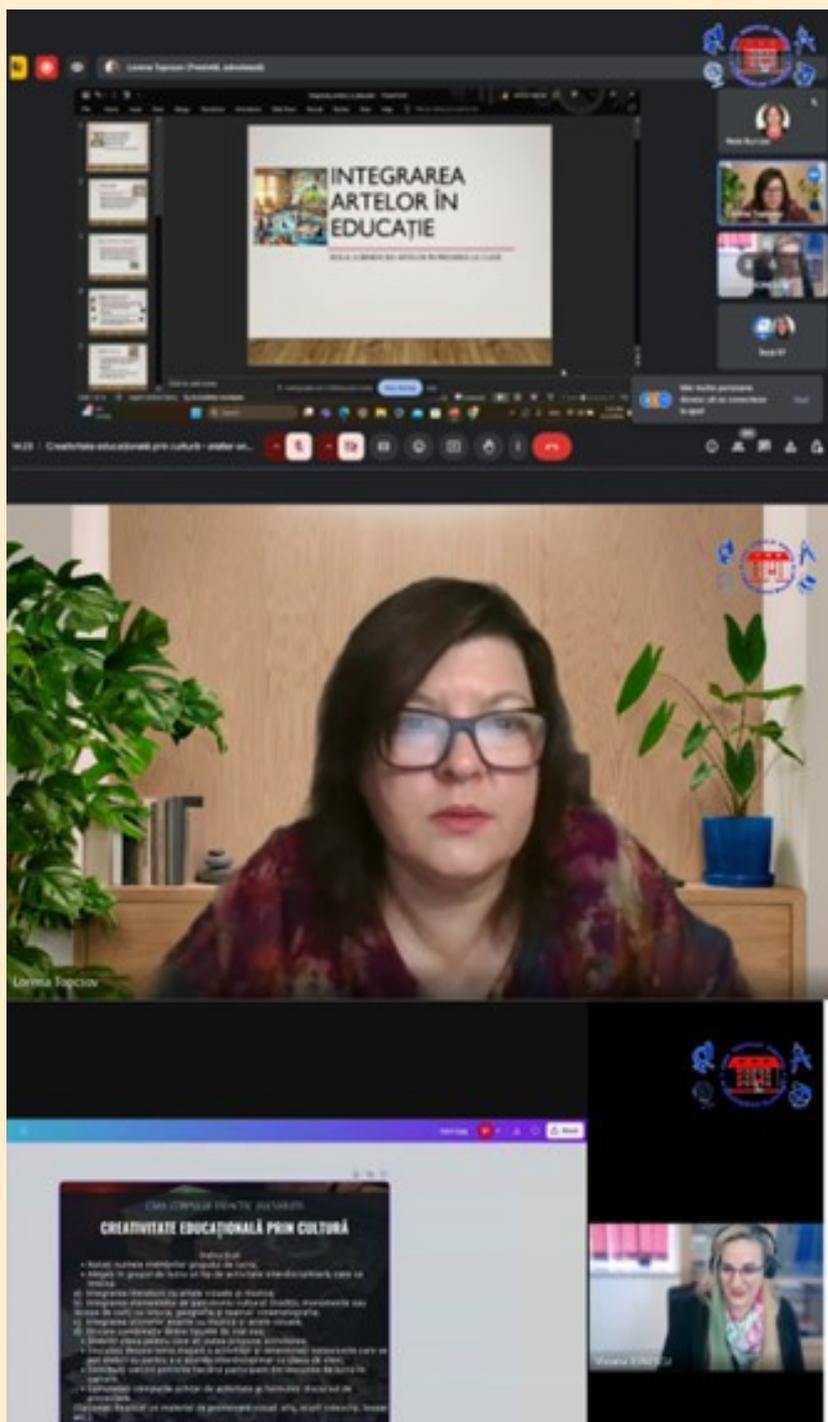
Sub aceste auspicii, atelierul online „Creativitate educațională prin cultură”, organizat pe 15 ianuarie 2025 de Casa Corpului Didactic, și-a deschis porțile virtuale pentru 100 de profesori din București și din țară. Construit pe structura unei activități metodice cu profund caracter aplicativ, atelierul a debutat cu prezentarea doamnei director CCD, Nicoleta Briciu, care a evidențiat legătura dintre abordarea interdisciplinară a conținuturilor din perspectiva dezvoltării competenței *Sensibilizare și exprimare culturală* conform prevederilor OME nr. 6731/ 2023 ce reglementează Profilul de formare al absolventului.

Ca invitat într-un scurt interviu pe teme educaționale și culturale, doamna **inspector Andra Mihaela Apostu, muzicolog și jurnalist cultural, dar și profesor la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”,** a răspuns la întrebări ce acoperă o largă gamă de subiecte: rolul și influența mentorilor și a modelelor în dezvoltarea personalității și a motivației pentru învățare a elevilor, importanța culturii în educație la toate nivelurile de învățământ.

Intervențiile doamnei profesor Apostu au fost ilustrate cu exemple și relatări ale unor experiențe personale ce au invitat audiența la reflecție și ar putea constitui punctul de start al unor proiecte de viitor pentru participanții la atelierul online.

„Creativitatea educațională prin cultură” a fost exersată de profesorii care au participat la activitate cu ajutorul doamnei **Lorena Topcsov, creator de resurse educaționale digitale și profesor de vioară la Școala Gimnazială de Arte nr. 5 din București.**

Prin accesarea unor instrumente și platforme digitale, cadrele didactice au construit în manieră colaborativă un scenariu de unitate de învățare abordată interdisciplinar, în care sunt integrate elemente ale culturii românești. S-au creat premisele unui design de activitate personalizat și adaptabil, ce aduce împreună metodele tradiționale, metodele moderne și tehnologia, ce poate fi utilizat atât în activitatea față în față la clasă, cât și în proiectele derulate online.

Doamna profesor Lorena Topcsov a prezentat pe larg beneficiile realizării conexiunii artelor cu conținuturile celorlalte discipline în context educațional, a oferit exemple de bună practică și de resurse cu caracter deschis și a evidențiat strategii și soluții pentru depășirea provocărilor cu care se confruntă cadrele didactice în proiectarea și implementarea abordărilor interdisciplinare.

**Prof. metodist Raluca-Viviana Ionescu
CCD București**

Promovarea toleranței pentru construirea unor comunități durabile

Echipa de proiect a Casei Corpului Didactic a Municipiului București a organizat conferința online „Promovarea toleranței pentru construirea unor comunități durabile”, pentru a marca Ziua Internațională a Toleranței, celebrată pe 16 noiembrie. Conferința a avut loc sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO.

Contextul organizării conferinței. Într-o lume și într-o perioadă a globalizării, a diversității și a mobilității, toleranța în familie, în comunitate sau între state este mai necesară ca oricând. Toleranța a devenit una dintre valorile fundamentale care stau la baza relațiilor internaționale în secolul XXI. În „**Declarația universală a drepturilor omului**” se precizează: „Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. Acesta trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității Organizației Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.” („Universal Declaration of Human Rights”, art. 26). Potrivit „**Declarației principiilor toleranței**”, „a practica toleranța nu înseamnă a tolera nedreptatea socială, a renunța la propriile convingeri, a face concesii în această privință; ea semnifică acceptarea faptului că ființele umane, care se caracterizează prin diversitatea aspectului fizic, prin situația lor, felul de exprimare, comportament și prin valorile împărtășite, au dreptul de a trăi în pace și de a fi cele care sunt.” Promovarea toleranței și a respectului pentru alții constituie unul din obiectivele primordiale ale educației internaționale exprimat de **Consiliul European** în termeni de competențe (ex. competențe sociale și civice pentru a îndeplini țelul „Unitate în diversitate”). Conviețuirea pașnică a persoanelor din medii culturale diverse depinde de existența unui climat de toleranță. Școala are un rol esențial în a promova respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie și manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane. Prin educație, școala

The poster features a central graphic of four hands in different colors (red, orange, blue, green) holding a red heart. Text on the poster includes:

Conferință online
PROMOVAREA TOLERANȚEI PENTRU DEZVOLTAREA UNOR COMUNITĂȚI DURABILE

SPEAKERS:

- dr. Ana Maria Dalu- director Unitatea de Cercetare în Educație, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație
- dr. Anuța Plăeșu, cercetător științific, Unitatea de Cercetare în Educație, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație
- dr. Ana Maria Zamfir- șef Departament "Educație, pregătire continuă și relația cu piața muncii", Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale
- Loana Lavinia Ioniță - profesor Colegiul Național "Gheorghe Șincai", consilier școlar CMBRAE

18.11.2024, 14:00-16:00
 Conferința se desfășoară sub patronaj CNR pentru UNESCO

INSCRIE-TE AICI!

Logos for Casa Corpului Didactic Municipiului București, UNESCO, and a QR code are also present.

formează atitudini deschise și încurajează respectarea dreptului fiecăruia de a-și păstra propriile valori și credințe, contribuind la evitarea confruntărilor/conflictelor.

În 1996, Adunarea Generală a ONU (prin rezoluția 51/95) a invitat statele membre ale ONU să celebreze Ziua Internațională a Toleranței pe 16 noiembrie, cu activități îndreptate și către instituțiile de învățământ. Conferința se aliază cu obiectivele UNESCO prin promovarea educației pentru cetățenie globală, a drepturilor omului și a respectului pentru diversitate culturală. Aceste valori sunt fundamentale pentru dezvoltarea unor comunități pașnice și incluzive, care contribuie la atingerea Obiectivelor de

Dezvoltare Durabilă (ODD), în special a celor legate de educația de calitate (ODD 4), reducerea inegalităților (ODD 10) și pacea, justiția și instituțiile puternice (ODD 16).

Pentru a stimula și promova toleranța pentru diversitate în numele democrației, Statele Membre ale Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură reunite la Paris, în perioada 25 octombrie -16 noiembrie 1995, au adoptat „Declarația principiilor toleranței”, menționând: „Toleranța este respectul, acceptarea și aprecierea bogăției și diversității culturilor lumii noastre, felurilor noastre de expresie și manierelor de exprimare a calității noastre de ființe umane. Ea este încurajată prin cunoașterea, deschiderea spiritului, comunicare și libertatea gândirii, conștiinței și credinței. Toleranța este armonia în diferențe. Ea nu e doar o obligațiune de ordin etic; ea este, de asemenea, și o necesitate politică și juridică. Toleranța este o virtute, care face ca pacea să fie posibilă, contribuind la înlocuirea culturii războiului cu o cultură a păcii.”

Scopul conferinței a fost acela de a sublinia rolul esențial al educației școlare în promovarea toleranței și a respectului pentru diversitate, ca fundament al conviețuirii pașnice și al dezvoltării unor comunități durabile.

„Toleranța este un act de umanitate, pe care trebuie să-l cultivăm și să-l adoptăm fiecare în viața proprie în fiecare zi.” (Audrey Azoulay, directorul general UNESCO).

Obiectivele conferinței

O1: Creșterea conștientizării impactului intoleranței: Informarea profesorilor despre rezultatele studiului privind siguranța în școli și despre percepțiile actorilor educaționali legate de violența școlară, cu scopul de a preveni și combate comportamentele violente în mediul educațional.

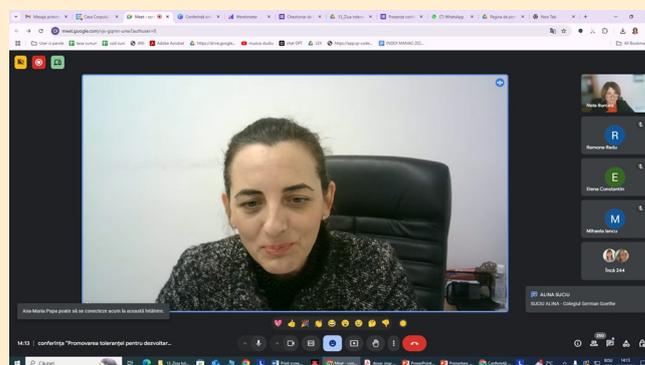
O2: Promovarea incluziunii pe piața muncii: Facilitarea accesului la informații privind integrarea pe piața muncii a absolvenților de liceu din grupuri vulnerabile, subliniind importanța solidarității și incluziunii sociale ca bază pentru comunități durabile și reziliente.

O3: Dezvoltarea și diseminarea de resurse educaționale pentru toleranță: Oferirea profesorilor de exemple de resurse educaționale inovative și metode didactice eficiente pentru a promova toleranța și a dezvolta

competențe sociale și civice în rândul elevilor.

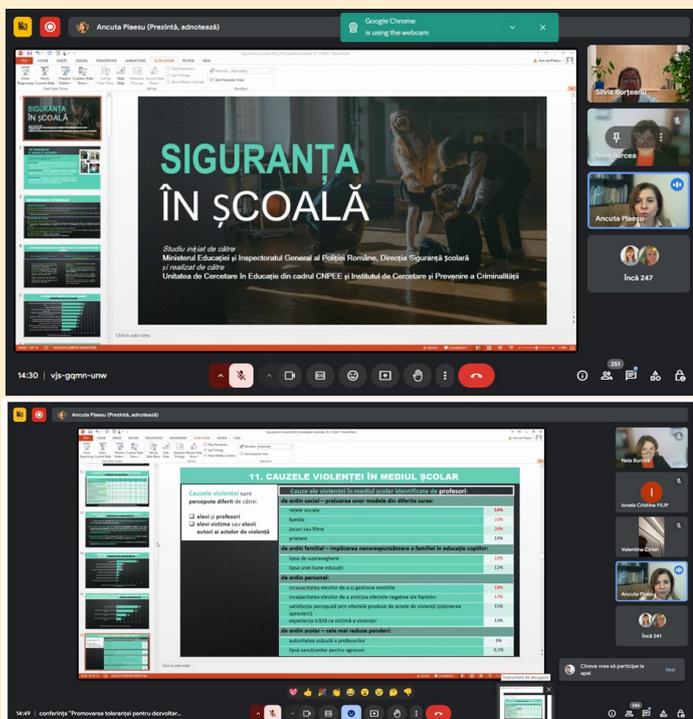
O4: Întărirea competențelor civice și sociale: Încurajarea profesorilor să integreze în lecții activități și strategii educaționale care contribuie la formarea atitudinilor de respect, înțelegere și apreciere a diversității, promovând astfel conviețuirea pașnică în comunități ale diversității.

În cuvântul de deschidere a conferinței, doamna profesoară **Briciu Nicoleta, directorul Casei Corpului Didactic a Municipiului București**, a subliniat importanța colaborării între școli și comunitate pentru a crea un mediu educațional care promovează valori fundamentale precum respectul, empatia și toleranța.

Siguranța în școli reprezintă fundamentul unui mediu educațional sănătos, esențial pentru formarea și dezvoltarea armonioasă a elevilor. În acest context, am invitat un reprezentant al Unității de Cercetare în Educație din cadrul Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație care a prezentat concluziile studiului „Siguranța în școli”. Acest studiu oferă o imagine cuprinzătoare asupra percepțiilor actorilor educaționali cu privire la fenomenul violenței, atât în mediul școlar, cât și în cel conex (fizic și online).

Atunci când elevii și profesorii sunt educați să fie toleranți, riscul apariției conflictelor, tensiunilor sau discriminării scade considerabil. Promovarea toleranței contribuie nu doar la reducerea fenomenului de violență, ci și la crearea unei comunități stabile, în care toți membrii se simt valorizați și respectați. Aceste valori reprezintă fundamentul unei școli care încurajează învățarea, cooperarea și dezvoltarea personală.

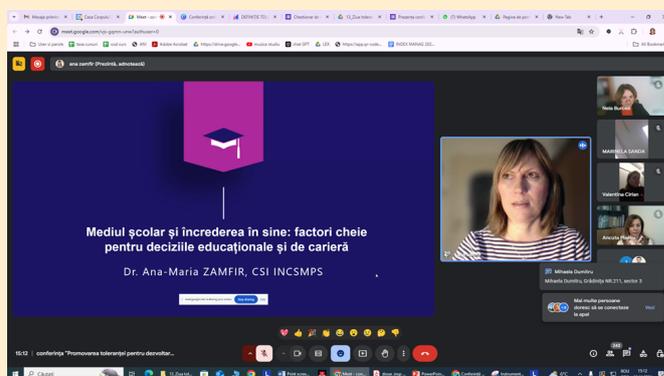

Principalele aspecte prezentate au fost:

- Siguranța în școli și pericolele la care sunt expuși elevii; percepția siguranței în școli și în zona de proximitate; principalele pericole la care sunt expuși elevii;
- Condițiile pentru o școală sigură;
- Frecvența unor comportamente negative ale elevilor în mediul școlar;
- Manifestarea violenței în școală;
- Elevii- victime ale violenței în mediul fizic sau online, la școală și pe drumul dintre casă și școală;
- Categoriile de persoane agresate de către elevii;
- Autorii actelor de agresiune asupra elevilor;
- Spații și contexte de manifestare a violenței în școală;
- Frecvența actelor de violență în mediul școlar;
- Cauzele violenței în mediul școlar;
- Modalități de gestionare a violenței;
- Acțiuni întreprinse în cazul elevilor autori ai unor acte de agresiune;
- Parteneriate ale școlilor pentru gestionarea cazurilor de violență;
- Modalități de informare și prevenire a violenței;
- Nivelul de informare al elevilor privind infracțiunile de violență;
- Participarea părinților la discuții tematice organizate la școală, legate de siguranța copiilor;

- Participarea elevilor la acțiuni organizate la școală pentru prevenirea și gestionarea cazurilor de violență.

O comunitate unită și incluzivă, în care toți membrii se simt valorizați, este mai puternică și mai capabilă să facă față provocărilor sociale și economice. Aceasta este motivația pentru care un alt invitat la acest eveniment a fost un reprezentant al Institutului Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) - dr. Ana Maria Zamfir, CSI INCSMPS, care a abordat tema "Mediul școlar și încrederea în sine: factori cheie pentru deciziile educaționale și de carieră".

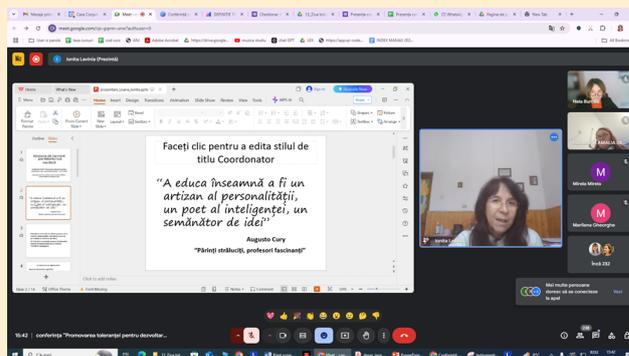
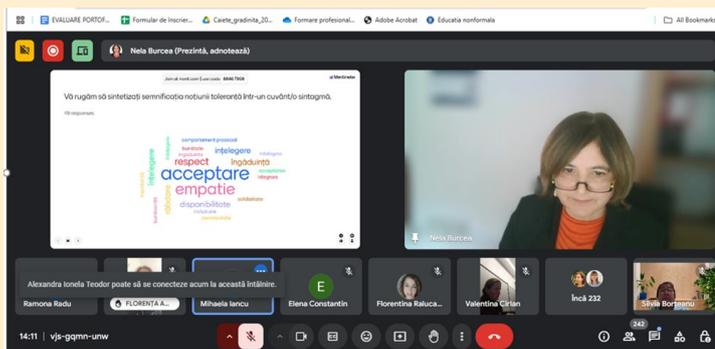

Doamna cercetător științific dr. Ana Maria Zamfir a prezentat rezultatele unei anchete sociologice desfășurate în rândul elevilor din clasa a XII-a, în perioada 2-20 noiembrie 2023. Studiul a vizat mai multe aspecte relevante pentru dezvoltarea și susținerea elevilor în procesul educațional și în luarea deciziilor de carieră, printre care:

- Încrederea în sine și modul în care aceasta influențează performanțele academice;
- Performanțele și implicarea școlară;
- Relația dintre mediul școlar și încrederea în sine, evidențiind impactul interacțiunilor școlare asupra stării emoționale a elevilor;
- Anxietatea față de examinare și cum aceasta influențează pregătirea și deciziile elevilor;
- Deciziile de carieră și factorii care contribuie la asumarea unor opțiuni profesionale informate și încrezătoare.

Prezentarea s-a încheiat cu o serie de recomandări adresate profesorilor, axate pe sprijinirea elevilor în gestionarea emoțiilor, îmbunătățirea încrederii în sine și crearea unui mediu școlar prietenos și motivant. De asemenea, doamna cercetător a oferit un exemplu de bune practici din activitatea Asociației GO-AHEAD, subliniind eficiența abordărilor inovative în sprijinirea tinerilor.

Toleranța este un rezultat al procesului educațional, iar profesorii au fost invitați să evidențieze resurse educaționale inovatoare folosite, metode didactice eficiente și platforme digitale utile, pentru a integra în lecții activități ce dezvoltă comportamente tolerante. Astfel de resurse au fost oferite de doamna profesor Ioniță Luana, de la Colegiul Național Gheorghe Șincai, consilier școlar CMBRAE.

Cei 250 de profesori participanți la conferința cu titlul „Promovarea toleranței pentru construirea unei comunități durabile” au fost invitați să sintetizeze semnificația noțiunii de toleranță într-un cuvânt sau o sintagmă. Norul de cuvinte creat colaborativ reprezintă sinteza perspectivelor, evidențiind bogăția valorilor care definesc toleranța.

Prof. metodist Nela Niculița Burcea
CCD București

Educația salvează vieți. Acțiuni pentru un viitor fără dezastre

Echipa Casei Corpului Didactic a Municipiului București a marcat Ziua Internațională pentru Reducerea Riscului Dezastrelor, celebrată pe 13 octombrie și recunoscută în calendarul UNESCO, prin organizarea conferinței online intitulată „Educația salvează vieți. Acțiuni pentru un viitor fără dezastre”. Evenimentul a avut loc sub patronajul **Comisiei Naționale pentru UNESCO** și a fost realizat în colaborare cu **Facultatea de Geografie, Universitatea din București**.

Scopul conferinței

Evenimentul a avut ca obiectiv principal reafirmarea rolului educației în **reducerea riscurilor asociate dezastrelor naturale** prin creșterea gradului de conștientizare și pregătirea elevilor, profesorilor și comunităților. Deși conștientizarea riscurilor a crescut, comportamentele proactive de prevenire în rândul elevilor, profesorilor și părinților sunt încă insuficiente. Participanții au discutat despre provocările generate de dezastre precum **inundații, incendii, secete, seisme, alunecări de teren, fenomene meteorologice extreme**, subliniind necesitatea pregătirii eficiente pentru astfel de situații.

Obiectivele propuse

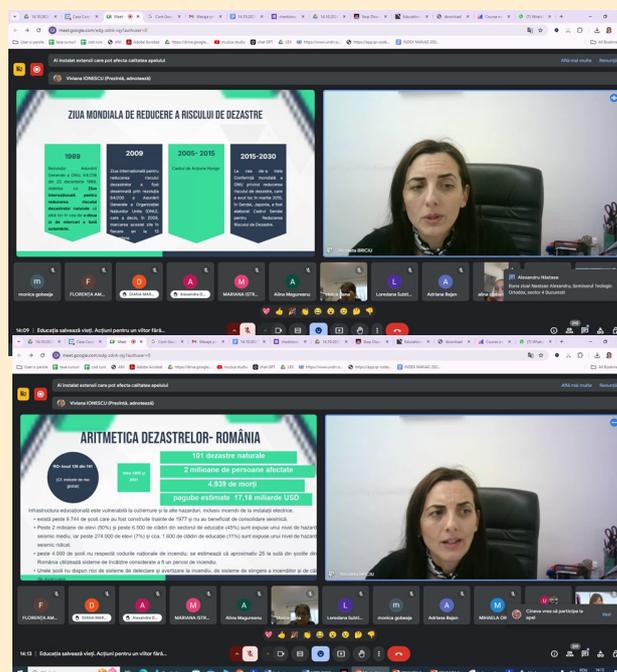
- **Clarificarea conceptelor esențiale** despre hazarde naturale și antropice, risc, vulnerabilitate și expunere.
- **Creșterea înțelegerii legislației** pentru prevenirea dezastrelor, astfel încât profesorii și elevii să poată iniția acțiuni relevante la nivel local.
- **Oferirea de resurse educaționale inovative** pentru integrarea în lecții a unor activități care dezvoltă comportamente proactive.
- **Promovarea utilizării noilor tehnologii** și simulărilor digitale pentru situații de urgență, sporind pregătirea în fața unor fenomene extreme.

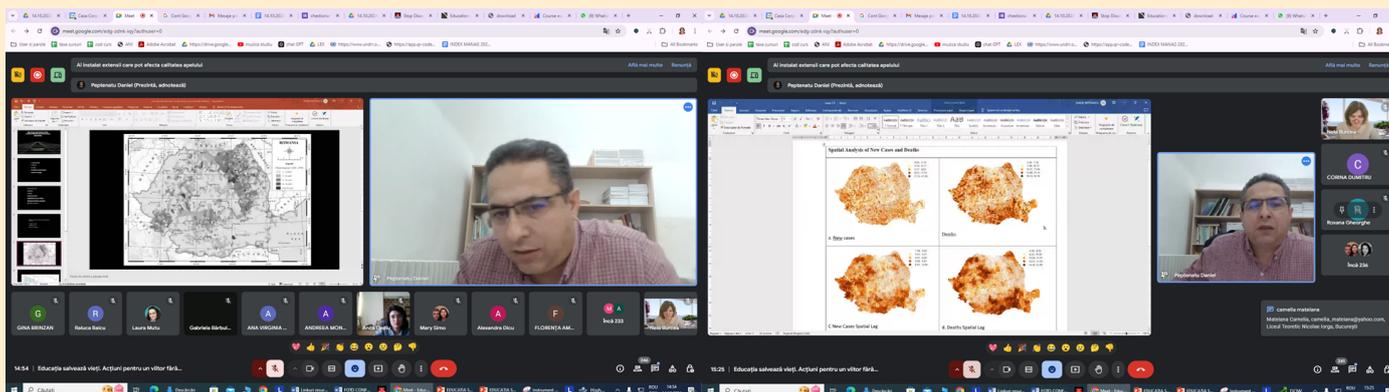
Conferința a reunit aproximativ **250 de participanți**, cadre didactice din învățământul preuniversitar, de la nivelurile preșcolar, primar, gimnazial și liceal.

Invitații care au oferit perspective valoroase asupra rolului educației în reducerea riscurilor asociate dezastrelor și au împărtășit exemple relevante din experiențele lor profesionale au fost:

- **Prof. Nicoleta Briciu**, director al Casei Corpului Didactic București a vorbit despre semnificația acestei zile și despre apelurile la acțiune din Declarația politică de revizuire intermediară a Cadrelor Sendai, care a cerut „participarea deplină, egală, semnificativă și incluzivă” a tinerilor și promovarea „unei culturi a prevenirii dezastrelor”.

Prof. univ. dr. habil. Daniel Peptenatu, Facultatea de Geografie, Universitatea din București, care a dezvoltat tema: "Managementul dezastrelor. O perspectivă asupra planurilor de amenajare a teritoriului".

Pornind de la ideea că lecțiile învățate din dezastrele anterioare pot întări reziliența comunităților, unul dintre invitații speciali a fost **Prof. Gina Brînzan**, inspector școlar general, Inspectoratul Școlar Județean Galați, care a prezentat o imagine de ansamblu asupra consecințelor inundațiilor la nivelul școlilor din județul Galați.

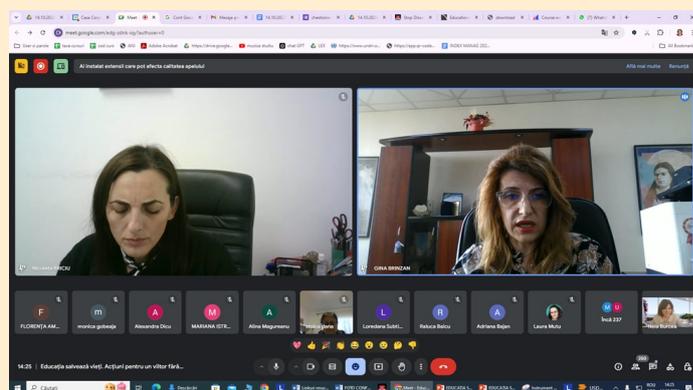
Prof. Anca Dediu, director al Școlii Gimnaziale „Prof. Emil Panaitescu” din Cudalbi, județul Galați.

Un moment special a fost prezentarea susținută de **doamna prof. Anca Dediu** al Școlii Gimnaziale „Prof. Emil Panaitescu” din Cudalbi, județul Galați, grav afectată de inundațiile din septembrie 2024. Aceasta a vorbit despre **impactul inundațiilor asupra vieții și activității elevilor**, oferind exemple de **măsuri care ar fi putut fi luate** pentru reducerea efectelor negative în situații critice.

Concluzie

Conferința a promovat **învățarea lecțiilor din experiențele trecute** pentru a consolida reziliența comunităților locale. Totodată, s-a subliniat importanța colaborării între școli și instituții academice și **integrarea educației pentru reducerea riscurilor în activitățile școlare**, în acord cu **principiile UNESCO și Cadrul Sendai pentru Reducerea Riscurilor de Dezastre**.

Evenimentul s-a aliniat **obiectivelor de dezvoltare durabilă** conform **Agendei 2030** și Strategiei Naționale de Reducere a Riscului de Dezastre (2024-2035), reflectând tema propusă de **UNDRR pentru 2024: „Rolul educației în protejarea și abilitarea copiilor pentru un viitor fără dezastre”**.

Resurse educaționale deschise pentru sala de clasă:

- <https://iddrr.undrr.org/>
- <https://www.undrr.org/>
- <https://iddrr.undrr.org/toolkithttps://www.preventionweb.net/publication/prepare-pedro-tornado>
- <https://www.preventionweb.net/knowledge-base/type-content/school-materials>
- <https://www.preventionweb.net/knowledge-base/type-content/school-materials>
- <https://www.stopdisastersgame.org/>

Prof. metodist Nela Niculița Burcea

CCD București

Nu este cazul să te alarmezi, DAR...

Proiect de creștere a gradului de pregătire al elevilor de liceu în caz de urgență teroristă

SITUATIE DE URGENTA

SRI

PROIECT DE CREȘTERE A GRADULUI DE PREGĂTIRE ÎN CAZ DE URGENTĂ TERORISTĂ

SISTEMUL NAȚIONAL DE ALERTĂ TERORISTĂ
 ASTĂZI NIVELUL DE ALERTĂ TERORISTĂ ESTE ALBASTRU/PRECAUT, CEEA CE ÎNSEAMNĂ CĂ EXISTĂ RISC DE PRODUCERE A UNUI ACT DE TERORISM, DAR PROBABILITATEA DE COMITERE A ACESTUIA ESTE SCĂZUTĂ.

CHESTIONAR ADRESAT ELEVILOR SAU PĂRINTILOR DE CONȘTIENTIZARE A DEZASTRELOR

CÂT DE MARE CREDEȚI CĂ ESTE PROBABILITATEA SĂ SE PETREACĂ O SITUAȚIE DE URGENTĂ ÎN LOCALITATEA DVS.?

AVEȚI PREGĂTIT UN KIT DE URGENTĂ?

ATI PURTAT DISCUȚII CU FAMILIA DESPRE CE TREBUIE FĂCUT ÎN CAZUL UNEI SITUAȚII DE URGENTĂ?

ATTENTION

Atelier Didactic—CCD București

Scopul proiectului este de a crește gradul de conștientizare și pregătire al elevilor în fața posibilității producerii unui eveniment negativ din aria terorismului.

Obiective propuse: elevii să completeze chestionare privitoare la dezastre antropice și naturale; să cunoască numărul de telefon al SRI; să enumere obiectele interzise la controlul de securitate din aeroport; să dezvolte abilitate de a fi *street-smart*; să precizeze modalitatea corectă de comportare în caz de urgență teroristă; să redacteze un plan familial de urgență; să prezinte un kit de supraviețuire sub formă de rucsac; să analizeze etapele psihologice ale trecerii peste o traumă provocată de o situație de urgență ș.a.

Timpurile actuale, care se suprapun cu fenomenul firesc al globalizării, impun, printre altele, drept consecință nefastă, și răspândirea fenomenului terorist. Activitățile teroriste și lupta antiteroristă se numără printre cele mai acute probleme ale comunității internaționale în domeniul securității. Deși s-a născut cu mult înaintea secolului XX, fenomenul terorist a luat amploare după anii 1960, iar momentul 11 septembrie 2001 a reprezentat un punct de cotitură în istoria lui recentă.

Într-o accepțiune scurtă, terorismul desemnează un fenomen complex de utilizare a forței și a violenței în scopuri sociale și politice de către indivizi, grupuri organizate sau chiar state. Activitățile teroriste sunt parte a conflictelor armate, dar fac parte dintr-o categorie aparte în care se evită confruntarea militară directă, iar utilizarea violenței are ca scop direct intimidarea populației și constrângerea unui guvern să accepte un anumit obiectiv politic sau ideologic.

În România, activitatea de prevenire și combatere a terorismului este în sarcina Serviciului Român de Informații (SRI). De cea mai complexă și periculoasă formă de dezastru/hazard antropoc se ocupă cea mai puternică și abilă organizație specială din țară. Putem astfel să dormim liniștiți știind că de această problemă se ocupă cei mai bine antrenați

ofițeri români? Probabil că da, dar fiecare dintre noi trebuie să avem un anumit grad de pregătire în eventualitatea unui risc.

Fiecare individ este responsabil să știe cum să acționeze dacă este prins într-un eveniment nedorit care se încadrează în această discuție.

Sistemul național de alertă teroristă constă

în 4 niveluri: verde/scăzut, albastru/precaut, portocaliu/ridicat și roșu/critic. Astăzi nivelul de alertă teroristă este albastru/precaut, ceea ce înseamnă că există risc de producere a unui act de terorism, dar probabilitatea de comitere a acestuia este scăzută.

Ajutorul dat de populație în lupta antiteroristă este de bun augur, astfel că SRI a alocat un telefon verde (0800.800.100) pentru a menține a linie permanent deschisă unde se pot semnală suspiciuni întemeiate de risc. Astfel, populația este îndemnată să anunțe dacă observă persoane care se interesează despre procurarea ilegală de substanțe periculoase, care dețin în mod ilegal armament, care au o prezență nejustificată în jurul obiectivelor strategice (ambasade, sedii NATO ș.a.), care studiază insistent locuri aglomerate (stații de metrou) sau care au interes nejustificat pentru obținerea de date importante sau secrete.

Chestionar adresat elevilor sau părinților de conștientizare a dezastrelor

1. Cât de mare credeți că este probabilitatea să se petreacă un dezastru/hazard în localitatea dvs. sau în România?
2. Menționați 5 dezastre naturale?
3. Menționați 5 dezastre antropice?
4. Enumerați ce tipuri de dezastre ar fi posibil să se întâmple în localitatea dvs., în județ sau în România?
5. Cât de pregătit credeți că sunteți să faceți față unui anumit tip de dezastru?
6. Poate familia dvs. să reziste cu bine în cazul unei situații de urgență?
7. Ați purtat discuții cu familia despre ce trebuie făcut în cazul unei situații de urgență?
8. Ați realizat un plan ipotetic de acțiune pe care să-l urmați dacă în zona dvs. se petrece o situație de urgență?
9. Ați vorbit despre cum să gestionați situația persoanelor în vârstă, bolnave sau a animalelor de companie în cazul unui dezastru survenit în localitatea de domiciliu?
10. Aveți pregătit un echipament de urgență, rucsac/kit, cu materialele și documentele necesare care poate fi luat rapid dacă survine o situație de urgență?

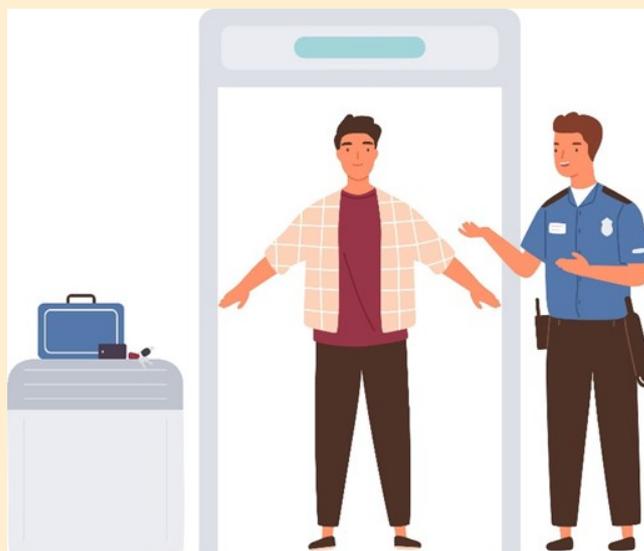
(prin chestionar se determină dacă elevii sau părinții sunt la curent cu problematica unui anumit dezastru și a potențialității acestora în localitatea de domiciliu)

și cu echipamente de scanare cu raze X sau de detectare a explozivilor. Una dintre aspectele importante este să nu acceptați să transportați pachete de la persoane necunoscute.

Articolele interzise în bagajele de mână și de cală la aeroport: toate tipurile de arme de foc, armele de jucărie, pistoale lansatoare de rachete, pistoale cu aer comprimat, arcuri cu săgeți, harpoane, praștii, dispozitiv cu electroșocuri, sprayuri paralizante, cuțite, securi, cuttere, dalte, săbii, foarfeci mari, burghie, lame de ras, băte de baseball, bastoane telescopice, petarde. Și, nu în ultimul rând, foarte important, nu faceți nicio glumă legată de bombe în aeroport, pentru că ofițerii de la securitate nu au absolut deloc simțul umorului în această situație.

Analiza datelor a relevat faptul că elevii de clasele liceale chestionați au enumerat corect, în cea mai mare parte, tipurile de dezastre naturale și antropice, însă au considerat că nu este posibil ca vreunul să se manifeste în București, cu excepția cutremurului. Consideră că sunt bine pregătiți să facă față unei situații de urgență, deși nu au purtat discuții cu părinții despre managementul unui ipotetic dezastru. Elevii menționează că au în locuință materiale încadrate la prim ajutor, dar nu au un kit specializat și gata pregătit în eventualitatea unei situații de urgență.

Una dintre măsurile antiteroriste vizibile cele mai răspândite în întreaga lume este **controlul de securitate la aeroport**. Această verificare este foarte strictă și nu se admite nicio excepție de la aplicarea regulilor (sunt verificați inclusiv cei care lucrează în aeroport). Uneori există cazuri de pasageri agasați de rigurozitatea acestui control, dar trebuie să înțelegem că scopul său urmărește binele comun. Verificarea de securitate în aeroport se realizează atât prin porți-detectoare de metale, dar

Care sunt articolele interzise în bagajele de mână și de cală la aeroport?

1 DEZASTRE NATURALE

cutremurele de pământ, erupțiile vulcanice, curgerile de noroi, alunecările de teren, uraganele, ciclonii, taifunurile, viscolul, canicula, grindina, tsunami, inundația, avalanșa, apariția unui iceberg, invaziile de insecte, epidemia

2 DEZASTRE ANTROPICE

accidentele survenite în transporturile rutiere, feroviare, maritime, aeriene, accidentele industriale, dezastrele nucleare, conflictele militare, prăbușirea podurilor, incendiul pe miriște sau în casă, pene generalizate de curent, naufragiu, scurgeri de petrol

Empowering the next generation for a resilient future

Nu este cazul să te alarmezi, DAR...

Chiar dacă SRI-ul lucrează non-stop pentru siguranța populației, partea care vă revine dvs. este aceea de a fi conștient de împrejurări, adică de a observa atent ce se petrece în jur și de a fi vigilent, de a sesiza o potențială situație de risc. Folosiți-vă puterea de deducție și atenția în timp ce nu ieșiți deloc în evidență. În altă ordine de idei, ce este de făcut în anumite situații concrete?

De exemplu, a vă duce la un concert în aer liber într-un parc sau la un meci de fotbal este o idee excelentă, dar dacă observați ceva nelalocul lui atunci comunicați asta unui om de la securitate. Când vă duceți la un concert/meci ajungeți mai devreme pentru a trece la timp prin măsurile de securitate. Nu trebuie să vă simțiți agasați de controlul de securitate pentru că este o măsură benefică și pentru dvs. Nu veniți cu rucsacuri mari și inutile, iar dacă vedeți unul abandonat pe undeva anunțați pe cei de la securitate. Nu lăsați nici dvs. pe undeva vreun rucsac pentru că poate fi interpretat ca gest suspect și atunci se poate porni o întreagă operațiune. Dacă se întâmplă vreodată să apară un eveniment nedorit, ascultați

recomandările personalului de securitate. Nu este o idee bună să filmați cu telefonul mobil când se întâmplă ceva grav pentru că pierdeți din timpul în care vă puteți adăposti. Tentația pentru multe like-uri pe rețelele de socializare este uriașă, dar mai bine urmați imediat ceea ce se anunță prin stațiile de amplificare. Șansele sunt mici să fiți prinși în mijlocul unui eveniment terorist, dar dacă totuși se întâmplă, fugiți și ascundeți-vă!

Cum reacționați dacă în locul în care vă aflați se produce un act de terorism?

Vă puteți îndepărta hotărât sau să fugiți, dacă acest lucru nu vă expune atacatorului încât să vă fie pusă viața în pericol. Ascundeți-vă dacă în jur vedeți un zid, o mașină sau un alt obstacol greu pe care să-l luați drept paravan. Chiar dacă știți karate nu este o idee bună să vă luptați cu atacatorul, trebuie să așteptați sosirea echipei de intervenție. Fiecare județ are pregătită o astfel de echipă. Dacă sunteți într-o clădire și puteți ieși, mai bine faceți-o pe scări și nu cu liftul. Dacă nu puteți fugi din clădire ascundeți-vă într-o încăpăre, stingeți lumina și dați-vă telefonul pe silențios, pentru că nu ați vrea să se audă vreă notificare de Facebook când atacatorul verifică prin preajmă. Puteți să-i ajutați pe alții să se pună la adăpost sau să atrageți atenția altora care n-au nicio idee despre ceea ce tocmai se întâmplă. Având telefonul pe silențios puteți apela 112 sau direct numărul SRI-ului: 080080010. Cel mai important lucru este să nu intrați în panică, astfel veți reuși lucruri importante precum ajutorarea răniților, improvisarea unui garou sau salvarea unor vieți.

Care este locul situațiilor teroriste în cadrul larg al dezastrelor/hazardelor?

În funcție de geneză, fenomenele de risc se împart în două categorii: naturale și antropice.

Dezastrele naturale sunt: cutremurele de pământ, erupțiile vulcanice, curgerile de noroi, alunecările de teren, uraganele, ciclonii, taifunurile, viscolul, canicula, grindina, tsunami, inundația, avalanșa, apariția unui iceberg, invaziile de insecte.

Dezastrele antropice sunt: accidentele survenite în transporturile rutiere, feroviare, maritime, aeriene, accidentele industriale, dezastrele nucleare, conflictele militare, prăbușirea podurilor, incendiul de pe miriște sau din casă, pene generalizate de curent, naufragiu, scurgeri de petrol.

Dintre dezastrele antropice face parte și terorismul, sub toate formele lui, atât prin utilizarea armelor biologice și chimice, cât și atacul unor „lupi singuratici”. Motivațiile atacurilor teroriste pot fi multiple. Terorismul de stat se referă la execuțiile în masă, munca forțată, înfometarea și asasinarea politică (Cambodgia, Chile, Irak, URSS, Rusia). Terorismul naționalist/separatist se referă la IRA (Armata Republicană Irlandeză), PKK (Partidul Muncitorilor din Kurdistan) sau OEP (Organizația de Eliberare a Palestinei). Cel mai răspândit astăzi este terorismul religios prin organizațiile islamiste: Hamas, Hezbollah, al-Qaeda sau Statul Islamic. Aceste organizații au ținut pasul cu vremurile astfel că a devenit foarte dificilă combaterea acestor urgențe, în primul rând din cauza organizării complexe a acestor organizații clandestine și a caracterului imprevizibil al tehnicilor utilizate.

Una dintre cele mai răspândite tehnici teroriste este amplasarea unei bombe. Pentru cei care sunt în apropierea dispozitivului care detonează, specialiștii spun că trebuie să vă întoarceți rapid cu spatele către suflul exploziei, să închideți ochii și să vă protejați organele interne împotriva șrapnelului și a sticlei sparte. Aruncați-vă la podea sau pe jos cu capul în direcția opusă exploziei, deoarece acest șrapnel are tendința să se răspândească în sens ascendent, iar dacă sunteți jos sunt șanse mai mari să supraviețuiți. Poziția de adoptat instinctiv este cea de siguranță în avion: capul plecat, palmele peste ceafă și peste urechi, ochii închiși.

Care este planul familiei dvs. în caz de urgență?

Chiar dacă unele dezastre nu se pot întâmpla în localitatea dvs. de domiciliu, precum uraganul, tsunami-ul, erupția vulcanică, accidentul nuclear sau alunecarea de teren, există altele care este posibil să se întâmple: cutremure, grindină sau atac terorist.

DATE PERSONALE

PLANUL DE COMUNICARE FAMILIAL

1	COPIL NUME, TELEFON, ADRESA
2	PARINTI NUME, TELEFON, ADRESA
3	BUNICI NUME, TELEFON, ADRESA
4	SCOALA, LOC DE MUNCA, TELEFON, ADRESA
5	LOCUL DE INTALNIRE

act with urgency

Mesaj, nu apel

Se spune că nu poți preveni o situație de urgență, dar oricine se poate pregăti pentru ea. Discuția cu copiii sau cu elevii-adolescenți despre un plan familial în caz de urgență nu este deloc traumatizantă, mai mult chiar, dacă este făcută cu tact și inteligență, îi va face mai puternici și mai capabili să se descurce în situații limită. Mai întâi trebuie să-i ascultați pe copii ce anume știu ei despre un atare dezastru și nu trebuie să le dăm exemplele înfricoșătoare din filme.

Nu trebuie insistat pe aspectele negative (motivațiile teroriștilor), ci pe cele pozitive (cum putem noi supraviețui mai bine în caz de urgență). Implicați în astfel de conversații, copiii vor deveni mai responsabili și le va crește stima de sine.

Pregătirea pentru o situație de urgență începe cu elevii de ciclul primar prin memorarea numelui lor, al părinților și bunicilor, adresa și locurile de muncă ale părinților, eventual și un număr de telefon personal și 112. Puteți împacheta un rucsac împreună cu ei și îi îndemnați să-și aleagă plușul favorit. Pentru copiii de gimnaziu se continuă cu memorarea numerelor de telefon ale părinților, analiza rutelor de evacuare din locuință sau din bloc, stabilirea unui reper de întâlnire din cartier (o parcare, o piață, un hotel, un copac special). Iar pe elevii de liceu trebuie să-i învățați să folosească un extingtor sau o trusă de prim ajutor, să știe unde este rucsacul de supraviețuire sau să inventați o parolă de urgență știută doar de familie.

Părinții trebuie să stabilească locul de întâlnire din cartier în cazul în care nu toți membri familiei sunt acasă, să nu blocheze rutele de evacuare, să amenajeze un spațiu sigur în locuință, să informeze de locul în care se află kitul de urgență, trusa medicală, actele importante și o hârtie cu numerele de telefon.

Unii membri ai familiei pot avea nevoi speciale, cum ar fi vârstnicii, persoanele cu dizabilități, copiii și animalele de companie, astfel că trebuie incluși în conversațiile familiale.

În cazul unei situații de urgență pentru vârstnici trebuie să se știe ce probleme medicale au, să fie la îndemână medicamentele necesare, precum și o copie de pe actul medical. Pentru persoanele cu dizabilități să se aibă la îndemână scaunul cu roțile, scaunul de duș, gestionarea ieșirii din imobil, informarea la autoritatea locală despre un centru comunitar de îngrijire.

În cazul copiilor trebuie avută în vedere latura psihologică. Dacă un copil vă vede stăpân pe situație și el va avea încredere în sine. Dacă copilul vă vede lipsit de speranță, el va fi și mai lipsit de speranță decât dvs. Un copil va resimți pericolul unei situații de urgență mult mai mare decât este obiectiv privind. Copiii sunt dependenți de tipare comportamentale: mersul la școală, teme, întâlnirile cu prietenii, iar dacă rutina lor este dată peste cap vor deveni foarte anxioși. Așa că ei trebuie întrebați cum se simt, nu trebuie lăsați să citească rețelele de socializare și vor fi implicați activ în recuperarea de după evenimentul nefast. Pentru animalele de companie trebuie să aveți pregătit un kit cu medicamente, hrană conservată și neapărat de pus

la gât o zgardă cu numele stăpânului. De avut în vedere că nu toate hotelurile acceptă animale de companie.

În ce constă kitul de supraviețuire?

Un astfel de kit se poate achiziționa de la un magazin specializat sau de pe internet ori se poate asambla de către dvs. acasă cu produse cumpărate separat. În funcție de necesități poate fi de dimensiuni mai mari, cât un rucsac de munte sau de dimensiuni mai mici, cât o trusă medicală portabilă. Există și kituri de cutremur specializate pentru a supraviețui în mediu urban.

Printre elementele necesare se numără: copii de pe actele importante într-o țiplă de plastic împotriva umezelii, mini trusă de prim ajutor cu medicamente și bandaje, lanternă cu dinam sau baterii, briceag multifuncțional, chibrituri învelite în plastic, pătură termoizolantă, fluiet, busolă, cremă, filtru de apă cu pungă de stocare, ciocolată, biscuiți, sticla de plastic. Pentru stimularea comportamentului proactiv elevii sunt îndrumați să descopere dacă au în locuință materiale potrivite unui astfel de kit de supraviețuire.

Care sunt etapele de la producerea situației de urgență până la normalul de după?

Elevii pot fi consiliați psihologic și îndrumați pentru a recunoaște etapele prin care trece o persoană implicată într-o situație de urgență și, astfel, pentru a trece mai ușor printr-un astfel de eveniment dacă li s-ar întâmpla lor.

Șocul/groaza indusă de eveniment, de faptul că ați fost luat pe nepregătite.

Negarea – ești pus în mijlocul evenimentelor, dar continui să spui „Nu se poate să mi se întâmple chiar mie asta.”

Mânia – sunteți nervos pe situația în sine, ești speriat că lucrurilor nu se vor mai întoarce la normalitate.

Vina – aruncați vina pe alții pentru situația în care vă aflați, vă simțiți mai bine gândind ca nu aveți nicio vină, dar asta nu este o idee rațională.

Depresia – mânia și ura se internalizează și căutați o cale să treceți mai ușor peste problemă.

Acceptarea – începeți să fiți cu picioarele pe pământ, acceptați fostul eveniment/noua realitate indiferent de cât este de straniu.

Treceți peste – vă echilibrați pe plan mental și vă gândiți la planuri pentru următoarele zile, săptămâni, ani.

Bibliografie:

- Akkermans, A., Mattos, B., Morrison, B., Cook, H. (2012) *Ultimate Survival: Wilderness, Terrorism, Surviving Extreme Situations: Land, Sea and Air*, Anness Publishing Ltd, Southwater, UK.
- Bradley, A.T. (2012) *Handbook to practical disasters. Preparedness for the family*, 3rd edition – updated and expanded, USA.
- Chaliand, G., Blin. A. (2018) *Istoria terorismului din antichitate până la Daesh*, Ed. Polirom, Iași.
- Coenraads, R. (2005) *Natural Disasters and How We Can Cope*, Millenium House Pty Ltd, Australia.
- Derlogea, Ș. (2000) *Manual de supraviețuire*, Editura Amaltea, București.
- Grecu, Florina (2004) *Hazarde și riscuri naturale*, ediția a II-a cu adăugiri, Editura Universitară, București.
- Orndorff, J.C., Harper, Suzanne, (2007) *Terrorists, tornadoes, and tsunamis: How to prepare for a life's danger zones*, Abraham Books for Young Readers, New York, USA.
- Stancu, E. (2010) *Tratat de criminalistică*, ediția a V-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București.
- Tanislav, D., Costache, Andra, (2007) *Geografia hazardelor naturale și antropice*, Editura Transversal, Târgoviște.

Pagini de internet:

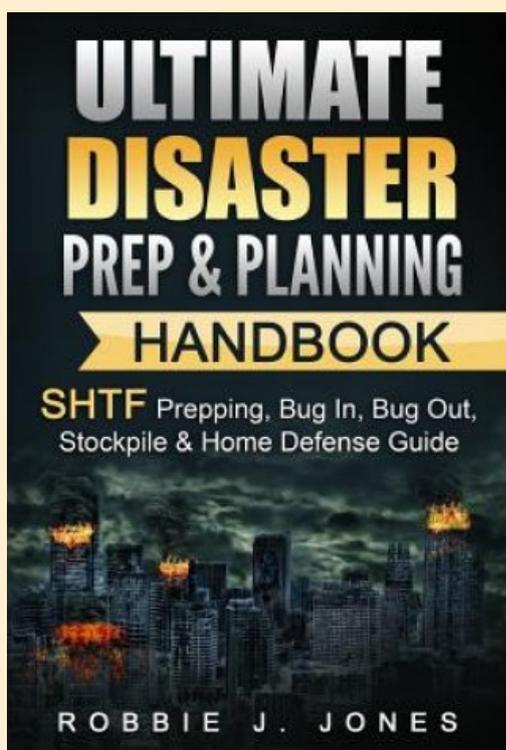
<https://www.sri.ro/prevenirea-si-combaterea-terorismului>

<https://www.sri.ro/assets/files/publicatii/ghid-conduita-antitero-2021.pdf>

<https://fiipregatit.ro/>

<https://igsu.ro/>

<https://www.politiaromana.ro/>

Prof. Andronache Bogdan
Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații
„Gheorghe Airinei”

Cutremurele și educația preventivă în rândul elevilor.

Analiză și metode de intervenție

Studiu de caz

În contextul riscului seismic ridicat specific României, educarea elevilor privind măsurile de siguranță în caz de cutremur este de o importanță deosebită. Activitățile educative axate pe prevenirea dezastrelor pot contribui la dezvoltarea unor reacții adecvate în situații de urgență și la formarea unor comportamente proactive în rândul tinerilor.

Scopul studiului a fost evaluarea eficienței unei ore de educație preventivă axată pe cutremure în creșterea nivelului de conștientizare și pregătire al elevilor clasei a VI-a.

Obiectivele principale ale acestui studiu au fost:

1. Evaluarea nivelului inițial de cunoștințe al elevilor despre cutremure.
2. Formarea unor deprinderi practice de reacție corectă în caz de cutremur.

Stimularea gândirii proactive privind siguranța personală și colectivă.

Elevii care participă la activități educative structurate pe prevenirea riscurilor învață să aplice mai ușor măsuri preventive și reactive în situații de urgență și își pot asuma un rol activ în protejarea comunității lor. Cu alte cuvinte, integrarea unor activități educative despre cutremure în orarul

elevilor va contribui nu doar la creșterea nivelului de informare, ci și la adoptarea unor comportamente adecvate și la reducerea nivelului de anxietate legat de dezastre naturale.

Studiul de caz a fost structurat în următoarele etape:

1. **Introducerea teoretică despre cutremure:** O discuție interactivă despre originea și cauzele cutremurelor, terminologia relevantă (șoc, replică) și modul de propagare a undelor seismice.
2. **Pregătirea și reacția în caz de cutremur:** Analiza unor măsuri de siguranță în clase și acasă, a comportamentului recomandat în timpul cutremurului și a acțiunilor post-cutremur.
3. **Identificarea riscurilor din mediul școlar și local:** Exerciții prin care elevii au identificat riscuri de securitate din sala de clasă și școală și au propus soluții de îmbunătățire a siguranței.
4. **Evaluare prin quiz interactiv:** Un quiz digital care a verificat cunoștințele dobândite și capacitatea elevilor de a recunoaște și reacționa corect la potențiale pericole.

Pentru acest studiu, au fost utilizate metode de evaluare prin:

- **Observație:** Comportamentul elevilor în timpul activităților practice.
- **Activități de simulare și role-play:** În timpul acestora, profesorul a putut observa modul în care elevii au reținut instrucțiunile și capacitatea lor de a lua decizii rapide și corecte.

Quiz interactiv: Măsurarea cunoștințelor și a nivelului de conștientizare după activitatea didactică, cu ajutorul unei platforme digitale .

Grup țintă: Clasa a VI-a C, formată din 29 de elevi cu vârste cuprinse între 11-12 ani.

Colectarea datelor în cadrul studiului a fost realizată printr-o abordare combinată, folosind atât instrumente cantitative, cât și calitative. Această metodă a permis o evaluare mai nuanțată a cunoștințelor și comportamentelor elevilor în legătură cu cutremurele. Elevii au primit întrebări legate de:

- Identificarea locurilor sigure în clădire și a obiectelor care trebuie securizate.
- Comportamentul recomandat în timpul cutremurului (adăpostirea sub mobilier robust, departe de ferestre).
- Acțiuni esențiale post-cutremur (evaluarea stării fizice și a celorlalți, respectarea procedurilor de evacuare).

Analiza datelor colectate a arătat că **80% dintre elevii clasei a VI-a C au răspuns corect** la întrebările quiz-ului interactiv privind comportamentele corecte în caz de cutremur. Acest scor sugerează un nivel ridicat de înțelegere a informațiilor prezentate în timpul orei și o asimilare eficientă a măsurilor de siguranță în situații de urgență.

De asemenea, **aproximativ 90% dintre elevi au identificat corect riscurile specifice din mediul școlar** și au propus soluții concrete pentru remedierea acestora. Aceste rezultate sunt semnificative, indicând nu doar o bună capacitate de percepție a riscurilor, dar și o gândire preventivă și proactivă, orientată spre soluționarea problemelor. Este de remarcat că elevii au demonstrat astfel nu doar o înțelegere teoretică, ci și o adaptare practică a informațiilor, ceea ce denotă eficiența metodei educaționale folosite în acest studiu de caz.

Mai specific, **elevii au reușit să identifice corect locațiile sigure și nesigure** din sala de clasă, indicând, spre exemplu, că se pot adăposti sub bănci robuste sau departe de ferestre. De asemenea, au recunoscut necesitatea fixării obiectelor grele, cum ar fi bibliotecile sau dulapurile, pentru a preveni răsturnarea acestora în cazul unui cutremur. La finalul activităților, elevii au discutat și despre aplicarea acestor măsuri și în propriile case, sugerând că informațiile primite ar putea influența comportamentele lor și dincolo de mediul școlar.

În plus, **s-a observat o tendință clară spre un comportament proactiv:** elevii au manifestat interes sporit pentru siguranța personală și comunitară și au adus în discuție măsuri suplimentare, cum ar fi semnalizarea ieșirilor de urgență și organizarea unor exerciții periodice de simulare a evacuării.

Datele colectate au confirmat ipoteza conform căreia **educația preventivă, prin activități structurate și interactive, poate contribui semnificativ la pregătirea elevilor pentru situațiile de urgență.** Concret, elevii au demonstrat nu doar cunoștințe sporite despre măsurile de siguranță, ci și o reducere a anxietății legate de cutremure, ceea ce indică o creștere a încrederii în capacitatea lor de a gestiona situații critice.

Prin activitatea de predare, elevii au ajuns să înțeleagă că acțiunile preventive pot face diferența într-o situație de urgență. De asemenea, **au manifestat o încredere sporită în propria lor capacitate de a reacționa corect**, exprimând o mai mare siguranță în reacțiile lor față de un cutremur potențial.

Această scădere a anxietății a fost măsurată indirect prin observarea comportamentului elevilor în timpul activităților interactive, unde aceștia au reacționat calm și calculat în simulările de situații de criză. În loc să manifeste panică sau confuzie, elevii au arătat o mai bună stăpânire de sine, ceea ce sugerează că nivelul lor de anxietate asociat unui cutremur poate fi redus prin creșterea nivelului de informare și prin repetarea exercițiilor practice.

Implicațiile educaționale ale rezultatelor

Rezultatele acestui studiu de caz sugerează că integrarea activităților de educație preventivă despre cutremure în programa școlară poate oferi elevilor o pregătire esențială pentru gestionarea situațiilor de urgență. Această pregătire nu doar că îi ajută să înțeleagă riscurile asociate dezastrelor naturale, dar și să dezvolte un set de abilități practice și o atitudine proactivă. În special în contextul României, o zonă cu activitate seismică semnificativă, includerea acestui tip de educație poate reduce nivelul de anxietate al elevilor și poate contribui la creșterea siguranței în școli și comunități.

Recomandări și măsuri concrete

1. **Organizarea periodică a exercițiilor de simulare pentru cutremure.**
  2. **Informarea și implicarea părinților** în activități de prevenire a dezastrelor.
  3. **Realizarea unor afișe educative** în sălile de clasă cu informații despre pașii de urmat în caz de cutremur.
- Colaborarea cu autoritățile locale** pentru informarea elevilor și părinților asupra riscurilor seismice locale.

Concluzii

Educația preventivă axată pe cutremure a dovedit că elevii pot fi pregătiți eficient pentru a face față unei situații de urgență prin activități structurate și interactive. Rezultatele obținute în urma acestei ore de dirigenție sugerează că integrarea periodică a unor astfel de lecții contribuie nu doar la creșterea nivelului de informare, ci și la formarea unui comportament proactiv și responsabil în fața riscurilor naturale.

Activitatea educațională desfășurată cu elevii clasei a VI-a C asupra pregătirii pentru cutremure demonstrează că **educația preventivă structurată și interactivă poate forma un răspuns adecvat și bine documentat în fața situațiilor de urgență**. Această activitate a reușit să ofere nu doar cunoștințe teoretice, ci și abilități practice esențiale pentru gestionarea unui cutremur.

Prof. Penciu Ruxandra
Școala Gimnazială nr. 112

Importanța absorbției fondurilor nerambursabile în managementul unităților de învățământ preuniversitar

Contextul actual din învățământul preuniversitar românesc coincide cu o schimbare de paradigmă, creșterea bugetului alocat pentru educație necesitând atât pregătirea resursei umane în vederea creșterii calității și echității sistemului educațional cât și a pregătirii resurselor umane cu rol de decizie, astfel încât să dețină competențe și abilități de înțelegere a mecanismelor bugetare conform principiilor finanțării învățământului preuniversitar. Pregătirea resursei umane prin programe de formare pentru scrierea și accesarea proiectelor europene intră de asemenea în viziunea unui manager de succes. Absorbția fondurilor nerambursabile în școli este o oportunitate crucială pentru dezvoltarea educațională, dar impune și responsabilitate și capacitate de gestionare. Prin strategii bine gândite și colaborări eficiente, școlile pot transforma aceste resurse în îmbunătățiri semnificative pentru comunitățile lor.

Utilitatea fondurilor nerambursabile

Îmbunătățirea infrastructurii: Fondurile nerambursabile pot fi folosite pentru modernizarea clădirilor școlare, dotarea cu echipamente IT, biblioteci sau laboratoare, ceea ce contribuie la un mediu educațional mai adecvat.

Dezvoltarea programelor educaționale: Aceste fonduri pot sprijini implementarea de programe educaționale noi, activități extracurriculare, sau proiecte care vizează incluziunea socială și diversitatea.

Formarea profesională a cadrelor didactice: Proiectele finanțate pot include cursuri de formare pentru profesori, care să le îmbunătățească abilitățile pedagogice și să le ofere instrumentele necesare pentru a învăța elevii într-un mod modern și eficient

Provocări în absorbția fondurilor

Competență administrativă: Absorbția eficientă a

fondurilor nerambursabile necesită personal cu competențe specifice în redactarea, implementarea și raportarea proiectelor. Acest lucru poate fi o provocare, mai ales în rândul școlilor cu resurse limitate.

Conformitatea cu cerințele: Proiectele trebuie să respecte criteriile și norme stricte stabilite de organismele finanțatoare. Acest lucru poate implica o administrare riguroasă și o monitorizare constantă a utilizării fondurilor.

Sustenabilitatea proiectelor: O altă provocare este asigurarea sustenabilității inițiativelor finanțate. Este important ca beneficiile să continue și după încheierea perioadei de finanțare, ceea ce necesită o planificare atentă și o viziune pe termen lung.

Strategii pentru o absorbție mai eficientă

Colaborarea cu organizații externe: Parteneriatele cu ONG-uri, universități sau alte instituții pot aduce expertiză și resurse suplimentare în procesul de redactare și implementare a proiectelor.

Formarea personalului: Investiția în formarea personalului administrativ și didactic în domeniul gestionării fondurilor absorbite poate îmbunătăți semnificativ rata de succes.

Comunicarea eficientă: Transparența și comunicarea constantă cu toate părțile interesate, inclusiv elevi, părinți și comunitatea locală, poate contribui la crearea unui climat favorabil obținerii și utilizării fondurilor nerambursabile.

Finanțare europeană pentru educație

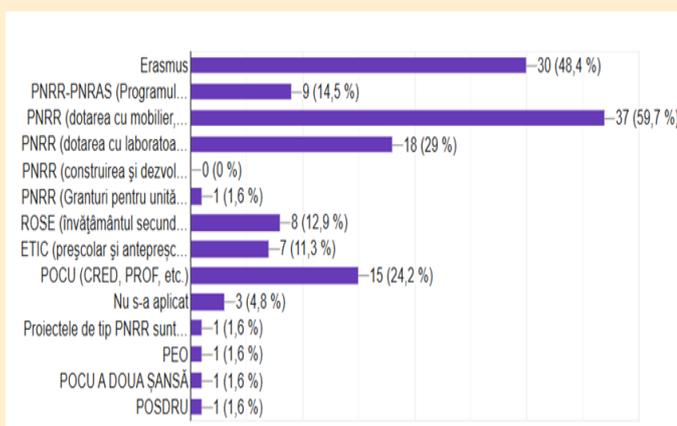
PNRR-Planul Național de Redresare și Reziliență al României este o oportunitate de a duce la îndeplinire reformele necesare dezvoltării unei României moderne, europene, de a consolida reziliența țării, pregătirea pentru situații de criză, capacitatea sa de adaptare și potențialul de creștere, în noua eră a digitalizării și economiei verzi. La rândul său,

Componenta 15. Educație din PNRR vizează creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional românesc prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv.

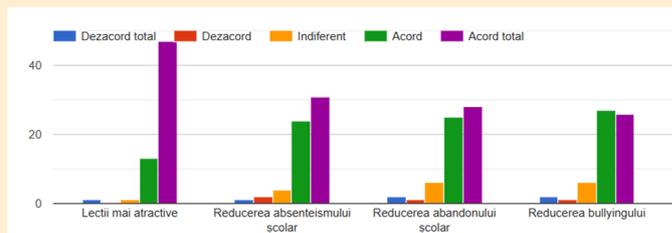
Erasmus+ Există oportunități de finanțare în domeniul educației și formării, sub forma programului Erasmus+, care este un sistem de finanțare pentru sprijinirea activităților din domeniul educației, formării, tineretului și sportului. Comisia Europeană stabilește politicile legate de Erasmus+ și supraveghează implementarea generală a programului. Finanțarea se acordă fie prin acțiuni centralizate, gestionate la nivel european, direct de către Comisia Europeană, fie prin acțiuni descentralizate gestionate la nivel național, de către agențiile naționale din statele membre ale UE. Agențiile naționale sunt separate de instituțiile UE. Ele sunt entități juridice care îndeplinesc atribuții tehnice și științifice, ajutând Comisia Europeană.

În urma analizei nevoilor de formare ANF, realizate anual de CCD București s-a constatat că există încă un nivel scăzut în absorbția fondurilor extrabugetare la nivelul unităților de învățământ preuniversitar, potențat și de lipsa experienței resursei umane din școli în accesarea granturilor și, mai mult, în gestionarea acestora în folosul actului educațional.

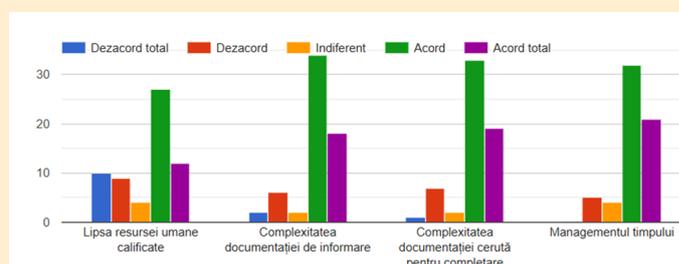
În cadrul unui studiu de cercetare referitor la implementarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă în școlile din București, realizat recent, la care au răspuns 60 de directori, s-a constatat că cea mai mare pondere au avut-o proiectele PNRR de dotare cu mobilier urmată de fondurile Erasmus.

Majoritatea școlilor care au răspuns, au considerat, de asemenea, că prin astfel de proiecte a crescut calitatea serviciilor educaționale.

Dintre dificultățile întâmpinate, lipsa resursei umane calificate în accesarea fondurilor europene respectiv birocrăția sunt cel mai des amintite.

Itemul care vizează direct nevoile resimțite la nivelul școlilor în această tematică a evidențiat tipul de instrumente necesare creșterii gradului de implementare a proiectelor cu finanțare nerambursabilă conform celor 60 de respondenți.

- Cursuri de formare specializate cu o componentă practică ;
- Workshopuri dedicate completării aplicațiilor cu experți în domeniu;
- Platforme dedicate cu informații specifice pentru fiecare tip de proiect;
- Programe de formare pe tematica managementului financiar în domeniul proiectelor;
- Întâlniri periodice cu reprezentanți ai primăriilor/ inspectoratelor școlare/ ministerul de resort/ Agenția Erasmus etc.

Casa Corpului Didactic București, prin viziunea și misiunea asumată, continuă să vină în sprijinul școlilor din București implementând atât proiecte cu finanțare nerambursabilă POSDRU, POCU, PNRR, PEO, Erasmus dar și programe de dezvoltare profesională cu focus pe gestionarea proiectelor cu finanțare externă.

Unul dintre programele care au atât componentă de cooperare europeană și schimburi transnaționale de bune practici cât și componenta de dezvoltare profesională sub formă de cursuri și activități educaționale desfășurate la nivel european, a debutat în anul 2023 prin obținerea acreditării Erasmus+.

Prin constituirea consorțiului, având la baza standarde Erasmus, ne-am propus să dezvoltăm competențe profesionale/cross-sectoriale vizând coachingul managerial, tranziția digitală, dezvoltarea durabila, incluziunea școlară și cooperarea europeană, care să promoveze principiile abordării sustenabile din mediul educațional

Arhitectura consorțiului Erasmus+ CCD București

CCDB și-a propus o arhitectură conceptuală bazată pe 2 rețele: un nucleu de expertiză alcătuit din formatori acreditați CCDB, și care își vor îmbogăți portofoliul profesional în scopul creșterii calității programelor de formare livrate de CCD București și 24 de unități școlare cu nevoie de suport în dezvoltare instituțională și ale căror cadre didactice participante la mobilități vor deveni multiplicatori de informație și vectori de diseminare în comunitatea de practici educaționale.

Obiective

- formarea și dezvoltarea competențelor manageriale pentru construirea unui mediu incluziv la nivel instituțional și construirea unor echipe de management bazate pe expertiză în digitalizare, consiliere, incluziune,
- dezvoltarea de programe de formare și proiecte pentru întreg personalul didactic în domeniul dezvoltării durabile care să ducă la schimbări comportamentale pozitive,
- dezvoltarea de competențe sectoriale verzi și realizarea unei infrastructuri digitale prin

intermediul unei platforme funcționale la nivelul consorțiului privind programele și acțiunile desfășurate de școlile partenere care au în tematica propusă - sustenabilitatea mediului: concursuri, acțiuni de voluntariat, amenajarea unor spații verzi, realizarea unor ghiduri de bune practici care să conțină fișe de lucru specifice fiecărui utilizator

- dezvoltarea unor programe de gestionare eficientă a resurselor educaționale digitale la nivelul bibliotecilor școlare
- dezvoltarea de proiecte de cooperare europeană, Erasmus, eTwinning, care să ducă la creșterea calității/impactului programelor de formare precum și îmbunătățirea competențelor lingvistice.

Rezultate așteptate

CCD București va elabora în cadrul grupurilor de lucru, 5 programe de formare pe tematicile menționate: incluziunea grupurilor vulnerabile (obiectiv realizat, curs acreditat pentru învățământul preuniversitar), management de proiect. (obiectiv realizat-curs de formare Managementul proiectelor de cooperare europeană), dezvoltare durabilă, digitalizarea bibliotecilor școlare.

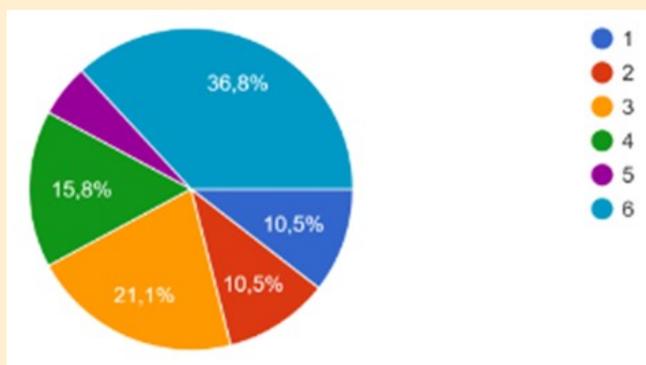
De asemenea, la nivelul consorțiului se va realiza implementarea unor programe de abilitare funcțională: conferințe, simpozioane, mese rotunde (2 mese rotunde realizate), workshop-uri (6 workshopuri realizate), seminarii pe tematici specifice, cu rol de promovare, diseminare, elaborare și implementare de programe și proiecte în tematicile abordate urmare a experiențelor noi din cadrul mobilităților). Rezultatele acestor programe se vor concretiza în resurse educaționale deschise - bune practici care vor fi integrate în hub-ul digital din bibliotecile școlilor pilot/ CCD București.

Modul de realizare a mobilităților a fost gândit în scopul realizării unor echipe multitask în fiecare școală iar monitorizarea progresului va avea la bază, în special schimbările realizate la nivelul unui număr de aproximativ 7800 de elevi din școlile participante, în cei 4 ani (2023-2027).

Prin realizarea dezvoltării profesionale urmărim crearea unor rețele de colaborare locala/națională/europeană. cu scopul transferului și promovării de bune practici în accesarea proiectelor Erasmus, eTwinning, rețele naționale pentru dezvoltarea unor demersuri educative atractive și motivante pentru elevi respectiv contribuție pentru realizarea unor metodologii de construire a programelor de formare care să valideze și valorizeze diferențele individuale și contextuale. La nivel personal ne propunem schimbări comportamentale pozitive, sustenabile, deschise către contexte noi de învățare.

Procedurile de selecție respectă standardele Erasmus, realizând astfel o difuzare a informațiilor la nivelul tuturor școlilor din București.

La selecția unităților cu nivel preșcolar (grup țintă în anul 1 de implementare), interesul a fost diferit la nivelul celor 6 sectoare. Deși chestionarul de identificare a nevoilor de dezvoltare prin programul Erasmus a fost distribuit către toate unitățile din București, s-a constatat un interes crescut în sectorul 1 respectiv foarte scăzut în sectorul 5.

Procentul unităților cu nivel preșcolar interesate sa aplice la Consorțiul Erasmus _ al CCDB, la nivelul sectoarelor din București.

Analiza datelor referitoare la primele 16 mobilități individuale 2023-2024, au fost colectate din baza de date europeană *Beneficiary Module* precum și din rapoartele finale ale participanților.

Participants indicating they have benefited from their Erasmus+ activity		100% (16 / 16)
Results of implemented activities		
I have learned or improved practical skills relevant for my current job and for my professional development.	100,00 % (16 / 16)	
I have improved my knowledge of the subject I am teaching and of my professional field.	100,00 % (16 / 16)	
I have improved my organisational, management and leadership skills.	100,00 % (16 / 16)	
I have improved my career opportunities.	100,00 % (16 / 16)	
I have learned more about environmental, climate and sustainability issues.	100,00 % (16 / 16)	

Cei 16 participanți din prima mobilitate Erasmus+ 2023-2024 au considerat că participarea lor la cursul de formare „Inclusive management” și-a atins toate obiectivele propuse bifând indicatorul *Foarte Bine* în procent de 100% pentru toți itemii prevăzuți: (respectarea calității serviciilor prevăzute de standardele Erasmus, condițiile oferite pe parcursul mobilității, pregătirea pentru mobilitate, suportul primit în timpul și după finalizarea cursului de la organizatori, coordonatori și mentori); de evidențiat că în timpul cursului au fost participanți care au afirmat că erau pregătiți sa părăsească sistemul educațional, nemaigăsind metode potrivite pentru o activitate eficientă implicit pentru gestionarea propriilor insecurități, însă, la întoarcere au manifestat entuziasm în implementarea unor strategii și metode însușite în timpul programului).

Analiza rapoartelor individuale a evidențiat încă o dată plus valoarea pe care participarea la un curs Erasmus a reprezentat-o pentru aceștia atât la nivel profesional cât și personal. De menționat că toți participanții au fost la prima experiența Erasmus.

Secvențe din răspunsurile participanților la cursul Erasmus +_ Inclusive management 2023-2024 Spania, Centrul de formare Hiperactivity SLU din Torremolinos.

"...Overall, this mobility program was a transformative experience that gave me the opportunity to thrive academically, professionally and personally in an interconnected world."

"...Studying abroad exposes you to different teaching styles, expands your knowledge, and potentially leads to new academic or career opportunities."

"...I have a better vision of the inclusive management process."

"...The Erasmus+ mobility experience offered me an opportunity for professional and personal development."

...Participation in Erasmus+ mobility was positive and important for my continuing education.

"...Beyond the academic and professional benefits, I can say that participating in Erasmus+ mobility has fostered my personal enrichment and fulfillment."

"...I believe that society is constantly evolving, and each individual is unique, having their own potential, which I have the duty to exploit in the educational process I carry out day by day. "....After participating in this mobility, I am much more confident when I have to communicate in English".

"...For myself, Erasmus+ was a transformative experience, fostering adaptability and intercultural understanding."

În anul în curs sunt în derulare 30 de mobilități sub formă de cursuri și activități de tip Job shadowing.

Activitate de formare	Instituții de formare	Țara	Nr. participanți
Curs Educație for Sustainability	ITC International Training Centre	Praga, Cehia	1
Curs Innovative Approaches to Teaching	ITC International Training Centre	Praga, Cehia	2
Curs Non formal for inclusion	Edu2grow Portugal	Paphos, Cipru	8
Curs Inclusive Education and Mentoring for Professional Development	Hiperactivity SLU	Torremolinos, Spania	7
Job shadowing Management incluziv	Orchidea Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	Budapesta, Ungaria	3
Job shadowing Digitalizare și dezvoltare durabilă	Centro de Profesores y de Recursos de Almendralejo	Extremadura, Spania	3
Job shadowing Incluziune școlară	CEIP ORTEGA Y GASSET	Extremadura, Spania	1
Job shadowing Autism și CES	Universitatea Macedonia,	Salonic, Grecia	4
Job shadowing Training	Centro del Profesorado de Sevilla	Sevilia, Spania	1

Referințe

[1] Brokaw, S., University of Wisconsin – USA, Managementul Cunoașterii. Factor determinant în accelerarea procesului de absorbție a fondurilor europene, 1999.

[2] Meghisan-Toma, M., Bolojan, G., Educators' training need on project management in digital context: case study on Romanian Secondary Education System, 2023.

[3] [***www.anpcdefp.ro/s2](http://www.anpcdefp.ro/s2)

[4] [*** https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home](https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home)

[5] [***https://www.edu.ro/raport-activitate-mandat-Ligia-Deca-10-2022-12-2024](https://www.edu.ro/raport-activitate-mandat-Ligia-Deca-10-2022-12-2024)

[6] [***https://mfe.gov.ro/intrebari-si-raspunsuri-despre-fonduri-europene/](https://mfe.gov.ro/intrebari-si-raspunsuri-despre-fonduri-europene/)

Prof. metodist Georgeta Bolojan,
coordonator program Erasmus+ CCD București
Drd ASE București,
Școala Doctorală de Management

Coordonatorul pentru proiecte educaționale europene

Prin Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar aprobat prin Ordinul de Ministru nr. 5726/12.08.2024 a apărut funcția de **Coordonator pentru proiecte educaționale europene**, ca și completare a funcției de Coordonator pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare.

În conformitate cu Art. 60, alin. 6 din ROFUIP, în unitățile de învățământ preuniversitar care au obținut acreditare Erasmus+ sau, în lipsa acreditării, în unitățile de învățământ în care se derulează mai mult de trei proiecte din cadrul unor programe ale UE în domeniul educației sau formării profesionale, directorul poate numi, după consultarea consiliului profesoral, în baza hotărârii consiliului de administrație, un coordonator pentru proiecte educaționale europene.

Exemple de condiții îndeplinite de o unitate de învățământ pentru a putea numi un coordonator pentru proiecte educaționale europene:

1. Existența Acreditării Erasmus+ (Educație Școlară sau/și VET)
2. proiecte Erasmus
3. proiecte E-twinning
4. Corpul european de solidaritate
5. proiecte în cadrul Programului Educație și Ocupare (PEO) 2021-2027
6. Planul Național pentru Redresare și Reziliență - Componenta 15 Educație // PNRR
  - a. „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar și a unităților conexe”
  - b. „Dotarea cu laboratoare inteligente a unităților de învățământ secundar superior” („smart lab”) (pentru licee)
  - c. „Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar” (PNRAS)
  - d. „Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi”
  - e. „Granturi pentru unitățile de învățământ pilot”

7. Competiții/programe cu tematică europeană din calendarul Ministerului Educației

- a. Programul „Școli-ambasador ale Parlamentului European” (EPAS)
- b. Lider european (pentru licee)
- c. Euro Quiz (pentru școli gimnaziale)
- d. Școala Europeană (competiție menționată în Legea 198/2023)
- e. Made for Europe

Conform articolului 62 din ROFUIP, coordonatorul pentru proiecte educaționale europene este un cadru didactic titular, propus de consiliul profesoral și aprobat de către consiliul de administrație, în baza unor criterii specifice aprobate de către consiliul de administrație al unității de învățământ.

Acesta coordonează activitatea de identificare a surselor de finanțare, informează instituția cu privire la apelurile lansate, participă la scrierea cererilor de finanțare, sprijină implementarea, monitorizează aspecte ale proiectelor implementate la nivelul unității de învățământ.

Coordonatorul pentru proiecte educaționale europene are diverse atribuții, de la contribuții aduse la realizarea analizei de nevoi instituționale, în corelație cu oportunitățile de finanțare europeană, stabilirea unui grafic al accesării fondurilor europene, identificarea unor oportunități de finanțare, elaborarea, propunerea și monitorizarea unor proiecte cu finanțare europeană, până la organizarea la nivelul unității de învățământ a concursurilor și competițiilor cu tematică europeană.

În urma activității mele ca inspector școlar pentru proiecte educaționale europene, am remarcat cât de important este ca la nivelul unității de învățământ să existe o astfel de funcție. În perioada revizuirii ROFUIP am înaintat Ministerului Educației o propunere în acest sens. Am făcut parte din Grupul de lucru înființat pentru revizuirea acestui regulament și propunerea s-a concretizat.

Ca urmare a apariției în Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar, aprobat în 12.08.2024, a acestei noi funcții, la nivelul Casei Corpului Didactic București a fost avizat cursul online „Pregătirea personalului didactic pentru ocuparea funcției de coordonator de proiecte educaționale europene”. Lansat la final de noiembrie, acest program s-a bucurat de succes nu numai în rândul cadrelor didactice care ocupă sau intenționează să ocupe această funcție, ci și a altor cadre didactice și chiar directori, ajungându-se la începutul lunii februarie la grupa a 5-a. Cursanții descoperă atât informații teoretice despre ce atribuții are un coordonator pentru proiecte educaționale europene, descoperă platformele digitale unde pot aplica pentru finanțarea proiectelor europene sau află ce competiții intră în portofoliul acestei funcții.

Exemple de competiții cu temă europeană și nu numai, care intră în portofoliul coordonatorului pentru proiecte europene la nivelul Inspectoratului Școlar al Municipiului București:

Competiția Națională „Școala Europeană” – se depune candidatura în primăvară

Competiția „Școală Europeană” se adresează tuturor unităților de învățământ preuniversitar implicate în programele europene din domeniul educației și formării profesionale și constă în evaluarea calității și coerenței managementului școlii, reflectat în documentele manageriale, precum și a impactului pe care activitățile derulate în cadrul proiectelor europene l-au avut asupra culturii organizaționale și a ethosului școlii.

Certificarea școlilor cu titlul „Școală Europeană” conferă recunoaștere și prestigiu în cadrul comunităților educaționale, iar eforturile pe care aceste școli le fac pentru menținerea titlului obținut determină un interes tot mai crescut pentru dezvoltarea de noi și noi proiecte, ceea ce conduce la o îmbunătățire a managementului școlar și la dezvoltarea unei culturi organizaționale solide.

Certificatul „Școală Europeană” este valabil pentru o perioadă de trei ani. Ulterior, școala trebuie să candideze din nou pentru a reconfirma titlul obținut.

Concursul Național „Made for Europe” – de regulă, faza pe județ se desfășoară în luna martie și faza națională, în luna aprilie.

Concursul național „Made for Europe” constă în prezentarea în sesiune publică, de către elevi, a produselor finale realizate în cadrul proiectelor europene:

Pe toată perioada desfășurării concursului, membrii comisiei centrale evaluează produsele prezentate public de către elevi, ținând cont de următoarele criterii, printre care: relevanța educațională a produsului pentru unitatea de învățământ, transferabilitatea produsului, caracterul practic (utilitatea produsului educațional), caracterul valorizator al produsului final, originalitatea și atractivitatea standului de prezentare a produsului sau calitatea prezentării produsului de către elev.

Concursul „Lider European” -perioada de desfășurare octombrie - noiembrie

„Lider European” este o competiție care își propune să dezvolte abilitățile de leadership și de vorbire în public ale elevilor de liceu, spiritul de echipă și capacitatea de a mobiliza grupuri de oameni pentru a lucra împreună în beneficiul comunității lor.

Obiectivul concursului este de a spori și consolida spiritul Uniunii Europene în rândul tinerilor, în contextul activităților legate de valorile și temele europene.

Provoacă elevii de liceu, din clasele IX-XII, să lucreze în echipă și să elaboreze proiecte prin care să răspundă problemelor sau oportunităților existente în comunitățile locale. Concursul se concentrează pe dezvoltarea de proiecte în oricare dintre domeniile: educație, social, cultural, afaceri/ economic și de mediu.

Informații suplimentare pe site-ul competiției: https://romania.representation.ec.europa.eu/lider-european_ro

Concursul „Euro Quiz” - perioada de desfășurare aprilie - mai.

„Euro Quiz” este un concurs cu întrebări și răspunsuri despre istoria, prezentul și viitorul Uniunii Europene.

Are drept scop încurajarea lucrului în echipă a elevilor de gimnaziu, îmbogățirea cunoștințelor despre Europa și Uniunea Europeană și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor în rândul elevilor din ciclul gimnazial, cultivarea unei atitudini critice în rândul tinerilor și conștientizarea valorilor cetățeniei active și democratice

Programul „Școli-ambasador ale Parlamentului European” (EPAS)

Programul „Școli-ambasador” al Parlamentului European urmărește sensibilizarea elevilor în legătură cu democrația parlamentară europeană, cu rolul Parlamentului European și cu valorile europene. Îi încurajează pe aceștia să participe activ la procesele democratice ale Uniunii Europene. Programul vizează elevii din diverse medii educaționale, sociale și geografice.

Parlamentul European oferă diverse resurse pentru a te ajuta să aduci Europa mai aproape de elevi într-un mod interactiv. În această secțiune veți găsi lecții active, module tematice, seturi de instrumente pedagogice și materiale audiovizuale pentru a discuta despre subiecte europene relevante, pentru a anima dezbateri și pentru a lucra cu elevii prin joc.

<https://youth.europarl.europa.eu/ro/educators/learning-resources.html>

Olimpiada Națională de Argumentare, Dezbateri și Gândire Critică, „Tinerii Dezbat” – perioada de desfășurare martie - mai.

Olimpiada are drept scop cultivarea unei atitudini critice, bazate pe rațiuni, în rândurile elevilor și conștientizarea valorilor cetățeniei active și democratice, prin înțelegerea informată a realităților sociale, susținerea dialogului interetnic și a nondiscriminării, dezbateri argumentată și exersarea atitudinii tolerante și deschise față de diferențele sociale, etnice, economice etc., care pot constitui bariere în comunicare.

Olimpiada Națională de Dezbateri pentru Juniori -

perioada de desfășurare martie - mai.

Olimpiada are drept scop cultivarea unei atitudini critice, bazate pe rațiune, în rândul elevilor și conștientizarea valorilor cetățeniei active și democratice, prin înțelegerea informată a realităților sociale, susținerea dialogului interetnic și a nondiscriminării, dezbaterea argumentată și exersarea atitudinii tolerante și deschise față de diferențele sociale, etnice, economice etc., care pot constitui bariere în comunicare.

Obiectivele celor două olimpiade sunt:

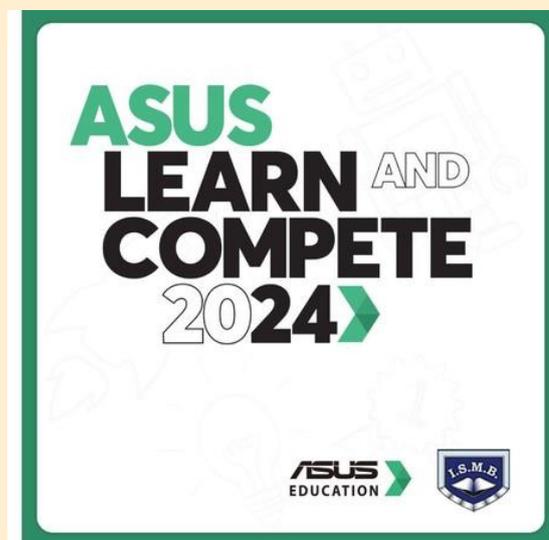
- Dezvoltarea la elevi a capacității de documentare, de argumentare și de utilizare a dovezilor în elaborarea unui discurs argumentativ, a gândirii critice și raționale, a fairplayului în rundele de dezbateri, în comunicarea școlară și în societate;
- Cunoașterea valorilor democratice, exersarea de către elevi a practicilor democratice de bază, în vederea asumării rolului și statutului de cetățean activ;
- Dezvoltarea la elevi a competențelor și a atitudinilor solicitate de exercitarea cetățeniei într-o societate democratică (responsabilitate și implicare socială, comunicare, spirit civic critic și constructiv, toleranță, nondiscriminare etc.);
- Dezvoltarea capacității de a face deosebirea, în raport cu un anumit context, între „practici democratice” și „practici nedemocratice”, identificând exemplele de bune practici din diverse domenii.

Concursul de TIC „Asus Learn and Compete”

Concursul de TIC „Asus Learn and Compete” se află la a 4-a ediție în anul 2025.

ASUS România își propune să stimuleze creativitatea elevilor din România și să contribuie la îmbunătățirea performanțelor școlare în domeniul Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor (TIC). În noua eră digitală, tehnologia evoluează mult mai rapid. De aceea, este foarte important ca elevii pasionați de soluții digitale să fie susținuți. Organizat de ASUS România, concursul se desfășoară în parteneriat cu Inspectoratul Școlar al Municipiului București și este inclus în Calendarul Activităților Educative. După două ediții în Calendarul Municipal, ediția 2025 se regăsește în Calendarul proiectelor de educație extrașcolară regionale și interjudețene care se desfășoară în România în anul școlar 2024-2025.

Informații suplimentare se găsesc pe site-ul <https://www.asuschallenge.ro/>

Prof. Loredana Viorela Popescu
Colegiul Național „Elena Cuza”

Summer School on the EU Green Deal, project EU-GreW

Atelier Didactic—CCD București

Școala de vară de două săptămâni pe tema EU Green Deal organizată în cadrul proiectului EU-GreW, este un curs de formare structurat, conceput pentru a echipa educatorii cu cunoștințele și instrumentele necesare pentru a preda eficient despre schimbările climatice, sustenabilitate și EU Green Deal. Școala de vară a fost găzduită de organizația EEPEK, în cadrul Acțiunii Jean Monnet, și a avut loc la Salonic, Grecia, în perioada 18 august - 30 august 2024. Peste 70 de profesori din întreaga lume au participat la acest eveniment.

Proiectul EU-GreW, inspirat de celebrul artist Claude Monet și „Green Wave”, urmărește promovarea înțelegerii politicilor Uniunii Europene în domeniul mediului și al schimbărilor climatice, în special al EU Green Deal. Acesta este conceput pentru a sprijini educatorii în integrarea sustenabilității și a green skills în curriculum-ul lor, cu un accent deosebit pe răspunsul Uniunii Europene la schimbările climatice și obiectivele sale de mediu mai largi. Prin dezvoltarea profesională, proiectul își propune să le ofere profesorilor instrumentele necesare pentru a deveni agenți ai schimbării în mediile lor educaționale.

Obiectivul principal al Școlii de Vară a fost creșterea înțelegerii de către educatori a științei climatice, a politicilor Uniunii Europene privind schimbările climatice și a EU Green Deal. Acest obiectiv a fost atins printr-un curriculum detaliat care a acoperit fundamentele schimbărilor climatice, politicile climatice ale Uniunii Europene, green skills, strategiile de sustenabilitate și metodele educaționale pentru predarea acestor subiecte. Participanții au fost introduși în abordări interactive de învățare, utilizând învățarea de la colegi, auto-studiu și activități în aer liber pentru a spori implicarea și aplicarea practică a materialului.

Participanții s-au implicat activ în modulele de învățare, contribuind la discuții și realizând activitățile de studiu necesare. De asemenea, aceștia au pregătit o prezentare personală despre background-ul lor educațional, instituția lor și modul în care intenționează să integreze EU Green Deal în contextul lor de predare. Participarea a fost obligatorie pentru cel puțin 80% din module, iar participanții au fost evaluați prin discuții de grup, prezentări și participarea la atelierele interactive.

Aceste activități au fost concepute pentru a aprofunda înțelegerea lor despre schimbările climatice și despre rolul Uniunii Europene în abordarea acestora, precum și pentru a spori competențele lor didactice.

Școala de vară a fost împărțită în două săptămâni de învățare imersivă, cu sesiuni structurate în jurul unor cursuri tematice cheie. Prima săptămână a abordat subiecte fundamentale, precum știința schimbărilor climatice, evenimentele meteorologice extreme și sistemul politic al Uniunii Europene. Participanții au lucrat cu date climatice și studii de caz, au explorat impactul asupra societății și au studiat strategii de reziliență.

Săptămâna a doua s-a concentrat pe strategiile de atenuare și adaptare, cum ar fi energia regenerabilă, utilizarea durabilă a terenurilor și legile climatice ale Uniunii Europene. Un accent deosebit a fost pus pe obiectivele climatice ale Uniunii Europene, inclusiv pachetul „Fit for 55” și mecanismele financiare „Next Generation EU”, care sprijină dezvoltarea sustenabilă și neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon.

După finalizarea Școlii de Vară, participanții au desfășurat activități de follow-up care asigură sustenabilitatea formării. Aceste activități includ crearea de **Centre Naționale (National Hubs)**, în care participanții vor acționa ca lideri pentru implementarea principiilor EU Green Deal în școlile lor. Ei vor utiliza materialele și planurile de lecție dezvoltate în timpul Școlii de Vară pentru a-i învăța pe colegii lor și pe elevi despre schimbările climatice și sustenabilitate. Acest lucru va contribui la crearea unei rețele de educatori și va spori impactul formării. În plus, participanții vor organiza **Living Labs** în școlile și comunitățile lor, destinate promovării implicării locale și conștientizării ecologice prin ateliere și activități de sensibilizare publică.

În concluzie, Școala de Vară EU-GreW reprezintă un pas crucial în îmbunătățirea educației climatice la nivel european. Aceasta oferă educatorilor competențele, resursele și sprijinul necesar pentru a preda despre Pactul Verde și a integra sustenabilitatea în curriculum-ul lor, împuternicind astfel noua generație să facă față provocărilor aduse de schimbările climatice.

*Prof. Sălăjanu Elena-Iulia
Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”*

Abordarea interdisciplinară în lecția de educație fizică și sport

*„O viață creativă este o viață mai bogată, mai fericită și mult mai interesantă.”
Elizabeth Gilbert, scriitoare americană, autoarea cărții „Mănâncă, roagă-te, iubeste” (Eat, Pray, Love)*

Într-o lume care evoluează cu rapiditate și în care cantități mari de informație ne asaltează permanent, cadrele didactice trebuie să se adapteze și să găsească soluții pentru atingerea obiectivelor stabilite în procesul de educație. În cadrul orelor de educație fizică și sport din ciclul primar am folosit o metodă de integrare a limbilor străine în procesul de predare, care ajută atât la captarea atenției și la creșterea motivației elevilor pentru exercițiul fizic, cât și la acumularea unui vocabular activ din alte limbi.

Anumite verigi ale lecției de educație fizică și sport presupun exerciții cu caracter repetitiv. Acestea implică un grad de monotonie ce scade atenția și implicarea elevilor în activități. Metoda de integrare a limbilor străine în aceste verigi vine ca o soluție la nevoia profesorului de a atinge volumul și intensitatea efortului necesare în lecție. Totodată, această metodă creativă și spontană asigură mobilizarea elevilor în vederea efectuării exercițiilor fizice.

În ce constă metoda? Profesorul poate utiliza cuvinte sau expresii simple dintr-o limbă străină pentru a organiza colectivul de elevi și pentru a conduce mijloacele de acționare folosite

în cadrul lecției de educație fizică și sport. În plus, elevii pot conduce exerciții simple sau pot comunica în jocurile interactive folosind un vocabular de bază dintr-o altă limbă. Aparent, execuția a două sarcini în același timp induce impresia că atenția se disipează și niciuna dintre sarcini nu ar fi realizată cu eficiență. Totuși, o sarcină motorie influențează în mod pozitiv activitatea cerebrală, care la rândul ei facilitează procesul de asimilare a unor cuvinte sau expresii dintr-o altă limbă.

După cum reiese dintr-un studiu realizat de un grup de cercetători în 2017, învățarea vocabularului dintr-o limbă străină în paralel cu executarea unor structuri motrice este mai eficientă decât învățarea aceluiași vocabular într-o situație statică.

(Sursa: <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0177624>)

Pentru a înțelege mai bine, voi da exemple din secvențele lecției de educație fizică și sport. Pentru veriga „Pregătirii organismului pentru efort”, profesorul poate să îi învețe pe elevi să denumească mișcărilor (ex. engl.: jump, walk, run) sau direcțiile de execuție (ex. fr.: à gauche, à droite, en arrière) în limba străină. În veriga „Influențării selective a aparatului locomotor”, numărătoarea o stabilește fiecare elev, alegându-și singur limba prin care comunică cu ceilalți participanți la lecție. Elevii exersează numărătoarea timpilor în mai multe limbi de circulație internațională, aspect care conduce la o mobilizare frontală superioară și, în același timp, la o concentrare foarte bună asupra propriei execuții. Se pot alege mai multe exerciții care se execută în opt timpi și nominalizăm elevii pentru a conduce exercițiile prin utilizarea numărătorii într-o limbă preferată. Pe lângă limba engleză care este cea mai utilizată, elevii aleg și alte limbi ca de exemplu: franceza, germana, spaniola, italiana și chiar japoneza sau rusa.

Deoarece limba engleză este cea mai cunoscută de către elevii mei, utilizez comenzi în această limbă pentru exerciții sau jocuri. Astfel, elevii asociază mișcărilor cu expresiile din limba engleză. În verigile tematice, am introdus termeni specifici jocurilor sportive prin care elevii comunică deciziile tactice în limba engleză, cum ar fi: pass the ball = pasează mingea, catch the ball = prinde mingea, defend the goal = apăra poarta, put pressure = presează, run to the line = aleargă până la linie etc.

Am observat că, în timp, elevii au reținut cuvintele prin repetare multiplă și asocierea vocabular - execuție/mișcare. Un beneficiu important al acestei metode este învățarea de durată a unor termeni tocmai prin această legătură între aria cognitivă și cea motorie.

Implicarea elevilor în conducerea unor exerciții care necesită comenzi pentru menținerea ritmului de execuție aduce un plus de atenție din partea colectivului clasei. Am constatat că adăugarea unui vocabular în limba străină sporește atenția și, totodată, implicarea executanților. Astfel, profesorul poate folosi cu eficiență mijloace de acționare clasice, care în condiții obișnuite ar induce monotonie, lipsă de atenție și eficiență scăzută.

Introducerea cuvintelor din alte limbi în conținuturile lecției de educație fizică și sport creează o atmosferă relaxată și atrăgătoare, propice învățării fără efort și fără presiunea notării. Activitățile motrice în combinație cu inputurile lingvistice îmbunătățesc concentrarea și memoria asociativă, facilitând o fixare a vocabularului pe termen lung. Adeseori elevii repetând cuvinte sau expresii într-o altă limbă, folosite în lecție, imediat după încheierea acestora.

Consider că integrarea limbilor străine în cadrul orelor de educație fizică și sport este o abordare inovatoare care sprijină o învățare de tip holistic. Această abordare interdisciplinară deține potențialul de a transforma lecția de educație fizică și sport într-o lecție în care elevii descoperă bucuria de a experimenta definirea mișcărilor prin intermediul unui limbaj nou. Această experiență poate să transforme un răspuns negativ într-unul care să reflecte nevoia de cunoaștere și de autodepășire. Grație acestei metode, elevii se pregătesc pentru o lume globalizată, în care adaptabilitatea și capacitatea de comunicare într-o limbă străină sunt esențiale.

Prof. Eftimie Raluca
Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”

Colaborare interdisciplinară: Biblioteca școlară și educația fizică În promovarea unui stil de viață sănătos

Atelier Didactic—CCD București

Colaborarea între diversele departamente din cadrul unei școli este esențială pentru dezvoltarea unui mediu educativ integrat, care să sprijine formarea armonioasă a elevilor. Un exemplu remarcabil de parteneriate benefice pentru elevi este colaborarea dintre biblioteca școlară și catedra de educație fizică și sport. Această colaborare poate contribui la dezvoltarea abilităților fizice, mentale și sociale ale elevilor, stimulându-le interesul pentru activitățile sportive și pentru un stil de viață sănătos.

Importanța colaborării între biblioteca școlii și catedra de educație fizică și sport

Biblioteca școlii, cu resursele sale educaționale variate – cărți, enciclopedii, reviste, materiale multimedia – joacă un rol fundamental în procesul de învățare al elevilor. Ea nu este doar un spațiu dedicat lecturii, ci și un loc unde elevii pot descoperi informații suplimentare despre diferite domenii, inclusiv

educația fizică și sportul. De aceea, biblioteca poate deveni un aliat important pentru catedra de educație fizică și sport, contribuind la formarea unui comportament activ și sănătos.

În acest context, bibliotecarul școlar are un rol deosebit de important. El nu doar că facilitează accesul la resurse educaționale relevante, dar poate deveni și un ghid pentru elevi în explorarea diferitelor domenii legate de sport, nutriție și sănătate.

De asemenea, **bibliotecarul poate organiza activități educaționale care să completeze lecțiile de educație fizică**, organizând evenimente tematice sau sesiuni de lectură pe subiecte de interes, cum ar fi *istoria sportului, regulile diferitelor discipline sau importanța unui stil de viață activ*.

Colaborarea dintre biblioteca școlii și catedra de educație fizică și sport poate avea multiple forme și beneficii. Un prim avantaj este crearea unui mediu interdisciplinar care stimulează învățarea integrată. Elevii care practică activități fizice pot fi încurajați să exploreze literatura și informațiile teoretice despre sport, sănătate și nutriție. De asemenea, prin accesul la materiale educative suplimentare, aceștia pot înțelege mai bine importanța unui stil de viață activ și beneficiile acestuia asupra sănătății fizice și mentale.

Un alt avantaj al colaborării este crearea de programe educaționale care îmbină teoria cu practica. *Profesorii de educație fizică pot folosi resursele bibliotecii pentru a sprijini activitățile fizice*, iar bibliotecarii pot organiza evenimente și activități educaționale care să încurajeze elevii să se implice în sport.

Exemple de bune practici în colaborarea între biblioteca școlară și catedra de educație fizică și sport

Un exemplu remarcabil de integrare a educației fizice în școli este unul care se bazează pe istoria sporturilor din Grecia și Roma antică. În antichitate, sportul era considerat o componentă esențială a educației, iar aceste tradiții pot fi foarte bine folosite în cadrul colaborării dintre biblioteca școlară și catedra de educație fizică.

În Grecia antică, sporturile aveau un rol central în educația tinerilor, fiind considerate esențiale nu doar pentru dezvoltarea fizică, dar și pentru formarea unui caracter puternic. Jocurile Olimpice, care au început în anul 776 î.Hr., erau dedicate zeului Zeus și adunau participanți din întreaga Grecie. Disciplinele sportive de la acea vreme, cum ar fi alergarea, luptele sau discul, aveau scopul de a întări trupul și de a educa mintea. Totodată, *educația fizică era profund legată de educația morală și spirituală*, iar fiecare sportiv se considera parte dintr-o tradiție culturală.

Romanii, de asemenea, au pus un accent mare pe educația fizică, deși mai mult din perspectiva militară și practică. Jocurile de gladiatori sau cursele de care se desfășurau în circuri aveau scopul de a demonstra curajul și disciplina fizică, dar și pentru a susține ordinea socială. De asemenea, romanii erau mari susținători ai băilor publice și ale activităților

fizice de masă, prin care promovau un corp sănătos și o viață activă.

Astăzi, educația fizică în școlile moderne poate prelua multe dintre lecțiile din aceste tradiții, integrându-le într-o formă adaptată societății contemporane.

Un exemplu de bună practică considerăm că poate fi colaborarea dintre biblioteca școlii noastre și catedra de educație fizică care, împreună au realizat un proiect dedicat istoriei sporturilor, cu un accent special pe Grecia și Roma antică. Proiectul a fost gândit ca un program educațional interdisciplinar, care să îmbine teoria și practica, dar și să îi ajute pe elevi să înțeleagă mai bine importanța sportului și educației fizice în dezvoltarea lor.

Bibliotecarul școlii a avut un rol esențial în acest proiect, organizând sesiuni de lectură despre istoria Jocurilor Olimpice, despre tradițiile sportive ale Greciei și Romei antice și despre impactul pe care aceste civilizații l-au avut asupra educației fizice. Elevii au fost încurajați să citească informații despre diferitele discipline sportive care existau în acele timpuri, cum ar fi alergările, luptele sau competițiile de aruncat discul și să le compare cu sporturile moderne.

De asemenea, profesorii de educație fizică au folosit aceste informații istorice pentru a organiza activități care să imite sporturile antice. Elevii au participat la competiții de alergare și la jocuri de echipă care au avut scopul de a dezvolta nu doar abilități fizice, dar și valoarea cooperării și respectului față de adversar – principii esențiale în Grecia și Roma antică. În acest sens, ca și bibliotecar școlar, am coordonat, de asemenea, evenimente care au pus în valoare aceste valori și au făcut legătura între activitățile practice și cunoștințele teoretice.

Această abordare a dus la crearea unei legături între trecutul sportiv al civilizațiilor antice și prezentul, punând accent pe continuitatea valorilor educaționale ale sportului. Astfel, elevii au învățat nu doar despre istoria sportului, dar și despre importanța unui stil de viață activ și sănătos, despre cum sportul poate influența pozitiv atât corpul, cât și mintea.

Așadar, **colaborarea dintre bibliotecă și catedra de educație fizică și sport reprezintă o oportunitate excelentă de a integra diverse discipline educaționale**, promovând un stil de viață sănătos și activ. Prin abordări inovative, cum ar fi proiectele care leagă sportul modern de tradițiile antice, elevii pot înțelege mai bine valoarea sportului nu doar ca activitate fizică, dar și ca element al educației culturale și morale.

Astfel, considerăm că **rolul bibliotecarului școlar este esențial în acest proces, el având responsabilitatea de a furniza resursele educaționale necesare și de a organiza activități care să sprijine învățarea integrată**. Exemplele de bune practici, cum este cel inspirat de sporturile din Grecia și Roma antică, ne arată că tradițiile educaționale din trecut pot oferi lecții valoroase pentru educația fizică din zilele noastre.

Bibliografie:

- **Georgescu, A. (2006).** *Istoria educației fizice și sportului în România*. Editura Universității din București.
- **Bailor, J. (2004).** *The History of Physical Education: From Ancient Greece to Modern Times*. Routledge.

Prof. Ana Maria Anghel
Bibliotecar Ana Maria Pancu
Școala Gimnazială „Sf. Nicolae”

De exemplu, aplicarea unei abordări interdisciplinaritate între competențele digitale și cele civice, specifice în practicarea cetățeniei democratice, poate fi realizată cu scopul de a combate știrile false.

În acest sens, încă de la clasa a cincea prin *Gândire critică și drepturile copilului*, elevii sunt abilitați în identificarea reperelor pe care se poate fundamenta gândirea critică. Pornind de la exemple de știri false identificate chiar de către elevi, se poate crea un context de învățare în care să utilizeze instrumente digitale pentru verificarea informațiilor, cum ar fi site-uri de fact-checking. Elevii sunt provocați să analizeze sursele de informare utilizând criteriile digitale, cum ar fi verificarea adresei URL, data publicării și autenticitatea autorului. Totodată, elevii pot discuta despre impactul negativ al dezinformării asupra unei societăți democratice. Ei au ocazia de a înțelege cum pot fi încălcate drepturile și cum este afectată responsabilitatea cetățenilor în contextul unei vieți sociale dinamice, în care consumul și distribuția informațiilor online implică uneori atât informații corecte, cât și unele discutabile sau de-a dreptul false. Mai mult, elevii sunt motivați să identifice posibile soluții pentru evitarea știrilor false sau a celor difuzate cu scop manipulator.

În parcursul lor de învățare, elevii pot fi organizați astfel încât să caute împreună, prin activități educative de tip colaborativ, modalități prin care drepturile cetățenilor să fie respectate, inclusiv dreptul de a fi informat, exemple de practici corecte pentru respectarea drepturilor civice.

Din perspectiva profesorului care proiectează o lecție, de exemplu la *Studii sociale*, observăm, așa cum sunt precizate în Programa școlară, competențe specifice precum următoarele: Exercițierea drepturilor cetățenești și a responsabilităților într-o societate democratică; Cooperarea în cadrul grupului pentru proiectarea unor soluții vizând receptarea critică a mesajelor transmise prin mass-media sunt asociate unor conținuturi adecvate: *Comunicarea într-o societate democratică, Specificul mesajului transmis prin mass-media, Consumatorul de mesaje media*. Mai departe, pentru a ajunge la activități de învățare concrete pe care să le propună elevilor pe parcursul orei de la clasă, apelul la resurse de tip digital este de la sine înțeles. Conținuturile informaționale asupra cărora elevii vor putea face diferite analize, comparații etc. sunt preluate prin intermediul instrumentelor digitale.

Astfel, competențe transversale cum sunt gândirea critică, lucrul în echipă, comunicarea eficientă sunt corelate în mod firesc cu competențele digitale, care, la rândul lor, pot fi utilizate în mod productiv, cu valențe educative.

Cetățenia digitală începe să fie încă din momentul prezent o competență utilă pentru integrarea socială, în exercitarea drepturilor omului în general. Cetățenia digitală implică utilizarea responsabilă, etică și eficientă a tehnologiei și internetului, fiind esențială pentru participarea activă în lumea digitală.

Printre abilitățile specifice cetățeniei digitale putem menționa o serie de aspecte importante în contextul discutat cum ar fi: *identificarea știrilor false, analiza critică a conținutului digital, protejarea securității în mediul online, combaterea cyberbullying-ului și raportarea comportamentelor neadecvate*.

Prin munca pe care o desfășurăm în sistemul de educație suntem receptivi la cerințele pe care societatea le transmite din spre piața forței de muncă, urmărind să formăm elevilor acele competențe necesare atât pentru integrarea lor socială, cât și ca premise ale dezvoltării personalității lor ca ființe autonome într-o lume aflată într-o dinamică fără precedent.

În lucrarea *Istoriile și scenariile de viitor ale educației*, apărută la editura Humanitas, în anul 2024, Attali Jacques sugerează că *Întrebările pentru ziua de mâine* se formulează în raport cu o realitate complexă și mult diferită față de ceea ce cunoșteam în mod istoric, tradițional: "Lecțiile trecutului vor fi oare valabile și mâine? Dar poimâine? (...) Ce anume va fi transmis? Va exista un corpus universal care să fie predat tuturor copiilor din lume? Se va ști cum să se elimine minciunile, științele contrafăcute, instigarea la violență? Se va ști cum să se transmită altruismul și luciditatea, generozitatea, empatia, respectul pentru viață și interdicțiile absolute? Se va dori dezvoltarea creativității tuturor?", (p. 294). În contextul discuției de față, putem adăuga: în învățământul formal, elevii vor avea la școala și altfel de obiecte de studiu decât cele de tip interdisciplinar?

Referitor la cetățenia digitală, probabil că în viitor, atunci când faptul de a fi digital o să fie de la sine înțeles, această mențiune va deveni de prisos. Dar, în același timp, dimensiunea digitală va fi una interdisciplinar implicită în toate sferile de studiu și în cele mai multe dintre domeniile de activitate umană.

Bibliografie:

1. Attali, J., (2024). *Istoriile și scenariile de viitor ale educației*. Iași, Editura Polirom
2. Ceobanu, C., Cucos, C., Istrate, O., Pânișoară, I.-O., (coord.). (2022). *Educația digitală*. Iași, Editura Polirom
3. Pânișoară, I.-O. (coord.).(2022). *Enciclopedia metodelor de învățământ*. Iași, Editura Polirom
4. Rădulescu, V. (2021). *Competențele digitale ale profesorilor și elevilor: Perspective și provocări*. București, Editura Tritonic
5. Ștefănescu, A., & Popescu, M. (2019). *Tehnologii digitale în educație: Teorie și practică*. Iași, Editura Polirom
6. Voinea, L., & Vlăsceanu, L. (2022). *Transformarea educației prin tehnologie digitală: Tendințe și perspective*. București, Editura Comunicare.ro.
7. Institutul de Științe ale Educației (2020). *Analiza comparativă a recomandărilor europene referitoare la competențele cheie*, București, https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2018/06/A.5.3_Analiza-comparativa-Recomandari-europene_Competente-cheie-2006-2018.pdf

Perspective inter- și transdisciplinare

Abordări creative pentru o învățare holistică

Sistemele de învățământ din lumea întreagă tranzitează astăzi o perioadă în care accentul este mutat de la acumularea de cunoștințe și de informații la dezvoltarea de competențe ce pot fi aplicate în contexte reale, iar abordările inter- și transdisciplinare devin instrumente care vin în sprijinul acestui proces de promovare a învățării holistice. Perspectivele multiple îi ajută pe elevi să descopere conexiuni relevante între mai multe domenii, într-un mod creativ și să se asigure o învățare autentică, de durată.

Știm că **interdisciplinaritatea** presupune **suprapunerea a două sau mai multe discipline în abordarea unei teme comune**. Această abordare le permite elevilor să privească fenomenele din diferite unghiuri, astfel că înțelegerea devine mai nuanțată, mai bogată și mai concretă.

Putem lua ca prim exemplu studiul schimbărilor climatice, care poate combina mai multe discipline: geografie (pentru analizarea distribuției climatice și a fenomenelor naturale), biologie (pentru a evalua impactul asupra ecosistemelor și speciilor), economie (a studia implicațiile economice ale politicilor ecologice, cum ar fi investițiile în energie regenerabilă) și educație civică (pentru a discuta despre responsabilitate socială și despre politici publice).

Să luăm **“Renașterea”** ca exemplu de subiect al unei activități didactice interdisciplinare desfășurate în CDI în colaborare cu mai mulți profesori. Abordarea din punct de vedere istoric poate studia perioada ca pe un moment deosebit de important, de schimbare culturală și socială. Din punct de vedere literar, pot fi analizate operele lui Dante Alighieri, Giovanni Boccaccio, William Shakespeare, iar din punctul de vedere al artelor vizuale putem analiza capodoperele unor artiști precum Michelangelo sau Leonardo da Vinci. O astfel de abordare ajută la dezvoltarea gândirii critice și îi ajută pe elevi să transfere cunoștințe dintr-un domeniu în altul, îi ajută să privească acest subiect ca pe un întreg.

Un alt exemplu de activitate interdisciplinară desfășurată în CDI ar putea fi un proiect școlar intitulat **“Impactul poluării asupra sănătății umane și a mediului”**. Se pot include disciplinele: biologie, chimie, geografie, matematică, educație vizuală, TIC. Din punctul de vedere al biologiei se pot studia efectele poluării asupra ecosistemelor și sănătății umane (de exemplu, efectele particulelor de praf asupra sistemului respirator), din cel al chimiei se poate analiza compoziția chimică a apei contaminate și a aerului poluat. Cu ajutorul hărților și datelor geografice, elevii pot investiga zonele cele mai afectate de poluare și pot crea grafice și statistici care să arate care sunt tendințele poluării în timp cu ajutorul matematicii. Pentru a crește gradul de conștientizare legat de efectele negative ale poluării, elevii pot crea postere, videoclipuri sau alte tipuri de materiale utilizând TIC sau doar talentul la desen. Pot avea loc dezbateri care să ducă la discutarea de soluții și, de eventuale, politici pentru a reduce poluarea. Elevii ar trebui să lucreze în echipe, combinând astfel cunoștințele din mai multe domenii pentru a propune soluții și pentru a înțelege mai bine problema complexă a poluării.

Organizarea unor activități bazate pe **colaborarea dintre profesori** care predau discipline diferite poate oferi elevilor o perspectivă integrată asupra unei teme. De exemplu, *o colaborare între profesorii de limbă și literatură română, limbi străine și arte vizuale* poate aduce la viață opera unui autor celebru prin ilustrații, scenete, book-trailere, sau chiar spectacole, încurajând cultivarea gustului pentru lectură.

Tehnologia poate fi un liant interdisciplinar pentru că elevii pot să creeze materiale multimedia, cum ar fi documentare sau prezentări interactive. De exemplu, o aplicație interactivă despre sistemul solar poate integra cunoștințe de fizică, astronomie, design grafic și programare.

Transdisciplinaritatea depășește limitele rigide ale disciplinelor, creând o perspectivă unificatoare, iar acest tip de abordare îi invită pe elevi să caute răspunsuri la întrebări universale și astfel ei pot începe să gândească dincolo de limitele tradiționale și să aibă o înțelegere holistică a lumii. Nu doar că se combină mai multe discipline, dar tema depășește granițele acestora, concentrându-se pe o problemă holistică. Elevii explorează nu doar *ce trebuie să învețe*, ci și *cum să rezolve o problemă complexă a lumii reale*, integrând cunoștințe, experiențe și valori.

Să luăm ca exemplu conceptul de **timp**. El poate fi analizat din perspectiva teoriilor realității și a mecanicii cuantice cu ajutorul fizicii, în timp ce filosofia poate dezbate natura timpului ca realitate subiectivă sau obiectivă, discutând lucrările lui Heidegger sau Bergson. Literatura poate explora modul în care timpul este reflectat în operele artistice, cum ar fi „La țigănci” de Mircea Eliade sau „Orașul și stelele” de Arthur C. Clarke. Istoria poate investiga modul în care percepția timpului a evoluat de-a lungul secolelor, de la calendarele antice la ceasurile atomice.

Un exemplu de activitate transdisciplinară ar putea fi un proiect intitulat **"Cum putem crea un oraș sustenabil?"**. Aici pot fi integrate științele naturii (identificarea resurselor regenerabile disponibile și impactul soluțiilor asupra mediului, transport electric, energie solară), matematica (proiectarea unui buget sustenabil, calculul eficienței energetice), tehnologiile (proiectarea infrastructurii urbane), artele (crearea unui plan urbanistic estetic și funcțional), științele sociale (implicarea comunității în procesul de decizie și analiza nevoilor sociale). Un plan complet pentru un oraș sustenabil, care poate include machete, prezentări video, dezbateri sau chiar propuneri aplicabile în viața reală.

Se pot organiza **atelier transdisciplinare** Elevii pot participa la ateliere unde învață să rezolve probleme reale. De exemplu, construirea unei grădini/sere în cadrul școlii poate integra: biologia (pentru selecția plantelor), chimia (pentru analiza solului și a apei) și educația tehnologică (pentru proiectarea și realizarea structurii suport) și artele (pentru estetica finală a grădinii). În curtea Liceului Teoretic "Dante Alighieri" din București există o astfel de seră, unde se

cultivă legume (roșii, castraveți, salată) și fructe (căpșuni).

Proiectul tematic poate fi o abordare creativă pentru integrarea mai multor discipline. Un proiect despre migrația păsărilor poate include biologia (pentru a studia caracteristicile speciilor migratoare), geografia (pentru a analiza traseele de migrație și habitatele), matematica (pentru a calcula distanțele parcurse și viteza medie), educația plastică (pentru a crea desene sau machete ilustrative).

Dezbaterea tematică îi poate invita pe elevi să dezbată probleme actuale, precum inteligența artificială, folosind perspective din: psihologie (pentru a explora interacțiunea dintre oameni și tehnologie), economie (pentru a analiza consecințele financiare), informatică (pentru a explica funcționarea algoritmilor), etică (pentru a discuta despre impactul asupra locurilor de muncă și vieții private).

Învățarea holistică, proces educațional care integrează multiple dimensiuni ale dezvoltării unei persoane, (intelectuală, emoțională, socială, fizică, creativă și spirituală) are multiple avantaje pentru că nu se limitează la acumularea de cunoștințe academice, ci susține dezvoltarea empatiei și a relațiilor interumane, autoreflexia și înțelegerea de sine. Pentru că promovează interconectarea dintre mai multe domenii ale cunoașterii, învățarea holistică îi ajută pe elevi să aplice teoria în viața reală, să își dezvolte abilitățile de cooperare și comunicare, să devină mai motivați să învețe, fiind implicați activ, să își asume responsabilitatea pentru propria învățare, să găsească soluții inovatoare prin integrarea mai multor perspective, să gândească "în afara cutiei", să înțeleagă interdependența dintre om și natură, să creeze unui mediu educațional bazat pe respect și înțelegere.

Am ales să prezint un proiect CDI, „**Pământul și Sistemul Solar – Două Lumi de Explorat**”, proiect pe care l-am implementat în anul școlar 2023-2024 cu elevii de liceu. Acest proiect interdisciplinar și-a propus să îmbine fizica, geologia, chimia, educația plastică și astronomia pentru a oferi elevilor o înțelegere aprofundată asupra structurii Pământului și a Sistemului Solar. Printr-o combinație de activități teoretice, practice și exploratorii, elevii au descoperit atât lumea subterană a planetei noastre, cât și imensitatea cosmosului. Mi-am propus, ca prin intermediul activităților proiectului să dezvolt la elevi gândirea critică (prin dezbateri și expuneri științifice), abilitățile de lucru în echipă, și creativitatea.

Activitățile proiectului au debutat, în luna septembrie, cu participarea elevilor la *European Researchers Night - Noaptea Cercetătorilor Europeni*, unde elevii au asistat la experimente și prezentări științifice ale unor tineri cercetători.

Proiectul a continuat în luna octombrie cu activități desfășurate în cadrul Săptămânii Mondiale a Spațiului Cosmic: lecții, prezentări ale proiectelor elevilor și vizionări de filme documentare.

În lunile noiembrie, decembrie, ianuarie, februarie, martie, aprilie și mai, elevii au participat la o serie de lecții care s-au desfășurat la Muzeul Național de Geologie, unde au descoperit diferite tipuri de roci, au învățat despre formarea și evoluția geologică a Pământului, analizat mostre de roci expuse în muzeu și au identificat straturile Pământului (crusta, mantia, nucleul extern și intern), au identificat planetele Sistemului Solar, principalele lor caracteristici și relația dintre Soare și planete, au făcut comparații între structura Pământului și structura altor planete. În luna iunie elevii au prezentat machetele sistemului solar confecționate de ei și au avut loc dezbateri legate de viața pe alte planete și de protejarea resurselor Terrei.

Modalitățile de evaluare a proiectului au fost: implicarea activă în dezbateri, prezentarea macetelor realizate, un chestionar de feedback despre experiența participării la acest proiect și rapoarte despre vizitele la muzeu.

Prof. Documentarist Valentina Liurcă
Liceul Teoretic „Dante Alighieri”

Ascensiunea lui Nicolae Ceaușescu

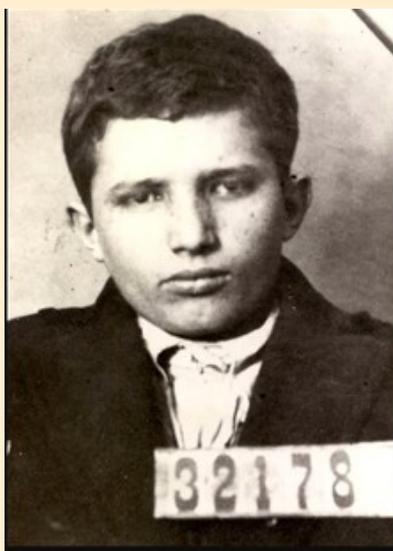
Lucrarea elevului **Gațe Ion Victor de la Colegiul Național „Ion Creangă”**, intitulată **“Ascensiunea lui Nicolae Ceaușescu”**, oferă o perspectivă detaliată asupra începuturilor carierei politice a lui Nicolae Ceaușescu, urmărindu-i evoluția de la copilărie până la integrarea în structurile de conducere ale regimului comunist. Textul surprinde atât **aspectele biografice esențiale**, cât și **contextul politic al perioadei interbelice**, evidențiind relațiile lui Ceaușescu cu membrii Partidului Comunist și numeroasele sale arestări, care au contribuit la construirea imaginii sale de militant devotat cauzei comuniste.

Pentru elevii claselor a XI-a și a XII-a, lucrarea poate fi un instrument valoros în aprofundarea cunoștințelor despre regimul comunist din România, oferind o bază solidă pentru analiza ascensiunii unei figuri istorice controversate. Totodată, stimulează gândirea critică, încurajând dezbateri despre ideologiile politice, mecanismele de propagandă și impactul regimurilor totalitare asupra societății. Într-un cadru didactic, acest material poate fi utilizat ca suport suplimentar în studiul comunismului și al dictaturilor secolului XX.

Prof. Teodora Păun-Huang—Colegiul Național “Ion Creangă”

Prof. metodist CCD București

Nicolae Ceaușescu s-a născut la 26 ianuarie 1918 în satul Scornicești și a fost al treilea într-o familie de țărani cu 10 copii. Familia în care acesta a copilărit era una săracă: tatăl acestuia, Andruță Ceaușescu, avea trei hectare de pământ, câteva oi și mai cârpea finanțele familiei din croitorie, iar mama lui, Alexandrina Ceaușescu, era o femeie supusă și muncitoare. Violența și nepăsarea pe care Andruță o avea asupra copiilor săi a avut un rol marcant în tinerețea tânărului Ceaușescu. Datorită condiției materiale în care trăia, acesta nu a avut cărți și mergea deseori desculț, totuși aceste lucruri nu l-au împiedicat din a-și termina cele patru clase la școala din sat. (Marian Cîrstea, “Viața lui Ceaușescu”, București, p. 1)

Ca personalitate, tânărul Nicolae era un puști mărunțel și bâlâit, nervos și imprezizibil, care totodată se descurca destul de bine la școală, drept urmare nota de 7,60 cu care a terminat cea de-a IV-a clasa pe care a făcut-o.

Copilăria din Scornicești se încheie la vârsta de 11 ani, când acesta pleacă la București, primul oraș pe care îl vedea.

Prin sora lui mai mare, Niculina Rusescu, în primăvara lui 1930 acesta a fost adus în atelierul cizmarului Alexandru Săndulescu ca ucenic, de aici se trage și concepția că acesta a fost ucenic de cizmar. Apoi a fost adus și un frate de-al său, Marin, care mai târziu l-a recomandat cizmarului Aurel Cornățeanu, un membru activ al Partidului Comunist din România (PCdR), “în primăvara lui 1930, după spusele Niculinei, l-a adus la meșterul Alexandru Săndulescu și pe fratele ei mai mic, Nicolae.” (Lavinia Betea, „Viața Lui Ceaușescu - Ucenicul Partidului”, București, p. 64).

Nu se știe cu exactitate cum a devenit Nicolae Ceaușescu comunist, diverse surse atribuie primul contact al acestuia cu ideologia marxistă prin tutorii săi Alexandru Săndulescu și Aurel Cornățeanu, “în atelierul lui Cornățeanu, Nicolae Ceaușescu a auzit de ideologia comunistă, fapt ce avea să-i schimbe complet destinul. Oficial, 1932 a rămas consemnat în documente ca an al intrării lui Ceaușescu în mișcarea clandestină comunistă.” (Ibidem. p 70).

Persoana care l-a inițiat oficial pe tânărul cizmar în mișcarea comunistă a fost Vasile Dumitrescu, care a văzut în acesta „sămânța revoltei“, trebuincioasă mișcării. Astfel că în toamna 1933 acesta a devenit membru al Uniunii Tineretului Comunist (UTC), formațiune politică aflată în ilegalitate la acea vreme, iar în scurtă vreme a primit și prima sa funcție: cea de membru în Comitetul raional UTC din sectorul Negru al Capitalei. Funcție pe care a deținut-o până în august 1934. "Nu auzisem nimic despre el" - a afirmat despre acesta Constantin Pârvulescu, unul dintre părinții fondatori ai PCR.

La scurt timp are loc prima dintr-un lung șir de arestări ale acestuia. Prima arestare a lui Nicolae are loc la vârsta de 15 ani pentru „incitare la grevă“ și distrugere. Conform surselor, la 23 noiembrie 1933, în cadrul unei greve se alăturase și Sindicatul “Ciocanul”, prin care se număra Marin Vlăsceanu, Angela Urcan, Frusina Săndulescu, Nicolae Ceaușescu, Marin Blegu și Ion Neamțu. Ajunși pe calea Victoriei, Vlăsceanu a provocat scandal și a devastat vitrina magazinului, spărgându-i un geam în valoare de 12.000 de lei, conform mărturiei poliției. Acest eveniment a dus la arestarea succintă a celor șase. Ceaușescu a fost arestat mai târziu, după prânz. Acesta avea asupra lui zece lei, în monede de nichel, o oglindă mică și o cravată. După două zile de cercetări, arestații au fost înaintați procuraturii de pe lângă Tribunalul Ilfov și acuzați de “incitare la grevă” și distrugere. Arestul tânărului Nicolae a durat doar 4 zile.

Totodată, în cadrul Comitetului Raional UTC, viitorul șef de stat a primit prima sa misiune relativ importantă: A fost trimis la Craiova pentru a-i asigura pe inculpații judecați în urma grevei de la Grivița de simpatia “clasei muncitoare”. Acesta nu a apucat să-i vadă pe niciunul dintre liderii grevei însă, fiind arestat rapid, înainte să intre în sala de judecată.

Greva de la Atelierele CFR a fost un eveniment simbolic în istoria comunismului românesc, eveniment în urma căreia se remarcă o viitoare personalitate importantă care va fi de folos în ascensiunea lui Ceaușescu la conducerea României: Gheorghe Gheorghiu, zis Dej.

La sfârșitul lunii iunie 1934, aproape de finalizarea procesului despre evenimentul menționat anterior, Vasile Gabor, Nicolae Ceaușescu, Vasile Pogăceanu și Ion Brad au fost trimiși la Craiova, alături de mai multe liste de semnături și memorii-protest, din care ar fi trebuit să se înțeleagă că muncitorimea română se solidarizează cu inculpații (printre care se număra și Gheorghe Gheorghiu-Dej). Cei patru tineri nu au apucat să-și îndeplinească sarcina, fiind arestați la intrarea în sala de judecată. Nicolae Ceaușescu, în mărturia sa, respectă întocmai codul de bune practici din lumea revoluționarilor: acesta nu a denumit nicio persoană, și a spus că listele cu semnături au fost preluate de la o persoană imposibil de identificat.

În august 1934, în urma arestării și eliberării acestuia, acesta a fost cooptat în Comitetul Central al tineretului antifascist. Noile sarcini atribuite i-au adus multiple confruntări cu poliția, motiv pentru care a fost arestat de mai multe ori, pentru scurte intervale de timp: pe 26 august 1934 a fost arestat pentru că i-a înmănat un pachet de manifeste muncitorului Ion Durbacă. La 18 septembrie 1934 este arestat iarăși, nefiind precizat de ce. Două zile mai târziu, la 20 septembrie, pe fondul că se afla într-un sediu antifascist ce a fost asediat de poliție la acel moment. După două săptămâni, la 6 octombrie, este arestat iar, de data asta fiind reținut pentru doar o noapte. Ultima din acest șir consecutiv de arestări are loc la 24 octombrie 1934, în urma căreia este trimis “la urmă” de către procurorul Gh. Ananiu, care l-a mai judecat de alte câteva dăți. Trimiterea “la urmă” consta într-un arest la domiciliu, lucru care nu a dat roade, deoarece acesta s-a reîntors la București în ianuarie 1935.

În urma arestărilor și a conflictelor constante cu poliția, tânărului Ceaușescu a început să i se contureze un dosar remarcabil, în care era etichetat drept “agitator comunist periculos”, precum și “distribuitor activ de material de propagandă comunistă și antifascistă”. Arestările nu l-au împiedicat din a colabora și a se implica activ în mișcările comuniste: în februarie 1935 a fost trimis de superiorii săi în Oltenia, ca instructor UTC, urmând ca mai târziu să fie repartizat în Regionala UTC Prahova în decembrie 1935. Rolul lui în aceste regionale era să creeze în zonă celule UTC, adunări de muncitori ce puteau fi de folos în timpul unei greve sau mișcări pro-comuniste.

Sarcina nouă a lui Ceaușescu devenise de a coagula celulele UTC din zonă, motiv pentru care la începutul lui ianuarie 1936 acesta a călătorit spre celula utecista din Ulmi pentru a se vedea cu mai mulți lideri locali. Printre aceștia se numărau Toma A. Toma, Vladimir Tarnovski, utecist de origine poloneză, Gheorghe Dumitrache, liderul celulei uteciste la acea vreme, și Ion Olteanu, care acționa ca informator al Siguranței în Târgoviște. Conform mărturiilor, Ceaușescu și Tarnovski i-au propus lui Dumitrache să vină cu ei pentru a fi promovat într-o funcție superioară, urmând ca poziția lui să fie înlocuită de Ion

Olteanu, care a divulgat mai apoi toate cele spuse autorităților, iar la mijlocul lui ianuarie 1936, cei trei comuniști au fost arestați, fiind acuzați că dețineau materiale ce incitau la revoluție. Acest eveniment poartă numele de arestarea de la Ulmi.

Judecata comuniștilor din regiunea Prahova a început la 26 mai 1936, proces ce a durat mai puțin de o lună. În urma interogării tuturor arestaților, Ceaușescu a fost singurul care nu și-a recunoscut fapta, lucru care l-a enervat pe judecător.

Dintre toți inculpații, cele mai dure sentințe au fost date lui Tarnovski și Nicolae, sentința căruia este prezentată în respectivul citat: “La 5 iunie 1936 a fost pronunțată sentința, Ceaușescu fiind condamnat la 2 ani și jumătate de închisoare: 2 ani în procesul principal, plus cele 6 luni permise pentru scandalul făcut în sala de judecată.” (Ibidem. p 143).

Începutul sentinței l-a ispășit în închisoarea Centrală din Brașov, din februarie până în august 1936, urmând ca după aceea să fie transferat la faimosul penitenciar Doftana, cunoscut și sub numele de “Bastilia României”.

Închisoarea Doftana a fost inaugurată în anul 1895, și care din 1921 fusese transformată în penitenciar pentru încarcerarea personalităților politice extremiste, în special liderii mișcărilor comuniste și antifasciste, “din 1921, Doftana era folosit ca penitenciar pentru executarea condamnărilor politice” (Adrian Cioroianu, “Comuniștii înainte de Comunism: Procese și condamnări ale ilegalistilor din Romania.”, București, p 290).

Condițiile în așa-zisa “Bastilie” a României erau dure chiar și pentru vremurile respective. Condițiile insalubre greu de suportat, bătaiele regulate ce semănau mai mult a modalități de tortură, foamea ce era la ordinea zilei sunt doar unele din aspectele ce au ridicat penitenciarul Doftana la faima pe care o are în rândul istoricilor.

Un alt aspect unic Doftanei este colectivul ce s-a format acolo. Comuniștii închiși acolo cu timpul s-au organizat în grupuri, iar mai apoi într-un colectiv ce a putut să se împotrivească direcțiunii penitenciarului. Cel care s-a remarcat ca liderul așa-zisilor “doftaniști” a fost Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a organizat proteste față de tratamentul aplicat deținuților comuniști. “La cuvântul de ordine al lui Dej, deținuții au început să scandeze în cor: „Vrem aer și lumină! Vrem muncă și pâine!” Fiecare scandare era acompaniată de lovituri în ușile celulelor cu scândurile de la pat. ” (Lavinia Betea, „Viața Lui Ceaușescu - Ucenicul Partidului”, București, p 168).

Mai târziu, odată cu înlocuirea directorului cu unul mai simpatizant comuniștilor, condițiile s-au mai îmbunătățit, deținuții având posibilitatea de a primi și trimite scrisori, printre altele. Mai târziu, prizonierii au fost transferați la Caransebeș, iar apoi în lagărul din Târgu-Jiu.

Nicolae Ceaușescu și-a ispășit restul de pedeapsă la Doftana, din august 1936 până în decembrie 1938. În această perioadă a fost caracterizat de colegii de celulă ca fiind des isteric, nefiind capabil de a se stăpâni. Acest temperament exploziv a dus la multiple bătăi cu prizonierii “colegii de închisoare spun că deținutul Ceaușescu era invidios, răzbunător, dur. Dar știa să se bage în sufletul omului. Când a ieșit din închisoare, Ceaușescu nu mai era chiar un necunoscut. A devenit membru în conducerea organizației de tineret a partidului” (Marian Cîrstea, “Viața lui Ceaușescu”, București, p 2).

Totodată la Doftana acesta și-a stabilit diverse conexiuni politice, de care s-a folosit ulterior pentru a crește în rangurile partidului comunist. Printre personalitățile menționate anterior se remarcă Chivu Stoica, un viitor prim-ministru, Gheorghe Apostol, Alexandru Moghioroș și Vasile Luca. Cea mai importantă conexiune formată a fost cu Gheorghe Gheorghiu-Dej, cu care a format o prietenie ce i-a fost de folos până la moartea acestuia în 1965.

Nicolae Ceaușescu a părăsit Doftana la începutul lunii decembrie 1938, în jurul vârstei de 21 de ani, urmând să fie încă o dată arestat în august 1939 pentru răspândirea de materiale comuniste și condamnat în lipsă la trei ani de închisoare. Această

perioadă a fost scurtă, fiind arestat încă o dată și încarcerat la închisoarea Jilava.

În această perioadă de timp, în cadrul unei serbări câmpenești din cartierul Ferentari la 13 august 1939, Ceaușescu o întâlnește pentru prima oară pe Elena Petrescu, o muncitoare textilistă la Fabrica Jaquard din București, și totodată conducătoarea secției de tineret din sectorul II Negru. Aceasta fusese aleasă “Regina Muncii” în urma unei competiții de vândut cărți poștale. După eveniment, Nicolae și-a declarat dragostea, iar din acel moment cei doi au fost inseparabili până la moarte. Din șederea lui la penitenciarul Jilava reiese un eveniment în care acesta a cerut gardienilor o vizită la dentist, de care s-a folosit pentru a se vedea cu Elena, urmând să fie pedepsit cu un regim de izolare pentru trei săptămâni (Adrian Cioroianu, “Comuniștii înainte de Comunism: Procese și condamnări ale ilegaliștilor din Romania.”, București).

Elena Petrescu s-a născut la 7 ianuarie 1916 sub numele de Lenuța Petrescu. Părinții ei, Nae și Alexandrina erau țărani “mijlocași” ce dețineau 4 hectare de pământ, tatăl ei mai târziu deschizându-și un magazin pentru diferite bunuri precum zahăr, ață, ace, etc. Reușita ei academică a fost subiect de speculație pentru multă vreme, unii argumentând că a terminat cele patru clase cu note perfecte, alții că ar fi rămas repetentă, totuși adevărul concret nu se știe, deoarece fișele matricole au dispărut în mod suspect. La vârsta de 17 ani, fata a venit la București, fiind ucenică într-o fabrică de confecții. Aceasta a avut primul contact cu lumea comunistă prin cumnata sa, Adela. În perioada în care Ceaușescu a fost încarcerat la Jilava, Elena a continuat să-l viziteze, reunindu-se cu el la întâmpinarea Armatei Roșii din 1944.

Oficial, Nicolae Ceaușescu și Lenuța Petrescu s-au căsătorit la 23 decembrie 1947, schimbându-și numele în Elena Ceaușescu și totodată data de naștere, ca să pară mai tânără, deși era mai în vârstă decât el cu aproximativ 2 ani, și două luni mai târziu se naște și primul lor copil Valentin. Din aceste motive Nicolae Ceaușescu nu a fost implicat în evenimentele din 1947-1948, „ocupat cu probleme matrimoniale, dar și din cauză că partidul îi rezervase după alegerile din 1946 o poziție secundară în PCR, Ceaușescu nu a fost implicat în prefacerile politice din iarna 1947–1948.” (Lavinia Betea, „Viața Lui Ceaușescu - Ucenicul Partidului”, București, p 328).

Nicolae Ceaușescu a petrecut perioada celui de-al Doilea Război Mondial majoritar în închisori: începând cu șederea acestuia în închisoarea Jilava din 1940, a fost mai târziu transferat în Penitenciarul Caransebeș în februarie 1942, unde a avut o ședere relativ confortabilă. După un scurt transfer la închisoarea Văcărești în august 1943, acesta a fost trimis, împreună cu restul de comuniști, în lagărul de la Târgu-Jiu.

Lagărul din Târgu-Jiu, spus colocvial “facultate”, a fost un loc de ușurare pentru așa-ziii “doftaniști”, în incintele lagărului se organizau deseori cursuri de teorie marxistă, și la un moment dat a fost adus chiar și un aparat radio. În șederea lui Ceaușescu în lagăr, acesta s-a apropiat foarte mult de Gheorghe Gheorghiu și Chivu Stoica, în august 1943 chiar i s-a făcut onoarea de a fi admis în cercul lor interior.

La 4 august 1944, Ceaușescu împreună cu Grigore Preoteasa au fost eliberați din lagărul din Târgu-Jiu. Ceaușescu se reîntorsese la București la vârsta de 26 ani. Până atunci își petrecuse o treime din viață după gratii.

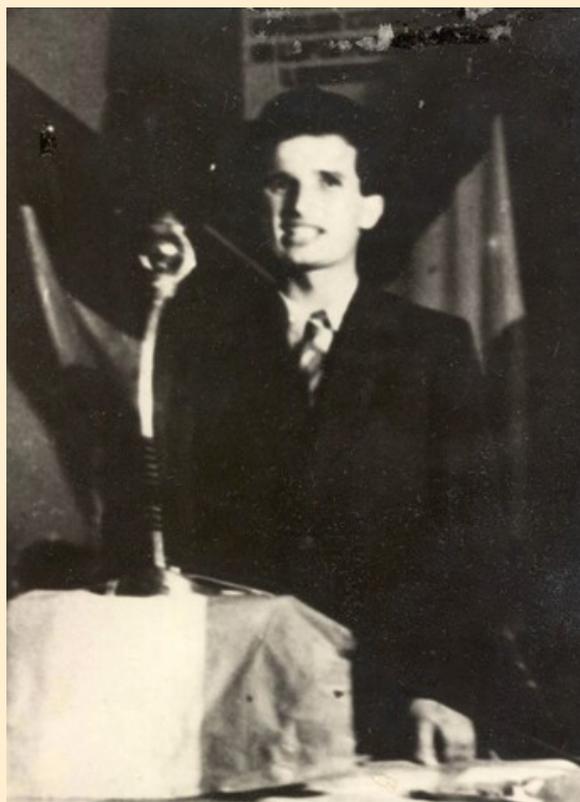
La 23 august Regele Mihai susține proclamația către țară, moment care a schimbat radical climatul politic din România: dictatura lui Ion Antonescu fusese uzurpată, iar la scurt timp urma ca armata sovietică să vină la București.

Delegația comunistă s-a mobilizat rapid pentru a întâmpina Armata Roșie. Printre cei prezenți se număra și Nicolae Ceaușescu, care conducea “delegația tinerilor”. Ceilalți însoțitori ai acestuia au fost Gheorghe Apostol, Petre Constantinescu-Iași și

Constantin Agiu. Au urmat mai apoi discursuri din partea membrilor, printre care și Ceaușescu: “Doborârea dictaturii călăului Antonescu a deschis tineretului drumul spre o viață liberă, dându-i posibilitatea organizării sale pentru înfăptuirea unui trai mai bun, mai fericit” (Ibidem. p 280).

Din acest punct începe o ascensiune de neoprit a viitorului șef de stat, datorată în mare parte de relațiile bune pe care le avea cu Dej, care a devenit secretar general al PCdR, și mai apoi al PCR.

Prima treaptă urcată spre conducerea partidului a fost șefia lui în cadrul UTCdR, poziție prin care a dirijat și a amplificat mișcarea antifascistă în rândul tineretului, și ulterior organizarea acestora la scară largă, pentru a contracara rămășițele mișcării legionare. Acesta și-a atins scopurile prin propagandă și discursuri, alăturându-se mișcării ce a dus la instaurarea guvernului lui Petru Groza la 6 martie 1945. Totodată în cadrul UTC-ului a avut și prima vizită internațională, în Bulgaria, pentru Conferința Uniunii Tineretului Muncitoresc. La scurt timp, Uniunea Tineretului Comunist a fost dizolvată și înlocuită cu o altă mișcare, aceea a Tineretului Democrat. Astfel, Ceaușescu a fost repartizat la sectorul I Galben al Bucureștiului în vara anului 1945, unde ca și în alte dăți s-a remarcat extrem de activ și înzestrat pentru misiunile de la partid.

Activitățile sale deosebite în conducerea UTC-ului și a regionalelor din perioada ilegalității, precum și conexiunile cu Dej și alți membri importanți l-au ajutat să fie inclus în Comitetul Central al PCR la 21 octombrie 1945. Nu era prima experiență cu CC, deoarece mai făcuse parte din el și în 1944 în cadrul UTC, numai că acum poziția era confirmată oficial, “tovarășii îl considerau un activist de nădejde, care își merita locul în elita iubiților fii ai poporului român.” (Ibidem. p 307).

În continuare, a fost mutat la Regionala Dobrogea, ca și adjunct, iar mai apoi în august 1946 a fost repartizat la conducerea Regionalei de partid Oltenia, această poziție s-a dovedit a fi un fel de promoție. În ambele regionale acesta a avut rol de organizare a comitetelor comuniste, și totodată să consolideze încrederea populației în noul guvern.

În 1946 urmau să se țină primele alegeri de după război, iar comuniștii trebuiau să câștige o majoritate în parlament pentru a stabili următorul pas de consolidare a puterii. Nicolae Ceaușescu avea un rol important în cadrul regionalei Oltenia, acela de a câștiga prin orice mijloace alegerile din respectiva provincie. Și aici s-a folosit de calitățile retorice ale sale, dar “unealta critică” de care s-a folosit a fost reforma agrară din 1945, pe care a exploatat-o la maximum în campania electorală.

Rezultatele alegerilor au fost în favoarea comuniștilor, alianța Blocul Partidelor Democratice (BPD) câștigând 69,80% din voturi, printre care se numără PCR, Partidul Social Democrat Român (PSDR),

Frontul Plugarilor, care era o mișcare comunistă strâns legată de Moscova deghizată sub forma unui partid țărănist, și altele. Astfel că în urma alegerilor, viitorul șef de stat a fost ales ca deputat în Comisia a III-a de Agricultură. Păduri și Domenii, “Nicolae Ceaușescu era unul dintre cei 348 de deputați ai BPD. [...] a primit un loc în Comisia a III-a de Agricultură, Păduri și Domenii. Avea alături alți șase deputați ai PCR: Vasile Luca, Marin Fl. Ionescu, Pavel Bubici, Constantin Sandu, Vasile Vâlcu și Ioniță Bărbulescu.” (Ibidem. p 325).

După abdicarea forțată a Regelui Mihai și evenimentul ce a rămas cunoscut în istorie sub numele de “înscenarea de la Tămădău”, în care au fost arestați mai mulți membri ai partidelor istorice, întreaga structură de stat intră în reformă. Partidul Social Democrat este încorporat în PCR, formându-se Partidul Muncitoresc Român (PMR), cu secretar general Gheorghe Gheorghiu-Dej. În cadrul acestor reformări Ceaușescu nu a câștigat vreo poziție importantă, fiind atribuit cu diverse sarcini minore.

Situația se schimbă la 13 mai 1948, în urma unor alegeri. Acesta a fost numit subsecretar de stat la Ministerul Agriculturii, adjunct al lui Vasile Vaida, iar noua lui misiune era acum de a supraveghea colectivizarea, timp în care era adesea trimis în zonele unde lucrurile erau spinoase.

Fiind un foarte bun orator, acesta putea să calmeze spiritele și să rezolve în scurt timp problemele. Nicolae Ceaușescu s-a folosit de această abilitate, iar unde cuvintele nu ajungeau, se recurgea la bătăi, deportări și chiar forță armată împotriva țăranilor care se opuneau vehement.

Acest spirit de convingere, de mediere și de oratorie i-a fost de folos mai ales în activitatea sa ca șef de stat, în medierea relațiilor SUA cu China și în timpul războiului din Vietnam.

La 9 martie 1950, în urma unei ședințe al CC, Ceaușescu a fost scos de la Ministerul Agriculturii, pe fondul că nimeni nu-l voia în împrejurări, urmând ca la 18 martie să fie mutat la Ministerul Apărării Naționale în funcție de adjunct al Forțelor Armate și șef al Direcției Superioare Politice a Armatei (DSPA). Această decizie drastică apare în contextul în care România era în plină sovietizare, iar PMR-ul acapara din ce în ce mai mult control asupra aparatului statului. Astfel că decizia de a-i oferi prin decret rangul de general-maior lui Ceaușescu, iar mai apoi să fie instaurat ca adjunctul lui Emil Bodnăraș, a fost o mișcare politică cheie în controlarea armatei care a fost reformată în Armata Populară. Se spune că Ceaușescu, în perioada în care a fost adjunct a avut rol secret de a-l supraveghea pe Bodnăraș, lucru care este afirmat numai de situația precedentă tensionată între actualul ministru al armatei și Dej. Deși viitorul șef de stat nu ajunsese pe niciun merit în respectiva poziție, acesta a fost loial superiorului său. La întâlniri și congrese acesta apare nedespărțit de Emil Bodnăraș, urmându-l de aproape.

Ceaușescu nu avea niciun fel de experiență militară când a fost instaurat în a doua cea mai înaltă poziție în armată, astfel ca și-a substituit lipsurile prin cursuri urmate la Academia Militară, iar mai târziu, acesta a fost trimis la studii în URSS. Între 1951 și 1952, câte două luni succesiv pe an, acesta a studiat la Academia Militară "Mihail Frunze" din Moscova. Acesta nu știa limba rusă și, prin urmare, a avut translator.

În perioada în care a fost la cârma armatei, Ministerul Forțelor Armate (MAN) a suferit câteva transformări. Acestea au fost modificate în stilul lui dur: „Nu este îngăduit unui comunist, unui activist de partid să privească aceste probleme cu indiferență sau nepăsare. Fiecare dintre noi trebuie să trateze problemele ca (sic!) conducători de partid, să muncească ca (sic!) conducători de partid, să lupte, să nu aibă odihnă până nu va îndeplini sarcinile trasate de partid, guvern și conducerea armatei” (Ibidem. p 382)

În plus, prin această funcție s-a făcut mult mai vizibil în lumea politică prin deplasarea la diverse activități în Oltenia la 20 iulie 1950, pentru înmânarea drapelului roșu al organizațiilor UTC din Forțele

Armate, la Doftana la 9 noiembrie 1952, unde s-a onorat memoria comuniștilor și antifasciștilor ce au murit la cutremurul din 9/10 noiembrie 1940, și la multe altele.

Anii petrecuți în armată au constituit ultimul stagiul în transformarea lui Nicolae Ceaușescu de la un ucenic de cizmar speriat de o lume imprevizibilă la un lider ambițios, carismatic, persuasiv, dur și rezistent în fața necazurilor. Acuma nu mai era un simplu membru de partid, era un general respectat, un om dedicat comunismului, un bun candidat pentru a-l succeda pe Gheorghe Gheorghiu-Dej la conducerea partidului și a țării, și toate astea la vârsta de 31 de ani.

La 5 mai 1953 se anunța un eveniment extrem de important pentru întreaga lume comunistă, moartea lui Stalin. Acest eveniment a avut influențe enorme asupra structurilor de stat din România, care erau în drum spre a se ciocni cu noua politică de destalinizare. Dej s-a aliniat strategic noilor politici, astfel încât să nu fie blamat pentru crimele "dictaturii proletarietului". Totuși în continuare apăreau probleme organizatorice în interiorul partidului. Asta a dus la retragerea lui Dej din CC al PMR, rămânând doar la conducerea guvernului. În locul lui a fost numit Gheorghe Apostol cu alți trei secretari, printre care se numărau Mihai Dalea, Ianoș Fazekăș și Nicolae Ceaușescu, și tot cu această ocazie a fost numit și membru supleant al Biroului Politic. Astfel a reușit, în final, să ajungă în linia întâi a puterii comuniste din România, la doar 37 de ani.

Din postul său a fost însărcinat cu supravegherea diverselor ministere ale guvernului: Internele, Securitatea, Armata, Procuratura și Justiția. Totodată s-a folosit de această poziție pentru crearea unui sistem de pile, instalându-și oamenii în posturi cheie din partid (Marian Cîrstea, "Viața lui Ceaușescu", București, p 2).

La 23 octombrie 1956 a izbucnit pe străzile Budapestei revoluția maghiară, eveniment ce ar fi putut duce la revolte în rândurile maghiarilor etnici din Transilvania, astfel că a avut loc o întâlnire de urgență a Biroului Politic. Ceaușescu urma să prezinte un raport politic, și mai apoi a supravegheat întreg evenimentul. Acesta a propus de asemenea și metode pentru a preveni un astfel de eveniment de a apărea și în România.

În toată perioada de activitate în cadrul Biroului Politic, Ceaușescu și-a format conexiuni și a încercat să se remarce în fața întregului Comitet Central. În continuare a cultivat relația cu Dej, ajungând să fie un fel de “mână stângă” a acestuia.

În toamna lui 1957, un eveniment era cât pe ce să-i încheie viața lui Ceaușescu. Cu ocazia aniversării a 40 de ani de la Marea Revoluție Rusă din Octombrie, o delegație a îmbarcat un zbor spre Moscova.

Delegația era condusă de Chivu Stoica, care era și președinte al Consiliului de Miniștri, al doilea în rang era Ceaușescu, urmat de Grigore Preoteasa, Ștefan Voitec, Alexandru Moghioroș și Leonte Răutu (Lavinia Betea, “Viața Lui Ceaușescu - Fiul Poporului”, București, p 20-21). Dej nu a putut să participe invocând probleme de sănătate. La ora locală 17:58, avionul “IL-14” efectua manevre de aterizare la Moscova, însă avionul a coborât prea devreme și a atins vârful copacilor din pădurea apropiată aeroportului, lucru ce a dus la prăbușirea și succinta explozie a aeronavei. Ceaușescu și ceilalți membrii ai partidului au trăit clipe de groază, însă au reușit să se salveze, cu excepția lui Grigore Preoteasa, care a decedat în avion împreună cu tot echipajul. Conform raportului medical emis de Ministerul sovietic al Sănătății, Ceaușescu „a căpătat o contuzie la jumătatea dreaptă a coșului pieptului și la încheietura stângă a gambei. Jupuituri la față, mâini și picioare”. Dar starea sa generală era „satisfăcătoare” (Ibidem. p 22). Decesul a fost unul dur pentru Nicolae Ceaușescu, cei doi evadaseră împreună din lagărul de la Târgu-Jiu, și totodată îl ajutase pe Grigore să ajungă în Biroul Politic.

Ceaușescu a mai fost implicat în alte evenimente, prin care doar și-a consolidat mai multă putere și mai multe conexiuni. Devenise al doilea om al partidului, după Dej. Până la moartea liderului, între cei doi începuseră să apară fricțiuni, în special pe teme

agrar. Acestea ar fi putut să pună în pericol viitorul tânărului șef de stat, care putea să nu devină șef de stat dacă Dej nu ar fi murit mai devreme, la 19 martie 1965.

Moartea lui Dej a fost un eveniment ce încă poartă aura misterului. Oficial, acesta a murit la 19 martie 1965 de cancer pulmonar și hepatic. În ultima sa ieșire publică și succinta fotografie de grup i-a avut în apropiere pe Gheorghe Maurer, ministrul de externe, Chivu Stoica și Nicolae Ceaușescu. Când acesta și-a dat ultima suflare, viitorul șef de stat a fost primul care s-a aplecat să-l sărute.

La scurt timp a avut loc o ședință al Biroului Politic pentru a alege succesorul lui Dej. Din această ședință nu a rămas niciun document, și astfel contextul în care acesta a fost ales este un mister. Conform lui Paul Niculescu-Mizil, fost membru al CC, cele trei condiții forte pentru viitorul conducător erau: să fie român, ilegalist, muncitor. Astfel că poziția de secretar nu putea fi “moștenită” de personalitățile influente din partid: Ion Gheorghe Maurer era german, Emil Bodnăraș, ucrainean, Dumitru Coliu, bulgar.

Prin urmare, la congresul din 19-24 iulie, care trebuia să valideze alegerea Biroului Politic, cei 1.357 de delegați l-au ales în unanimitate pe Ceaușescu în funcția de prim-secretar al CC al PCR (Marian Cîrstea, „Viața lui Ceaușescu”, București, p 3). Motivul alegerii lui Nicolae se datora unei liste lungi de reușite: personalitate ce s-a dovedit de fiecare dată când s-a confruntat cu o greutate, care deținea funcții în conducerea partidului de multă vreme, și totodată avea calități demne de lider, însă motivul principal pentru care a fost ales este că era considerat maleabil și ușor controlabil de către Biroul Politic și CC. Asta nu s-a adeverit însă, deoarece în scurtă vreme, noul șef de stat și-a consolidat puterea și i-a împins pe foștii colegi și rivali spre posturi inofensive, departe de centrul de putere, timp în care i-a înlocuit cu alte persoane loiale lui.

La scurt timp după alegerea sa în fruntea PMR, partidul a fost redenumit în Partidul Comunist Român (PCR), iar Republica Populară Română în Republica Socialistă România (RSR).

Așa a ajuns Nicolae Ceaușescu, la 47 de ani, cel mai tânăr conducător pe scena politică din Europa. Un lider care a condus România înspre o perioadă de înflorire economică, și totodată înspre situația dezastruoasă din anii 80'. Un lider ce s-a impus indirect împotriva Moscovei, și care totodată a recurs la a-și împușca propriul popor în 1989. Un om ambițios, rezilient, persuasiv care a crescut odată cu partidul în vârful căruia a ajuns într-un final.

BIBLIOGRAFIE:

- Lavinia Betea, Cristina Diac, Florin-Răzvan Mihai, Ilarion Țiu, „Viața Lui Ceaușescu - Ucenicul Partidului”, București, 2012;
- Lavinia Betea, Cristina Diac, Florin Mihai, Ilarion Țiu, „Viața Lui Ceaușescu - Fiul Poporului”, București, 2013;
- Adrian Cioroianu, „Comuniștii înainte de Comunism: Procese și condamnări ale ilegaliștilor din România.”, București, 2014;
- Marian Cîrstea, „Viața lui Ceaușescu”, București;
- <https://www.hotnews.ro/stiri-esential-26278599-secretele-lui-nicolae-Ceaușescu-liderul-comunist-fost-arestat-mai-multe-ori-fost-bordul-unui-avion-care-prabusit-moscova.htm>
- <https://revolutions.mediafax.ro/personaje/portretul-unui-fost-lider-comunist-nicolae-Ceaușescu-cizmar-geniu-condamnat-video-18659364>
- [Totul despre procesul lui Nicolae Ceaușescu, condamnat după codul lui Cuza | adevarul.ro](#)

*elev Ion Victor Gațe , Clasa a XII a
Colegiul Național „Ion Creangă” București
Profesor îndrumător: Teodora Păun-Huang*

Fișa postului și rolul acesteia pentru angajați și angajatori

<https://www.lugera.ro/blog/fisa-de-post-este-obligatorie-pentru-toti-angajatorii-indiferent-de-dimensiunea-societatii/>

Fișa postului este un document esențial în orice organizație, care detaliază responsabilitățile, atribuțiile, competențele și cerințele unui anumit rol sau poziție. Acest document este utilizat pentru a clarifica așteptările angajatorului și pentru a oferi angajatului o înțelegere clară a sarcinilor.

Ce conține o fișă a postului?

Identificarea postului:

- Denumirea postului
- Departamentul
- Subordonarea directă (șef direct)
- Posturi subordonate (dacă există)

Scopul postului:

- Descriere generală a motivului existenței postului și a contribuției sale la organizație.

Responsabilități principale:

- Enumerarea sarcinilor și atribuțiilor zilnice, săptămânale sau lunare.
- Detalierea activităților esențiale pentru performanța rolului.

Cerințe:

- Educație și calificări (studii necesare, certificări, cursuri).
- Experiență profesională (numărul de ani de experiență în domeniul respectiv sau în poziții similare).
- Competențe tehnice și soft (ex: utilizarea anumitor programe software, abilități de comunicare, lucru în echipă).

Competențe cheie:

- Cunoștințe necesare pentru a performa bine în rol.
- Abilități tehnice, organizatorice și interpersonale.

Condiții de muncă:

- Programul de lucru.
- Locul desfășurării activității (birou, teren, remote).
- Condiții speciale (ex: necesitatea deplasărilor, lucrul în ture).

Indicatori de performanță (KPIs):

- Măsuri concrete pentru evaluarea succesului în rol (ex: numărul de proiecte finalizate, respectarea termenelor, satisfacția clienților).

Drepturi și beneficii:

- Pachetul salarial.
- Bonusuri, beneficii suplimentare (asigurare medicală, acces la traininguri, concedii).

Fișa postului este folosită atât pentru recrutare, cât și pentru evaluarea performanței angajaților și pentru clarificarea drepturilor și responsabilităților lor.

Fișa postului – un punct de vedere juridic

Din punct de vedere juridic, fișa postului este un document formal care face parte din contractul individual de muncă sau este anexată acestuia. În legislația din România, fișa postului este reglementată în principal de **Codul Muncii** (Legea nr. 53/2003) și alte reglementări conexe. Aceasta are rolul de a clarifica și de a formaliza atribuțiile și responsabilitățile unui angajat, oferind un cadru legal pentru raporturile de muncă.

Clauză contractuală:

- Fișa postului este parte integrantă a contractului individual de muncă, iar semnarea acesteia de către angajat confirmă acceptarea atribuțiilor specificate.
- Este un mijloc de a demonstra că angajatul a fost informat cu privire la sarcinile sale.

Instrument de evaluare:

- Servește drept bază legală pentru evaluarea performanțelor angajatului.
- În cazul în care angajatul nu își îndeplinește atribuțiile specificate, angajatorul poate lua măsuri disciplinare, cu respectarea procedurilor prevăzute de lege.

Protecție legală:

- Protejează angajatorul împotriva eventualelor acuzații de modificare unilaterală a contractului.
- Protejează angajatul împotriva impunerii de sarcini care nu sunt menționate în fișa postului sau care exced atribuțiile postului.

Aspecte reglementate de Codul Muncii**Art. 17 – Informarea angajatului:**

- Angajatorul este obligat să comunice angajatului toate informațiile relevante legate de post, inclusiv atribuțiile din fișa postului, înainte de semnarea contractului.

Art. 39 – Drepturile și obligațiile angajatului:

- Angajatul are obligația să își îndeplinească atribuțiile specificate în fișa postului.

Art. 41 – Modificarea contractului individual de muncă:

- Atribuțiile din fișa postului pot fi modificate doar cu acordul părților sau printr-un act adițional, cu excepția cazului în care modificarea este temporară și justificată.

Art. 242 – Regulamentul intern:

- Regulamentul intern al companiei trebuie să includă proceduri privind atribuțiile fiecărui post, în concordanță cu fișele posturilor.

Conținut obligatoriu din perspectivă juridică

Fișa postului trebuie să includă:

- **Identificarea postului:** denumirea funcției, locul în organigramă.

- **Responsabilități:** atribuțiile clare și concrete pentru evitarea interpretărilor.
- **Cerințe:** calificări și competențe necesare.
- **Indicatori de performanță:** criteriile pentru evaluarea activității.
- **Relații ierarhice:** superiori, subordonați și colaboratori direcți.
- **Semnături:** atât din partea angajatorului, cât și a angajatului.

Consecințe juridice**1. În caz de neîndeplinire a sarcinilor:**

- Angajatorul poate aplica sancțiuni disciplinare, după parcurgerea procedurii de cercetare disciplinară prealabilă.

2. În caz de modificare unilaterală:

- Dacă angajatorul adaugă atribuții nespecificate în fișa postului fără acordul angajatului, acesta poate contesta decizia.

3. În litigiile de muncă:

- Fișa postului poate fi folosită ca probă în instanță pentru a demonstra natura atribuțiilor și obligațiilor angajatului.

Astfel, fișa postului este un document esențial pentru buna desfășurare a raporturilor de muncă și pentru asigurarea respectării drepturilor și obligațiilor ambelor părți.

Fișa postului din perspectiva europeană

Din perspectivă europeană, fișa postului se încadrează în cadrul mai larg al legislației muncii din Uniunea Europeană (UE), care stabilește standarde minime și drepturi pentru angajați și angajatori. În diferitele state membre, fișa postului este tratată ca un instrument formal pentru clarificarea relațiilor de muncă, dar modul în care este reglementată și aplicată poate varia.

Principalele reglementări europene relevante pentru fișa postului

- 1. Directiva 2019/1152 privind condițiile de muncă transparente și previzibile** Această directivă introduce cerințe clare pentru informarea angajaților despre condițiile esențiale de muncă:

- Angajatorii sunt obligați să furnizeze angajaților informații despre responsabilitățile, atribuțiile și condițiile specifice ale postului.
- Aceste informații trebuie comunicate într-un document oficial (de exemplu, contractul de muncă sau fișa postului) în termen de maximum 7 zile de la începerea activității.

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene

- Prevede dreptul la condiții de muncă echitabile și echilibrate.
- Fișa postului contribuie la acest echilibru prin clarificarea drepturilor și obligațiilor părților.

Directiva 2002/14/CE privind informarea și consultarea lucrătorilor

- Angajatorii sunt obligați să mențină un dialog deschis cu angajații sau reprezentanții acestora cu privire la modificările ce pot afecta natura muncii, inclusiv modificările atribuțiilor din fișa postului.

Regulamente privind sănătatea și securitatea la locul de muncă

- Descrierea postului trebuie să includă orice informații relevante despre riscurile asociate muncii și măsurile de prevenție necesare.

Fișa postului în statele membre ale UE

1. Germania:

- Nu există o obligație legală explicită pentru fișa postului, dar angajatorii utilizează acest document pentru claritatea relațiilor de muncă. Este inclusă ca parte a contractului de muncă.
- În cazul litigiilor, documentul este folosit pentru a demonstra atribuțiile specificate în prealabil.

2. Franța:

- Fișa postului este reglementată indirect de **Codul Muncii** și este adesea folosită pentru a defini rolul angajatului.
- Orice modificare a atribuțiilor trebuie negociată, în conformitate cu principiul protecției angajatului împotriva schimbărilor unilaterale.

3. Italia:

- Legislația muncii prevede că fișa postului trebuie să fie clară și completă, în conformitate cu contractul colectiv aplicabil.
- Modificările semnificative trebuie să fie aprobate de ambele părți.

4. România:

- Conform Codului Muncii, fișa postului este obligatorie și face parte din contractul individual de muncă.
- Directiva europeană 2019/1152 a fost transpusă în legislația națională prin Legea nr. 283/2022.

5. Țările nordice:

- Deși legislația muncii pune accent pe flexibilitate, fișa postului este un instrument frecvent utilizat pentru a defini clar limitele sarcinilor, având rol important în dialogul social.

Beneficii ale fișei postului din perspectiva europeană

1. Claritate și transparență:

- Ajută la prevenirea conflictelor de muncă prin clarificarea atribuțiilor și așteptărilor.

2. Egalitate de tratament:

- Standardizarea cerințelor pentru posturi asigură respectarea principiului egalității de șanse și combaterea discriminării.

3. Flexibilitate și adaptare:

- o În contextul directivelor europene, fișa postului poate fi adaptată în funcție de modificările pieței muncii sau ale legislației.

4. Protecție juridică:

- Este un instrument esențial pentru angajator și angajat în cazurile de dispute legate de sarcini sau responsabilități.

În concluzie, din perspectiva europeană, fișa postului este un instrument indispensabil în managementul resurselor umane, contribuind la claritatea raporturilor de muncă și la protecția angajatului, în conformitate cu standardele și valorile europene

**Responsabil Resurse Umane și Salarizare,
Secretar Dana Rucsandra Nițu
CCD București**

Stagiul de practică în bibliotecile școlare, o experiență benefică pentru studenți și bibliotecarii școlari

Casa Corpului Didactic a Municipiului București (CCD B) este partenerul de practică al Universității din București, asigurând în cadrul bibliotecii CCD B, stagiul de practică profesională al studenților de la Științele Informării și Documentării (SID) din cadrul Facultății de Litere. SID este secția care pregătește viitorii specialiști din toate tipurile de biblioteci (naționale, academice, universitare, publice, specializate, școlare), din centrele de documentare și informare (CDI) și din alte structuri infodocumentare. Stagiile de practică sunt cuprinse în planurile de învățământ ale facultăților, atât la programele de licență, cât și la cele de masterat, au specificate obiectivele, competențele vizate, metodele de evaluare și numărul de credite transferabile alocate, în conformitate cu sistemul Bologna.

Pe lângă practica efectuată în cadrul bibliotecii CCD B, studenții participă, de asemenea, și la activități de animație culturală organizate de către bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare (CDI) din municipiul București, având în vedere faptul că aceste structuri infodocumentare sunt coordonate de către CCD.

Scopul stagiului de practică profesională pentru studenți este de a le oferi acestora o experiență practică în domeniul lor de studiu, completând cunoștințele teoretice dobândite în facultate. Mai exact, în cadrul stagiului de practică, studenții au posibilitatea de:

- a-și consolida cunoștințele teoretice, înțelegând cum se aplică în practică informațiile învățate în timpul cursurilor;
- a înțelege cum funcționează o bibliotecă școlară/ CDI și ce rol au aceste structuri infodocumentare în cadrul instituțiilor de învățământ;
- a dobândi competențe profesionale specifice domeniului, cum ar fi: învățarea proceselor de

achiziție, inventariere, organizarea resurselor, catalogarea și clasificarea cărților folosind standarde biblioteconomice etc.;

- a-și dezvolta competențele tehnice prin utilizarea echipamentelor puse la dispoziție (calculator, videoprojector, scanner, copiator, CD-ROM etc.)
- a-și îmbunătăți competențele digitale, având posibilitatea de a lucra cu baze de date specifice bibliotecilor școlare, programe de editare texte, prezentări, aplicații web etc.
- a-și dezvolta abilitățile interpersonale cum ar fi comunicarea, lucrul în echipă, organizarea propriei activități, punctualitatea, atenția la detalii, adaptabilitatea la cerințele angajatorului;
- a cunoaște mediul de muncă din cadrul unei structuri infodocumentare, familiarizându-se și cu regulile și procedurile de lucru din cadrul unei instituții de învățământ.

Stagiul de practică reprezintă o experiență valoroasă pentru studenți, oferindu-le o perspectivă mai clară asupra carierei pe care doresc să o urmeze și ajutându-i să ia decizii informate despre viitor.

Ei au posibilitatea să interacționeze, de asemenea, cu bibliotecari școlari și cu profesori documentariști și să cunoască diverse aspecte ale activității dintr-o bibliotecă școlară/ centru de documentare și informare (CDI), cum ar fi:

- care este procedura de angajare într-o bibliotecă școlară sau într-un CDI;
- ce presupune fișa postului unui bibliotecar școlar/ profesor documentarist;
- care este programul de muncă săptămânal și care este nivelul de salarizare pentru un debutant;
- care este atmosfera de lucru dintr-o unitate școlară;
- ce competențe și abilități sunt necesare în lucrul cu elevii;
- cum pot avansa în carieră etc.

Experiența dobândită de către studenți în timpul stagiului de practică poate fi un avantaj important în CV. Pe piața muncii, angajatorii caută absolvenți bine pregătiți atât teoretic, cât și practic, care au efectuat stagiile de practică profesională cu seriozitate și responsabilitate și au dobândit astfel o experiență de lucru semnificativă. Experiența practică poate fi dovedită în cadrul probei practice pe care unii angajatori o solicită la recrutarea personalului în vederea angajării, conform legislației în vigoare (Hotărârea nr. 1336/2022 din 28 octombrie 2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și dezvoltarea carierei personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice). De aceea, studenții trebuie să-și completeze cu rigurozitate caietul și portofoliul de practică cu activitățile pe care le-au efectuat în fiecare zi. Portofoliul privind efectuarea stagiului de practică în cadrul programelor de studii universitare de licență

sau masterat poate reprezenta dovada dobândirii experienței de lucru.

În urma stagiului de practică efectuat în primul semestru al anului universitar 2024-2025, le-am propus studenților anului II (23 de studenți participanți la stagiul), în calitate de îndrumător de practică, o temă care să reflecte părerea lor personală despre cum ar trebui să arate biblioteca școlară, ce fel de resurse și ce fel de activități ar trebui să ofere pentru a fi relevantă pentru tânăra generație de elevi. Opiniile lor se sprijină pe cunoașterea propriilor biblioteci școlare din perioada învățământului obligatoriu (gimnaziu, liceu), din județele din care provin, pe contactul cu bibliotecile din timpul practicii, dar și pe cunoștințele teoretice dobândite la cursuri.

În opinia studenților, majoritatea bibliotecilor școlare nu mai reușesc să capteze atenția publicului tânăr din cauza lipsei de adaptare a spațiului, a resurselor și activităților la cerințele și preferințele actualei generații. Totuși, printr-o serie de schimbări semnificative în ceea ce privește atât conținutul oferit, cât și aspectul și funcționalitatea lor, aceste instituții pot deveni locuri frecventate cu plăcere.

În acest context, redau în continuare propunerile studenților în ceea ce privește organizarea bibliotecilor școlare ținând cont de cei trei piloni importanți (spațiul, resursele și activitățile), propuneri care, în opinia lor, ar revigora bibliotecile școlare și le-ar face relevante pentru noua generație.

<https://www.scoala3sv.ro/prezentare.html>

SPAȚIUL BIBLIOTECII ȘCOLARE

- **Spațiul** unei biblioteci școlare trebuie să fie unul modern, flexibil și funcțional, care să inspire creativitate și învățare constantă, cu zone multifuncționale: pentru studiul individual, pentru lucrul în echipă și pentru activități interactive sau proiecții video;
- **Designul interior** joacă un rol crucial; o bibliotecă modernă ar trebui să fie amenajată cu elemente decorative care să creeze o atmosferă plăcută și relaxantă. Pereții pot fi colorați în tonuri pastelate sau pot include imagini tematice și citate inspiraționale din literatură, știință sau artă. Pereții ar putea fi decorați cu picturi realizate de elevi și ar putea fi amenajate colțuri tematice (de exemplu, "Colțul aventurierilor" sau "Universul științei");
- **Mobilierul trebuie să fie ergonomic și modular:** mese rotunde sau modulare, scaune confortabile, rafturi accesibile (poate și cu roțile), canapele și fotolii confortabile, fotolii puf pentru lectura informală. Astfel, mobilierul ar putea fi ușor de reconfigurat, iar biblioteca nu va mai fi văzută doar ca un loc de lectură, ci și ca un spațiu de învățare activă și colaborativă;
- **Elevii generației actuale sunt nativi digitali**, iar tehnologia joacă un rol crucial. O bibliotecă contemporană trebuie să fie dotată cu un colț al tehnologiei care să ofere acces la tehnologie de ultimă generație. Aceasta ar putea include: *computere performante, tablete, ecrane interactive și panouri tactile care să sprijine învățarea autonomă, acces la internet Wi-Fi gratuit, stații de încărcare pentru dispozitivele mobile, imprimante 3D, kituri de robotică sau realitate virtuală, un mic studio pentru înregistrări audio-video, podcasturi, un simulator ca modalitate de relaxare și destindere.* Acestea pot contribui la dezvoltarea abilităților digitale ale elevilor.

- **Un colț pentru activități educaționale și recreative** este foarte important. Acesta poate include zone pentru desen, pictură, jocuri educative (puzzle, cuburi rubice etc.) sau activități de *crafting* (care încurajează creativitatea și îndemânarea copiilor);
- **Orarul bibliotecii ar trebui să fie flexibil**, ușor de accesat, care să permită elevilor să o frecventeze și în afara orelor de curs;
- **Spațiul trebuie să fie unul incluziv**, care să ofere tuturor elevilor, indiferent de preferințe sau nivel de competență, un loc unde se pot simți acceptați și valorizați. Prin urmare, este esențial să existe colțuri tematice care să răspundă unor interese variate: literatură clasică și contemporană, știință, artă, tehnologie, dezvoltare personală sau chiar benzi desenate;
- **Iluminatul joacă un rol esențial**, de aceea ar trebui combinată lumina naturală cu surse artificiale reglabile, pentru a asigura un confort vizual optim pe parcursul întregii zile;
- **Plantele contribuie la un mediu relaxant și plăcut**, reducând stresul elevilor. Plantele de interior adaugă un element de prospețime și de confort vizual și pot transforma biblioteca într-un spațiu sănătos și prietenos cu mediul.

RESURSELE INFORMAȚIONALE ALE BIBLIOTECII ȘCOLARE

În multe cazuri, bibliotecile școlare sunt încă populate cu volume vechi, deteriorate sau depășite din punct de vedere al informației. Studenții consideră că, dacă documentele tipărite pe hârtie sunt foarte uzate, dar informația este încă de actualitate, atunci informația din document poate fi digitizată (adică documentele pot fi scanate). Dacă informația este cea uzată, atunci documentul din hârtie ar trebui casat, apoi reciclat, "fără să plângem după informația demodată". Pentru a atrage elevii din generația digitală, biblioteca trebuie să includă **resurse relevante, diversificate și actualizate constant**:

- **cărți clasice și contemporane** care să acopere diverse genuri și stiluri literare (romane, povestiri, eseuri și poezie, literatura modernă pentru tineri, cărți științifico-fantastice);
- **benzi desenate** care pot stimula imaginația și pot ajuta elevii să înțeleagă concepte complexe într-un mod mai ușor de digerat;
- **cărți de știință, tehnologie, istorie, geografie și dezvoltare personală** care să fie prezentate într-un stil prietenos.

<https://www.ebipreanu.ro/stiri/biblioteca-non-stop-biblioteca-judetana-din-oradea-va-avea-servicii-non-stop-de-imprumutare-a-cartilor-188793.html>

Studenții sunt de părere că "elevii de astăzi preferă, vrem sau nu vrem, să obțină informațiile de care au nevoie din resurse digitale și/sau de pe suporturi electronice, mai mult decât din cele pe hârtie". Pe lângă cărți și materiale fizice, biblioteca trebuie să fie conectată la lumea digitală prin resurse cum ar fi:

- **cărți electronice**, audiobook-uri, documentare, filme educative, podcast-uri (chiar și de pe YouTube), care pot fi o sursă excelentă de informații și pot acoperi subiecte variate, de la știință și matematică, la literatură sau istorie;
- **acces la baze de date academice**, enciclopedii online și platforme de învățare interactive (cum ar fi *Coursera*, *Skillshare*, *MasterClass*, *Khan Academy*, *Enformation*, *Kahoot!* sau *Quizlet*);
- **jocuri educative online**: jocuri de strategie, puzzle-uri sau aplicații care să dezvolte gândirea critică și creativitatea;
- **kituri de robotică** pentru experimente științifice sau programare, care ar putea atrage elevii pasionați de domenii tehnice.
- **Un catalog electronic accesibil online** care le-ar permite elevilor să rezerve sau să caute materiale rapid și eficient.

<https://www.masterclass.com>

<https://www.khanacademy.org>

ACTIVITĂȚI ORGANIZATE DE BIBLIOTECA ȘCOLARĂ

Într-o bibliotecă școlară, aproape mai importante decât documentele depozitate în ea, sunt activitățile de animație culturală. Pentru a transforma biblioteca într-un spațiu dinamic, este necesar ca aceasta să devină un centru activ, care să găzduiască evenimente și activități menite să atragă elevii. Biblioteca școlară ar putea organiza evenimente precum:

- **atelier** de scriere creativă, cluburi de lectură, activități de teatru de improvizație, sesiuni de *storytelling*, expoziții de desene, cărți etc. care pot ajuta elevii să-și dezvolte creativitatea, spontaneitatea și abilitățile de comunicare;
- **competiții** de dezbateri, concursuri tematice sau de lectură rapidă/ de recitare etc., care ar putea adăuga un element de competiție și distracție, crescând astfel interesul elevilor;
- organizarea **activităților de donație de cărți și schimburi de volume între colegi**;
- **implicarea elevilor în proiecte colaborative sau de voluntariat**, precum crearea unei reviste școlare, organizarea de evenimente în cadrul bibliotecii etc., care contribuie la dezvoltarea lor personală și la sentimentul de apartenență;
- **invitația unor autori, influenceri, jurnaliști, oameni de știință sau profesioniști** din diverse domenii care pot inspira elevii și pot transforma aceste evenimente în experiențe memorabile;
- **organizarea de evenimente și activități în aer liber** (curtea școlii, parcuri, vizite la muzee, case memoriale etc.);
- organizarea de **săptămâni tematice**;
- organizarea de **activități interdisciplinare care combină lectura, arta sau știința cu tehnologia**, care se bazează pe resursele disponibile în bibliotecă:
- **sesiuni de învățare pentru utilizarea aplicațiilor web de editare** foto, video, podcasturi etc. (elevii pot crea bloguri literare, recenzii video, *booktrailere*, povești interactive etc.);
- **Hackathoane educaționale** (Hackathonul este o competiție de idei între mai mulți programatori, dar și alte persoane interesate de tema respectivă: designeri, manageri de proiect, ingineri, profesori și alți specialiști din diverse domenii, care colaborează pentru dezvoltarea unui proiect software, adică un atelier de programare), sau de design grafic (pentru realizarea de afișe, materiale promoționale, organizarea site-ului școlii/liceului etc.);
- **organizarea de jocuri educative de tip escape rooms** bazate pe cărți sau teme din programa școlară poate combina învățarea cu distracția (Escape Room este cea mai intensă, interactivă și distractivă activitate, un joc real de evadare din cameră. **Obiectivul este simplu:** într-un termen fix stabilit (de ex. 30 de minute), membrii echipei trebuie să lucreze împreună, să găsească indicii, să decodeze mesaje și să rezolve puzzle-uri, astfel încât să "deschidă ușa spre libertate").
- **Activitățile bibliotecii ar trebui să se poată desfășura și la distanță**, prin platforme precum Zoom sau GoogleMeet.

<https://andrewjwalsh.com/how-ai-chatgpt-will-affect-libraries-and-librarians>

Concluzia acestui mic studiu efectuat în cadrul stagiului de practică al viitorilor specialiști din bibliotecă este că **biblioteca școlară trebuie să evolueze constant pentru a răspunde nevoilor unei generații tot mai conectate la tehnologie**. Elevii sunt obișnuiți cu tehnologia și cu accesul instant la multe surse de informare disponibile pe Internet, iar spațiul unei bibliotecă școlare și resursele pe care le oferă trebuie să fie construite în jurul acestei realități, pentru a deveni locuri atractive și relevante, în care elevii să dorească să petreacă timp și să participe activ la activitățile organizate.

Printr-un spațiu bine amenajat, resurse diversificate și activități inovatoare, bibliotecă poate deveni un loc esențial pentru dezvoltarea elevilor, atât pe plan academic, cât și personal. Adaptarea bibliotecii la cerințele actuale ale elevilor nu doar că îi va crește relevanța, dar va contribui și la formarea unei generații educate, creative și pregătite pentru provocările viitorului.

Personal consider că practica profesională în cadrul bibliotecilor școlare constituie un avantaj atât pentru studenți, care își pot contura opțiunile în ceea ce privește cariera profesională pe care doresc să o urmeze, cât și pentru bibliotecarii școlari, care se pot îmbogăți cu energie, creativitate, cu noi idei și cu o viziune actualizată asupra noilor tehnologii și a noutăților din domeniul Biblioteconomiei.

drd. Laura Rudeanu, documentarist CCD București

Doctorand Școala Doctorală Litere

Universitatea din București

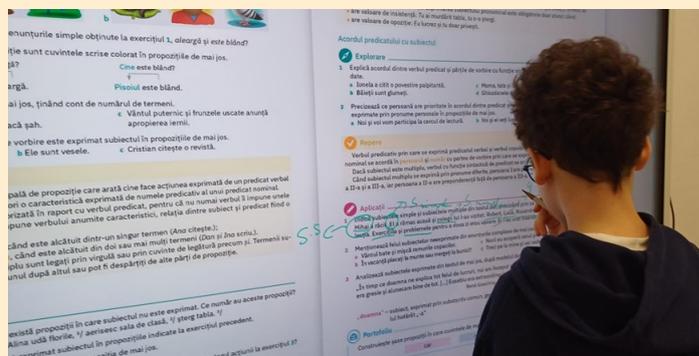
Strategii eficiente pentru integrarea tehnologiei în procesul de învățare

Utilizarea tehnologiei în procesul de predare-învățare-evaluare a adus cu sine numeroase beneficii, cum ar fi: personalizarea învățării pentru fiecare elev, accesul la o gamă mai largă de resurse și informații, sporirea interesului și implicării elevilor prin intermediul activităților interactive și captivante.

Fără îndoială, tehnologia facilitează accesul la resurse și instrumente educaționale moderne. Este necesar să gestionăm tehnologia în mod responsabil și echilibrat pentru a evita dependența excesivă de dispozitive, dar și pentru a menține o comunicare autentică între profesori și elevi. Unul dintre scopurile utilizării tehnologiei în lecțiile de limba și literatura română este eliminarea atitudinii negative față de învățare. Ca lecția să fie cu adevărat productivă, procesul de învățare trebuie să stârnească interesul, să fie interactiv, bazat pe o abordare diferențiată a învățării, făcând posibilă monitorizarea și rezumarea în mod obiectiv și în timp util.

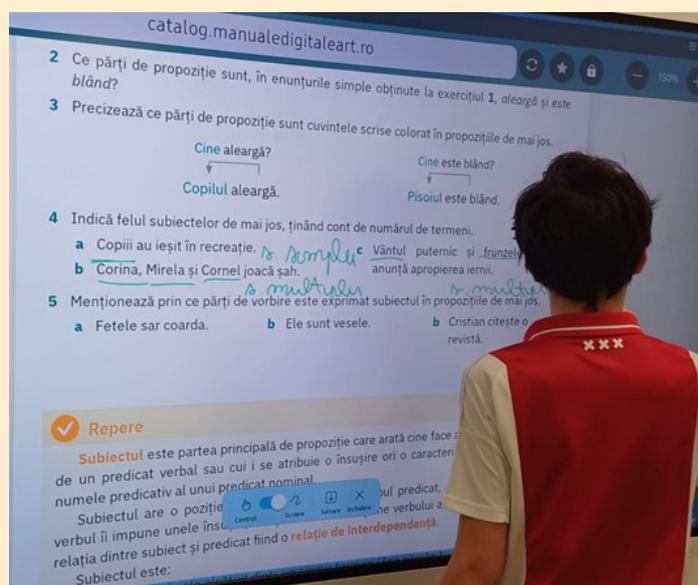
Manualele digitale sunt o resursă educațională modernă, rezultat al imaginației, inițiativelor, experimentelor și promovărilor, cercetării și dezvoltării noilor tehnologii în educație, în procesele sistemului de învățământ. Manualele în format digital sunt o componentă-cheie deoarece elevii vizualizează mult mai bine sarcinile de lucru și pot viziona diferite filmulețe care au legătură cu lecția predată, facilitând astfel înțelegerea conținutului la un nivel mult mai profund.

Mi-am făcut un obicei în a lucra cu manualele digitale, mai ales la clasa a VI-a. De exemplu, la lecția *Subiectul* am folosit manualul digital pentru a identifica tipul de subiect în propozițiile date. Elevii au subliniat subiectele și au precizat dacă sunt *subiecte simple* sau *multiple*. Dezavantajul constă în faptul că în clasă există o singură tablă (digitală) și pentru a rezolva un exercițiu mai amplu trebuie să ieșim de pe platforma cu manuale digitale.

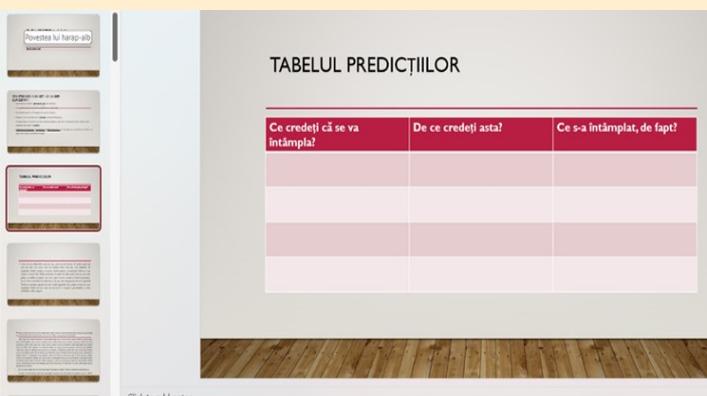
Există metode de predare și de evaluare care au în vedere utilizarea tehnologiei cu scopul de a dezvolta elevilor competența digitală.

Metoda predicțiilor stimulează creativitatea și face apel la experiența și cunoștințele anterioare. Această metodă este utilă mai ales la comprehensiunea textului și poate fi pusă în practică cu ajutorul unui PPT în care am selectat cele mai importante fragmente de text. La începutul activității se scrie pe tablă „Tabelul predicțiilor, având următoarele capete de tabel: *Ce credeți că se va întâmpla?; De ce credeți asta?; Ce s-a întâmplat, de fapt?*

Tabelul predicțiilor l-am folosit pentru prima dată în acest an școlar (2024-2025) la clasa a X-a, la basmul cult *Povestea lui Harap-Alb*, de Ion Creangă. Folosind această metodă pot trece cu elevii prin toată acțiunea operei, iar cei care nu au citit deloc se vor familiariza cu personajele și cu acțiunea. Dezavantajul acestei metode constă în faptul că este cronofagă, atât în crearea materialului, cât și în punerea în practică.

Metoda se desfășoară astfel: se citește primul fragment al textului din primul slide și se stabilesc cuvintele-expresii reprezentative pentru fragmentul citat. În funcție de acesta, elevii răspund la întrebarea din prima coloană. Se argumentează răspunsul și se completează a doua coloană.

Citind un al fragment al textului, ce se regăsește pe al doilea slide, elevii află ce s-a întâmplat „de fapt”, notând pe scurt, în coloana a treia a tabelului. Se continuă astfel, până la terminarea textului. Elevul conștientizează astfel că trebuie să fie mult mai atent la indicii, mai ales la cele subtile, iar acest lucru încurajează gândirea creativă.

Tehnologia se poate folosi și în ceea ce privește predarea textului multimodal. Acesta presupune integrarea diverselor forme textuale în așa fel încât să genereze semnificații. Din categoria textelor multimodale fac parte desenul vizual, revistele, cărțile în format electronic, paginile web. Elevii vor folosi site-uri precum <http://comicpunch.net> sau <http://www.makebeliefscomix.com> pentru a citi benzi desenate sau pentru a le crea.

O metodă de evaluare care formează/dezvoltă elevilor competența digitală este aplicația digitală Kahoot. De asemenea, întregeste concluziile unei lucrări *HOMO ZAPPIENS. Joc și învățare în epoca digitală*. Autorii Wim Veen și Ben Vrakking prezintă portretul elevului de astăzi, subliniind faptul că generațiile după

1990 operează cu ușurință instrumente precum calculatorul și tabletele, zapează de la un canal la altul, filtrând cu atenție informația și păstrând ceea ce este util. Este vorba de generația Homo Zappiens, care trăiește într-o epocă digitală, care folosește cu dezinvoltură tehnologia și, prin intermediul acesteia, își dezvoltă achizițiile cognitive. Elevii primesc întrebări cu variante de răspuns și, pentru a demonstra fixarea cunoștințelor și formarea competențelor specifice alese, vor alege răspunsul corect. Este o metodă care stimulează competiția, dorința de a fi pe primul loc și poate fi aplicată atât individual, cât și în echipă, dezvoltând inteligența emoțională.

În concluzie, softurile educaționale, aplicațiile digitale pot fi utilizate cu succes în diferite momente ale lecției în contextul valorificării performanțelor.

Bibliografie:

- Pamfil Alina (2016) *Didactica literaturii. Reorientări*, București, Art.
- Sâmihaian Florentina (2014) *O didactică a limbii și literaturii române*, București, Art.
- Vasile Cristina *Planator pentru titularizare și definitivare*

Resurse web:

- <https://iteach.ro/pg/blog/mirela.savu/read/135057/utilizarea-tehnologiei-in-procesul-de-predare-invatare-evaluare> (accesat în data de 19.01.2025)
- https://ibn.idsi.md/sites/default/files/img_file/116-121_16.pdf (accesat în data de 19.01.2025)

Prof. Gamulea-Tudose Gabriela
Liceul Teoretic „Dr. Mioara Mincu”
București, sector 2

Depășind limitele clasei

La Liceul Tehnologic "Nikola Tesla", educația nu înseamnă doar lecții predate în clasă. Pentru noi, predarea înseamnă să trecem dincolo de barierele convenționale, să oferim elevilor experiențe autentice care să le dezvolte competențe practice, să îi învățăm să colaboreze și să îi pregătim pentru provocările lumii reale. Credem cu tărie că educația holistică, care îmbină cunoștințele teoretice cu experiențele practice, este cheia formării unor cetățeni activi și responsabili.

Un exemplu elocvent este proiectul „**Bugetare participativă la școală**”, care a transformat elevii în decidenți responsabili. Fiecare echipă a avut ocazia să propună și să dezvolte un proiect cu buget detaliat, scopul fiind acela de a beneficia întreaga clasă, școala sau comunitatea din care fac parte. Procesul de votare a fost o lecție practică de democrație, iar proiectul câștigător – o excursie la munte – a fost mai mult decât o recompensă. A reprezentat o oportunitate pentru elevi să își întărească spiritul de echipă, să își dezvolte abilități organizatorice și să creeze amintiri de neuitat alături de colegi.

Un alt proiect, „**Fii activ în comunitatea ta**”, oferă elevilor ocazia să descopere rolul esențial al comunității în viața fiecăruia.

Deși proiectul este în desfășurare, elevii deja au început să înțeleagă importanța implicării active, a solidarității și a colaborării în soluționarea problemelor locale. Acest tip de educație le arată că schimbarea începe cu fiecare dintre noi și că prin acțiuni mici, dar semnificative, putem crea un impact pozitiv asupra celor din jur.

Prin toate aceste proiecte, elevii Liceului Tehnologic Nikola Tesla nu doar învață, ci devin parte activă a procesului educațional. Ei își dezvoltă competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, comunicarea eficientă, colaborarea și responsabilitatea socială. Mai mult, aceste experiențe îi ajută să privească educația nu ca pe o obligație, ci ca pe o oportunitate de a se descoperi pe ei înșiși și de a contribui la binele comunității din care fac parte. Liceul nostru rămâne dedicat ideii de a oferi elevilor nu doar cunoștințe, ci și un set solid de valori care să îi ghideze în viață. Depășind limitele clasei, creăm împreună un viitor mai bun, bazat pe încredere, respect și dorința de a face o diferență.

Prof. Ioana Natalia Iconaru
Liceul Tehnologic „Nikola Tesla”

De asemenea, în cadrul proiectului „**Observatorul dezinformării și excluderii**”, elevii noștri au fost implicați activ în procesul de înțelegere a modului în care informațiile false pot influența comunitățile. Prin interviuri, analize și publicarea unui articol în revista

școlii, aceștia au experimentat pe propria piele importanța gândirii critice. Atelierul organizat pentru colegii lor a avut ca scop sensibilizarea în privința pericolelor dezinformării, iar elevii au descoperit cum să fie nu doar consumatori, ci și promotori ai informațiilor corecte și bine documentate.

Chimia și educația ecologică. Studiu de cercetare

Știința protecției mediului are ca activitate de bază studierea interdependenței între mediu, pe de o parte, și fenomenele naturale și artificiale, pe de altă parte, precum și luarea de măsuri. Chimia nu studiază sistemele vii, dar mediul înconjurător reprezintă un ansamblu de substanțe, ce se găsesc într-o continuă transformare chimică. Pornind de la aceste premise, am urmărit eficiența introducerii noțiunilor de educație ecologică la o clasă de 26 elevi, pe parcursul unui an școlar, 2023 - 2024, la Școala Gimnazială Titu Maiorescu, București. Integrarea sistemului în procesul de predare-învățare s-a realizat în cadrul unui CDS, intitulat "Educație pentru un mediu curat".

1.1. Prezentarea cercetării didactice

Problema protecției mediului ambiant a devenit una din cele mai grave și acute probleme contemporane. Ea este generată de contradicțiile dintre legile naturii și modul de viață al omului. Ținând cont de aceste coordonate ale vieții cotidiene se impune abordarea în școală, alături de elemente de educație cum ar fi: educația pentru sănătate, drepturile omului, educația antreprenorială, etc, și probleme legate de educația pentru îmbunătățirea calității mediului înconjurător. De aceea, este necesară formarea unei atitudini responsabile și a unui comportament ecologic, prin grija față de calitatea mediului, cu implicații deosebite asupra sănătății.

Incontestabil, *chimia ca obiect de studiu, prezintă un suport oportun pentru introducerea elementelor ambientale, dinamizând astfel actul didactic.* În curriculum actual problemele legate de mediu apar din loc în loc, ceea ce reprezintă un dezavantaj în formarea orizontului motivațional al elevilor cu privire la starea mediului înconjurător.

Pornind de la aceste premise, am realizat un studiu privind rezultatele obținute în urma introducerii noțiunilor de mediu pe parcursul unui an școlar. Acestea sunt foarte importante, ele constituind argumente în favoarea necesității unei educații relative la mediu în didactica chimiei în general.

Pentru realizarea și implementarea acestor cunoștințe am avut în vedere următoarele:

- ⇒ Tema de cercetare
- ⇒ Formularea obiectivelor cercetării
- ⇒ Specificarea grupului țintă
- ⇒ Selectarea metodelor, procedeele și instrumentelor de lucru

- ⇒ Desfășurarea cercetării
- ⇒ Culegerea datelor
- ⇒ Prelucrarea statistică și analiza datelor obținute
- ⇒ Interpretarea rezultatelor

Am derulat programul pe parcursul unui an școlar 2023-2024, grupul țintă fiind elevii de gimnaziu, clasa a VII-a, deoarece studierea chimiei începe în clasa a VII-a. În tot acest timp **am abordat noțiunile de educație pentru mediu paralel cu temele de bază din cadrul orelor de chimie, în concordanță cu curriculum școlar** (de exemplu: la lecția "Soluții apoase" am discutat despre "Poluarea apei", la lecția "Acizi" am discutat despre "Piloile acide", etc).

Aspectele pe care le-am urmărit în timpul cercetării au fost:

- ⇒ evoluția școlară a elevilor;
- ⇒ înțelegerea atitudinii acestora față de mediul înconjurător;
- ⇒ testarea cunoștințelor despre mediu dobândite.

Am realizat cercetarea, comparând competențele dobândite de elevii care au parcurs acest curs opțional – grupa 1 (2 h/săptămână de chimie + 1 h/săptămână CDS) față de cei care au studiat doar curriculum școlar aprobat de Ministerul Educației – grupa 2.

1.2. Tehnici si metode de lucru

Metodele utilizate pe parcursul experimentului pedagogic sunt prezentate mai jos:

Metoda observatiei – a avut ca scop determinarea receptivității elevilor față de starea mediului înconjurător și necesitatea protejării acestuia. Observarea a fost realizată pe tot parcursul actului instructiv – educativ, și a relevat un interes major al adolescenților privind importanța cunoștințelor despre mediu.

Metoda chestionarului – mi-a permis aprecierea atitudinii elevilor față de starea mediului înconjurător prin sinceritatea completării acestora. Chestionarele utilizate ai conținut câte 10 itemi, unii dintre ei fiind itemi deschiși, ce au permis elevilor prezentarea propriilor opinii, precum și interpretarea cunoștințelor.

Exemplu chestionar - "Atitudini ale elevilor față de starea mediului înconjurător și protecția acestuia":

Ce teme studiate la chimie ți-au plăcut cel mai mult?

Argumentează răspunsul.

1. Ce teme nu ți-au trezit interesul? De ce?
2. Noțiunile referitoare la mediu introduse în cadrul orele de opțional "Educație pentru un mediu curat" au răspuns intereselor și preferințelor tale?
da; b) nu; c) nu știu
3. Ești receptiv față de starea actuală a mediului înconjurător (la nivel local, regional, global)?
da; b) nu; c) nu știu
4. Conceptele ambientale introduse te-au ajutat în înțelegerea noțiunilor fundamentale de chimie?
a) da; b) nu; c) nu știu
5. Ce temă cu caracter aplicativ ți-a plăcut în mod deosebit?
Argumentează răspunsul.
6. Prezentarea unor filme despre sursele de degradare ale mediului înconjurător au contribuit la înțelegerea unor procese chimice ce au loc în natură?
da; b) nu; c) nu știu
- Ești mulțumit de realizările tale la această disciplină?
da; b) nu; c) nu știu
7. Care sunt principalele măsuri de protecție a mediului pe care le realizezi în activitatea cotidiană (acasă, la școală, etc.)?
8. Aceste ore te-au ajutat să îți formezi o gândire ecologică?
da; b) nu; c) nu știu

Metoda experimentului – prin care am urmărit înțelegerea fenomenelor, prin realizarea unor activități practice, stabilindu-se cauzele poluării și efectele asupra mediului.

Metoda testului – cu ajutorul căreia am verificat și am evaluat nivelul asimilării cunoștințelor și capacitatea de a opera cu ele.

Exemplu test – "Ploi acide":

1. Ploaia acidă este definită ca o precipitație atmosferică cu un pH sub 5.	A/F
2. Ploile acide nu afectează construcțiile sau monumentele.	A/F
3. Acidul sulfuric și acidul azotic cad pe sol prin intermediul precipitațiilor.	A/F
4. Dioxidul de azot este transformat în atmosferă, în prezența radiațiilor și a vaporilor de apă, în acid azotic.	A/F
5. Dioxidul de sulf emis în atmosfera nu este transformat în prezenta radiațiilor în trioxid de sulf.	A/F
6. Ploile acide nu aduc mari prejudicii vieții planetei noastre	A/F

1.3 Evaluarea cercetării didactice

În evaluarea activității de introducere a noțiunilor despre mediu în cadrul orelor de opțional, am urmărit două aspecte:

- ⇒ În prima etapă am urmărit: cunoștințele despre mediu acumulate, formarea unei atitudini ecologice și a deprinderilor de protejare a mediului înconjurător;
- ⇒ În cea de-a doua etapă am urmărit: compararea competențelor dobândite de către elevii care au participat la cursul opțional "Educație pentru un mediu curat" cu cele ale elevilor care au studiat doar programa școlară de chimie.

Astfel, am observat o creștere constantă (1-2%) a mediei școlare, ceea ce a indicat faptul că introducerea acestor noțiuni nu împiedică desfășurarea procesului de studiu, ci din contră stimulează interesul pentru studierea chimiei.

În etapa a doua a cercetării, am constatat o diferență semnificativă a rezultatelor grupelor studiate. Rezultatele au demonstrat o creștere cu 4-6% a cunoștințelor legate de mediu pentru elevii care au participat la cursul opțional "Educație pentru un mediu curat" (grupa 1 - G1), comparativ cu elevii care nu au făcut acest CDS (grupa 2 - G2) (fig. 1)

1.4. Concluzii

Pe baza acestor rezultate am putem trage concluzia că prin implementarea elementelor de protecție a mediului:

- ⇒ nivelul de cunoștințe despre mediu la grupa 1 (G1) a fost mai înalt, interesul acestora față de mediu și protecția acestuia crescând tot mai mult cu acumularea de noi cunoștințe;
- ⇒ elevii din grupa 1 au dezvoltat rapid și clar idei originale în rezolvarea unor probleme teoretice și practice, ceea ce a facilitat studierea conceptelor de bază;
- ⇒ aceste noțiuni au stimulat interesul față de disciplină, 90% dintre elevi considerând chimia o disciplină atractivă și necesară pe plan cotidian;
- ⇒ elevii au dezvoltat un comportament ecologic, prin asumarea unor responsabilități individuale și colective pentru protejarea naturii.

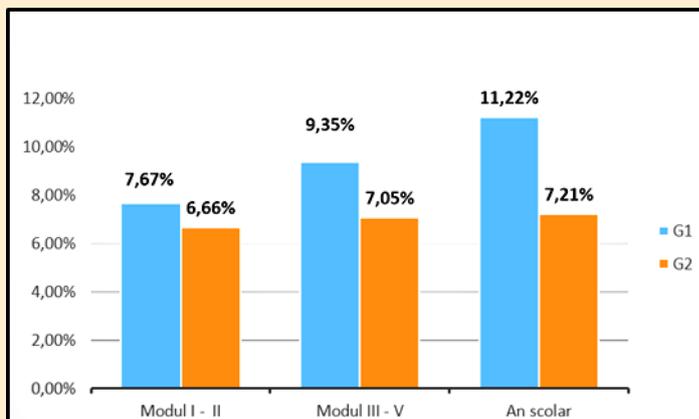

Figura 1. Diagrama rezultatelor obținute, pentru G1 și G2

Bibliografie:

- Fătu S, Didactica chimiei, Ed. Corint, București 2002
- Suci L.V., Importanța educației pentru mediu, Ed. Meritocrat, Cluj – Napoca, 2022
- Negrea A, Costache C., Chimia și protecția mediului, Ed. Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2011
- Doicin L, Gîrtan S, Angelușiu M., Manual de chimie, clasa a VII-a, Ed. Art-Klett, 2024

De vorbă cu actorul Mihai Călin, cu ocazia Zilei Culturii Naționale

La Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, ca de altfel în multe școli din toată țara, am sărbătorit, în data de 15 ianuarie, Ziua Culturii Naționale. Invitatul nostru special a fost actorul Teatrului Național din București, Mihai Călin.

Obiectivele principale ale activității au fost acelea ca elevii să vadă „în carne și oase” un actor, iar povestea lui de viață să îi ajute să aleagă un traseu profesional care să le aducă satisfacții morale și materiale.

Au participat la activitate elevii claselor a X-a D, a X-a E și a XI-a G și colegii profesori care au considerat că merită experiența. Cei nouăzeci și patru de participanți ne-am dat întâlnire la Centrul de Documentare și Informare, la ora 12:30 trecute fix.

Am decis împreună să nu vorbim decât în trecut despre celălalt Mihai, Eminescu, astfel că am vorbit despre lectură, despre cât de importantă este lectura chiar și în epoca TikTok și Instagram, despre cât de important este să îți descoperi și să îți urmezi pasiunile pentru ca mai apoi, să faci din ceea ce îți place și crezi că te definește o carieră. Le-a spus că ecranizările, oricât de bune ar fi, nu pot surprinde ceea ce oferă cartea. Opera literară stimulează imaginația.

Mihai Călin le-a vorbit elevilor despre cât de important este să știi să gestionezi eșecurile, despre cum profesoara de limba și literatura română a descoperit că

are talent de actor și l-a cooptat în trupa de teatru a liceului. Au fost montate atunci, în 1985, piese ca „Romeo și Julieta la Mizil” și „Vicleniile lui Scapin”. Pentru rolul din „Romeo și Julieta la Mizil” a primit felicitări din partea actorului Ovidiu Iuliu Moldovan și recomandarea să susțină examen de admitere la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică. Teama de eșec l-a făcut să dea admitere la

Facultatea de Fizică. A picat, a plecat în armată, iar în anul următor a fost admis la Institutul Politehnic din București, la Facultatea de Energetică, la învățământ seral. Timp de trei ani a lucrat și a mers la facultate, dar nu se regăsea în ceea ce făcea și visa în continuare la actorie. În 1990 și-a văzut visul cu ochii, a fost admis la Artă Teatrală și Cinematografică. A preferat să fie un actor bun decât un inginer prost.

Am vorbit despre piesele de teatru în care joacă la Teatrul Național, în special despre *Exil*, piesă la care vor merge cincizeci de elevi în luna februarie. Am vorbit despre filmele și seriile în care a avut diverse roluri și a răspuns la toate întrebările profesorilor și elevilor.

Activitatea s-a terminat într-un ropot de aplauze. Ulterior, elevii participanți au spus că își doresc să mai fie inițiate astfel de întâlniri iar un coleg profesor mi-a mărturisit că „A fost util și interesant. Mi-ar fi plăcut ca atunci când eram elev să fi avut și eu parte de o astfel de întâlnire. Sper că i-a inspirat și pe copii. Un mod original și bine primit de a sărbători ziua de astăzi! Felicitări pentru inițiativă!”

Prof. documentarist Valentina Liurcă
Liceul Teoretic „Dante Alighieri”

Imaginea școlii în pictura lui Jan Steen

Dacă tot zilele acestea, respectiv pe 15 februarie 2025, se sărbătorește Ziua Lecturii, vă propun o altă perspectivă a celebrării ei alături de elevi. Există oare și o altfel de lectură decât cea exprimată în modul clasic al citirii literaturii? Desigur, există numeroase forme de lectură, de la buchisitul operelor literare din școală până la descifrarea grafitti-ului de pe blocuri, de la decodificarea înțelesului reclamelor publicitare până la citirea unei opere de artă. La acest din urmă capitol al citirii lumii înconjurătoare ne vom opri cu demersul nostru în cadrul articolului de față.

Vă propun o analiză sumară, un eseu hermeneutic, o vorbire la îndemână care se poate face pe marginea unei picturi. Am ales o serie de picturi exemplificatoare despre cum se făcea școală în zilele Evului Mediu, anume trei picturi ale artistului olandez Jan Steen. Pentru o activitate cu elevii în cadrul orei de educație plastică, istorie, literatura română sau dirigenție se poate alege dintr-o ofertă mai mult decât considerabilă o anume pictură pentru a alcătui un mic discurs pe marginea ei, o încercare de „citire” a ei.

Jan Steen, trăitor în secolul al XVII-lea, a fost un pictor olandez, reprezentant de seamă al Epocii de Aur Olandeze (perioadă de o neobișnuită creativitate artistică încadrată în istoria picturii în liniile mari ale barocului, de care s-a și distanțat prin trăsături specifice). Cele peste 300 de picturi care ne-au rămas de la el îl pun în fruntea celor mai prolifici pictori olandezi.

Specialitatea lui a fost pictura de gen. A nu se crede că noțiunea are vreo legătură cu noul concept de identitate de gen, după cum vom vedea în continuare. Pentru olandezi, secolul al șaptesprezecelea a fost fastuos, dominația catolicismului spaniol s-a destrămat și a fost înlocuit de un fior naționalist protestant care a pavat o nouă cale. Porturile au facilitat comerțul, burghezia a început să guste alt nivel de trai, pictura a trecut pe altă orbită, fastul barocului catolic a pălit, iar pe pânze a început să apară realismul târgurilor olandeze. Temele compoziționale au cunoscut împărțirea tăioasă în cinci direcții: portretul, peisajul, natura moartă, tema istorică și pictura de gen, care a coborât privirea artistului către lumesc și spațiul lui de manifestare.

Tablourile picturii de gen cuprind scene de interior în care un grup de personaje petrece mai mult sau mai puțin zgomotos, atmosferă de tavernă în care petrecăreții nu mai prididesc cu golitul paharelor, meseriași care își fac treaba, neveste prețioase care stau la taclale, muzicieni care întrețin buna dispoziție, dezmaț la casele de toleranță, bucătărese care dau ordine și alte festivități familiale.

Tema predilectă a picturilor lui Jan Steen se încadrează acestei coordonate. Spirit ludic, nu a ezitat să se transforme într-un personaj al câtorva picturi, ba jucând rolul unui scandalagiu dintr-o tavernă, ba un muzicant care întreține atmosfera la o beție. Faptul că a deținut câțiva ani o berărie l-a transformat într-un fin cunoscător al obiceiurilor oamenilor din popor și al psihologiei acestora. Nici perioada copilăriei nu a scăpat ochiului său, deopotrivă vigilent și alegoric, iar sursa inspirației este atât perioada petrecută la școala latină întru învățătură, cu toate că viitori artiști își petreceau ucenicia la atelierile orașului, dar și fericitele zile când toți cei șapte copii ai săi se nimereau în același timp acasă.

Schimbări surprinzătoare apar în procesul de predare-învățare în preajma Epocii de Aur Olandeze, elevii încep să învețe punerea în practică a aritmeticii – contabilitatea. Este o noutate firească, progresistă și mai ales utilă, ținând cont că în regiunea natală a lui Jan Steen se găseau unele dintre cele mai redutabile porturi ale lumii, printre care Anvers.

Marii negustori au simțit nevoia să aibă un mai strict control asupra schimburilor comerciale de mărfuri care aduseseră prosperitatea orașelor olandeze și flamande. Aveau nevoie de oameni instruiți care să priceapă ascunzișurile numerelor.

Oare cum altfel decât printr-o educație comercială eficientă au ajuns acestea orașe de o prosperitate nemaivăzută?

Dezvoltarea extraordinară a afacerilor negustorilor din regiune impunea și o instruire pe măsură în management și contabilitate. Unii profesori desăvârșeau studiul aritmeticii prin instruirea în contabilitate, văzută ca o îndeletnicire practică și folositoare. În prima jumătate a secolului al XVII-lea existau deja școli în Amsterdam în care profesorii lucrau de pe manuale de concepție proprie, inspirate din lucrărilor colegilor din ținuturile sudice. Știința contabilității cu dublă înregistrare, credit și debit, înflorise inițial în nordul Italiei și de acolo s-a răspândit în Franța și în Țările de Jos. Viitorii comercianți trebuiau să aibă și alte competențe în afara limbii latine sau a cântatului liturgic. Inițial, contabilitatea, văzută ca o aritmetică aplicată, a fost introdusă în școlile din orașele teritoriul sudic, Anvers, Bruges, apoi a pătruns în jumătatea nordică, în Leiden, Amsterdam.

Ne vom îndrepta privirea asupra a trei dintre compozițiile lui Jan Steen, interioare de școală, cu scene de activitate didactică interpretate alegoric.

Prima pictură se numește *The Village School/Școala de la țară* (1665), se găsește la National Gallery of Ireland.

Tonurile de vernil și de maro îmbracă sala de clasă. Prim-planul compoziției conține o scenă punitivă în care masivul profesor bate la palmă cu o lingură de lemn pe elevul care nu a știut să citească sau să scrie corect. Sau să demonstreze competențe de contabilitate primară. Mâna care lovește nu este ridicată sus, semn că anvergura loviturii este redusă, dar în măsură totuși să stoarcă lacrimi de suferință de la bietul școlar. Foaia mângălită, ruptă și mototolită de la picioarele lor arată că strădania elevului nu a fost deloc apreciată de către dascăl.

Doi elevi stau în picioare citind unul dintr-o carte, celălalt dintr-o foaie, iar altul stă la pupitru, mai în spate, scriind. Probabil sunt următorii la ascultare și vor împărtăși aceeași soartă dacă nu își dovedesc gradul de alfabetizare necesar.

Hainele profesorului, tichia de pe cap, papucii și lingura spun că mai are și altă îndeletnicire decât învățatul prichindeilor, uneori iese să trebăluiască și le dă o temă cu a cărei verificare este neîndurător la întoarcere. Poate să țină un mic han sau o prăvălie, al căror bilanț contabil stă în mâna lui.

Amuzante sunt privirile celor doi școlari mici de dincolo de catedră. Fata cu părul prins în coadă privește lingura, ca instrument al pedepsei, cu un rictus curios despre ce durere ar simți dacă palma ei ar fi cea întinsă. Lângă ea, băiatul bucălat privește fața celui pedepsit, al confratelui întru suferință, încercând să citească de pe chipul schimonosit intensitatea tratamentului didactic.

The Village School/Școala de la țară (1665)

A doua pictură se intitulează *A School for Boys and Girls/ Școală pentru băieți și fete* (1670) și se găsește la Scottish National Gallery. Școala este zugrăvită ca infern, în tonuri de ocru și galben, și ne dăm seama că problemele de management al clasei sunt vechi de când lumea și pământul. Cu toate că la catedră prezidează doi profesori, un bărbat și o femeie, colectivul de școlari este prins într-o hărmălaie de nedescris. Bătrâna, probabil membră a unui ordin religios datorită baticului alb, se străduiește să buchisească niște litere pe înțelesul singurului elev atent. Dascălul nu pare atât de îngrijorat de tărăboi, stă pe spate în scaun, cu creionul după ureche, cușma trasă pe ochi și pare că a ațipit nițel. În planul apropiat, un școlar cu burta sătulă de zarzavaturi, înconjurat de pahare și strachini, doarme cu capul sprijinit pe o pălărie, prea puțin interesat de obiectivele lecției din ziua aceea.

În planul îndepărtat din stânga, un băiat suit pe masă este prins într-un exercițiu de imitație a profesorului, însă talentul lui nu stârnește curiozitatea niciunui coleg. În partea dreaptă un băiat întinde o pereche de ochelari către o bufniță de lemn sau împăiată, din perete, într-o înfățișare simbolică a proverbului olandez „La ce bun ochelarii și lumina când bufnița nu vrea să vadă. Teoria captării atenției și a motivării învățării în cheie tragic-comică. Într-o perspectivă răsturnată, pictura este o reflexie a faimoasei Școli din Atena zugrăvită de Rafael la Vatican. Știința se reflectă divergent dinspre cei doi protagoniști – Platon și Aristotel, situați în mijlocul unei suite alese. Aici lucrurile stau tocmai pe dos, droaia de școlari gravitează asurzitor în jurul celor doi corifei neputincioși.

A School for Boys and Girls/ Școală pentru băieți și fete (1670)

Ultima pictură este *A school class with a sleeping schoolmaster/ Sală de clasă cu învățătorul adormit* (1672) și se află într-o colecție privată. Compoziția este o simfonie de verniluri. Puține resurse grafice sunt mai utile ca antidot cărților de teorie care tratează tema managementului școlar înșirând sfaturi abstracte despre cum este mai bine să procedezi într-o clasă fictivă. Aceasta este realitatea școlară câteodată, acestui tip de climat educațional vrem să știm cum să-i facem față. Să nu vă inducă în eroare profesorul care doarme la catedră, nu este indicat să vedeți în el tipul psihologic al permisivului sau „laissez-faire”. El este doar o victimă a atlasului personalităților dificile de elevi cu care se confruntă zilnic. Compoziția clasei este echivalentă cu însemnările dezordonate ale unui negustor înainte ca un funcționar priceput să-i facă analiza contabilă sau registrul de încasări și plăți și să-i facă lumină în vistierie.

Să vedem cum arată un colectiv școlar cu o dinamică cel puțin macabră, în care gesturile de influențare mutuală dezechilibrează grav relația profesor-elev. În prim plan, o elevă nu mai crede în forța terapeutică a cuvântului și consideră că doar coerciția fizică o mai poate salva pe colega ei mai mică. Un băiat care băuse multă apă în pauză încearcă să nimerească precis gura unei ulcele ținute de o colegă. Doi școlari încearcă să determine dacă profesorul doarme adânc sau e doar ațipit. Unul dintre ei îi

răscolește părul, celălalt interpretează o melodie la flaut suflând din toți plămâni. Pe una dintre mese ceaslovul stă deschis la jumătate, unul dintre elevi se hlizește buchisind și ajutându-se de un deget, în timp ce o fetiță are lingura de lemn pregătită pentru a lovi năprasnic în cazul în care aude cea mai mică greșeală fonetică. În partea dreaptă un școlar boțogaș trage de coadă un porc care se repezise să înfulece foile rupte din caiete și împrăștiate pe jos. Într-o reflectare satirică a deprinderii cititului la lumina felinarului, unul dintre băieți stă în picioare pe bancă purtând în mâini o lampă și o bucată de hârtie. În stânga, un ștregar umbă la materialele didactice din dulap, scoate un mic glob pământesc, deși nu pare foarte înclinat către studiu și doar imaginația ne poate spune ce urmează să facă cu el. În planul îndepărtat, o bătrână, care probabil auzise vacarmul din timpul ore, vine ca o furtună ca să potolească gloata turbată. Unul dintre școlari parează cu indicatorul de hartă mătura bătrânei, instrument cu care aceasta tare ar fi vrut să stăpânească răzmerița din sala de clasă. Este evident că învățarea nu se mai poate produce într-un astfel de climat.

Oare putem identifica în această scenă zugrăvită cu penel ironic și forma arhaică a noului concept de ADHD (tulburarea de deficit de atenție și hiperactivitate)? Sau este vorba doar despre niște simptome comportamentale firești ale unei clase lăsate nesupravegheate, o simplă problemă de indisciplină, un așa-zis management defectuos?

A school class with a sleeping schoolmaster/ Sală de clasă cu învățătorul adormit (1672)

Picturile lui Jan Steen trebuie înțelese în cheie satirică, cu toate acestea constituie o sursă fertilă de înțelegere a problemelor de management al clasei, de reprezentări ale teoriei disciplinei permissive sau autoritare, impactul coezivității de grup sau utilizarea pedepsei corporale ca pârghie cu valențe educative.

Jan Steen—Autoportret (1626 – 1679), pictor olandez

O altă cheie în care putem interpreta picturile este contrastul dintre epoca de aur olandeză a secolului al XVII-lea și perioada precedentă, suferindă și haotică. Prosperitatea societății și-a tras seva din spiritul întreprinzător protestant, dublat de poziția geografică privilegiată, la vărsarea fluviului Rin și a unui experiment social reușit facilitat de sistemul de educație, de transmitere a valorilor și abilităților către generația tânără. Compozițiile sălii de clasă dezordonate sunt ca o „punere în abis, în care autorul așază în fața privitorului din epocă realitatea socială din perioada precedentă, când finalitățile educației instituționalizate încă nu erau considerate unul dintre pilonii bunăstării. Așa cum un elev are parte deseori de o atmosferă teribilă în școală, dar, până la urmă, chiar educația primită în școală este cea care îi structurează filonul cognitiv în perioada de maturitate. Dezmațul școlar echivalează cu furtuna dinaintea liniștii.

Infernul prin care trebuie să treacă pentru a accede la fericire. Respectul față de norme aduce armonia socială. La fel cum un pictor, în timp ce își contemplă în atelierul său ultima lucrare, își poate aduce lesne în fața ochilor, din memorie, formidabila imagine a atelierului din urmă cu doar câteva zile, fabrica din care s-a născut pictura: șevaletul întinzându-și picioarele prin toată încăperea, tuburile de culoare fără capac, paleta așezată pe bibliotecă din care stau să cadă câteva albume, cafea vărsată pe jos, scrumiera plină, pensulele murdare, obrazul țepos reflectat în oglindă, perdeaua umflată de vânt. Doar un adult poate privi cu nostalgie și condescendență dezmațul sălii de clasă, pentru că trecut prin acel infern, își dă seama că semințele educației au fost amare, dar fructele ei sunt dulci, așa și prosperii negustori, sensibili la artă, din Anversul secolului al XVII-lea, care s-a numărat printre cele mai bogate orașe ale lumii, vedeau în tonuri de alegorie reprezentările cromatice ale sălii de clasă în pictura lui Jan Steen.

Bibliografie:

- Charles, Victoria și colab. (2013), *30 de milenii de pictură. 1000 de picturi celebre*, Editura Litera, București.
- Drimba, O. (1998), *Istoria culturii și civilizației vol. VI*, Editura Saeculum I.O., București.
- Goudriaan, K., van Moolenbroek, J., Tervoort, A. (2004), *Education and learning in the Netherlands, 1400-1600*, Brill, Leiden, Netherlands.
- Hagen, Rose-Marie, Hagen, R. (2022), *What Great Paintings Say. 100 Masterpieces in Detail*, Taschen, Koln.
- Pânișoară, I.-O. (2017), *Ghidul profesorului*, Editura Polirom, Iași.
- Sălăvăstru, Dorina (2004), *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași.
- Walsh, J. (1996), *Jan Steen. The Drawing Lesson*, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles, USA.
- <https://www.wikiart.org/>
- <https://commons.wikimedia.org>

Prof. Andronache Bogdan

**Colegiul Tehnic de Poștă și Telecomunicații
"Gheorghe Airinei"**

Dialog în lectură la Școala Gimnazială nr. 150

Cu prima carte împrumutată, în clasa a I-a, ai învățat să crezi în tine. Multe poticniri ai avut, multe răspunsuri întortocheate; multe căzături ce te-au făcut să cauți, să schimbi, să ceri; câteva raze ici, câteva obloane colo.... Dar, cu fiecare filă întoarsă, cu fiecare imagine deslușită și cu fiecare carte povestită ai reușit să uiți, să ștergi, să calci în propria-ți umbră și să-ți educi dârzenia de a continua să crezi, să speri, să cunoști - prin lectură, copil drag!

Sunt un bibliotecar fericit și împlinit prin cititorii mei dragi. De Ziua Națională a Lecturii am ales să inițiem proiectul educațional „Dialog în lectură”.

Am selectat scurte dialoguri din cărțile de lectură recomandate pentru ciclul primar și le-am scris pe bilețele. Apoi am lipit bilețele pe baloane. Fiecare elev a avut ”de lecturat câte un balon”. Din joacă, au devenit cât se poate de actori, având grijă la intonație, dicție și expresie artistică. Joaca lor a fost recompensată cu un joc de șah, dame și table cu magneți, pentru vacanțe.

Felicitări tuturor elevilor și mulțumiri colegilor implicați!

Să nu uităm că lectura și dragul de carte se deprind în joacă, așa că nu uitați să vă jucați lecturând! Cum spunea Aristotel: „Cartea este cea mai frumoasă jucărie. Dacă citești la timp, te vei juca toată viața”.

Bibliotecar Claudia Subotin
Școala Gimnazială Nr. 150

Perspective transdisciplinare în abordarea textului literar

A fi profesor astăzi, într-o societate în continuă schimbare, cu elevi care cresc și se dezvoltă altfel decât am învățat noi la psihologie, pedagogie, presupune găsirea unor strategii adecvate acestora.

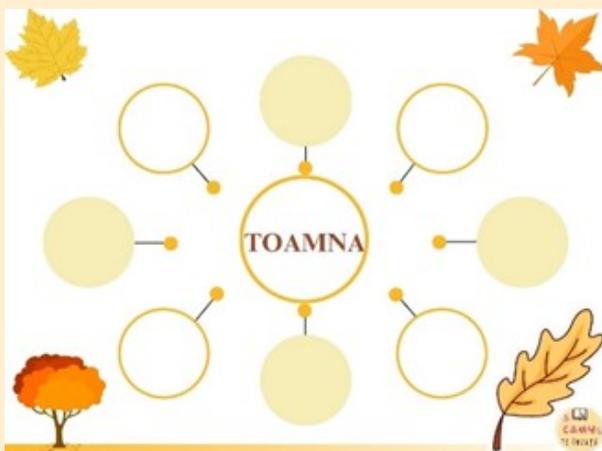
Astfel, pornind de la profilul absolventului de învățământ primar, la clasa a III-a, abordez textul literar dintr-o perspectivă transdisciplinară, astfel încât să obțin rezultate ale învățării relevante, măsurabile și transferabile în situații de viață și de muncă viitoare.

Pentru exemplificare, propun textul „Toamnă lungă” scris de George Topîrceanu.

Competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului

- realizarea brainstormingului pornind de la cuvântul **toamna**

- citirea imaginii corespunzătoare textului prin metoda Văd..., Cred că..., Mă întreb

- completarea coloanelor cu elemente din text, corespunzătoare următoarelor simțuri: văz, auz, pipăit

- identificarea elementelor de detaliu din text, prin analiza frunzelor salcâmbilor

– rezolvarea unei fișe de lucru cu exerciții diverse

Atelier Didactic—CCD București

TOAMNA LUNGĂ
GEORGE TOPÎRCEANU

1. Alcătuiți enunțuri cu următoarele cuvinte: melancolie, salbă, candelabe.

_____

_____

_____

2. Transcrieți din text:

- cuvinte / expresii care arată culori

_____

_____

_____

- denumirea pomilor fructiferi și a copacilor descriși

_____

_____

_____

- denumirea florilor enumerate

_____

_____

_____

3. Scrieți cuvinte cu sens asemănător:

- se uită
- umbă
- s-au cufundat
- măgă
- cenușii
- veșminte

4. Scrieți cuvinte cu sens opac:

- începe
- demodată
- liniște
- târziu
- au căzut
- risipite

vii

_____

_____

care

_____

_____

9. Eu span unul / una, voi spuneți mai multe:

nor cenușiu _____

rochie ușoară _____

plap lung _____

10. Alcătuiți enunțuri cu următoarele ortograme:

s-au cufundat

_____

_____

într-o săptămână

_____

_____

11. Alcătuiți enunțuri în care să utilizați următoarele cuvinte și ortograme:

căi

_____

_____

că-i

_____

_____

s-ar

_____

_____

s-ar

_____

_____

5. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte:

- grădina
- amintirile
- pășănjeni
- toamna
- roșii
- coapte

6. Identificați vocalele și consoanele din următoarele cuvinte:

- perii   gutuii   zarzării   lămâia
- balcoane   galben

7. Transcrieți din text o însușire pentru următoarele cuvinte, apoi adăugați și voi o altă însușire:

mățe _____

pășănjeni _____

noșii _____

țările _____

roșii _____

8. Alcătuiți enunțuri cu sensurile diferite ale următoarelor cuvinte:

mai _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

12. Formulați răspunsuri la următoarele întrebări.

- Ce fel de aer are soarele ieșan?

_____

_____

- Cu ce se îmbracă grădiniile?

_____

_____

- Cine este doamna cea mândră?

_____

_____

- Ce flori sunt risipite prin grădinițe?

_____

_____

13. Alcătuiți un dialog între o frunză și vânt.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

14. Argumentați dacă vă place sau nu anotimpul toamna.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

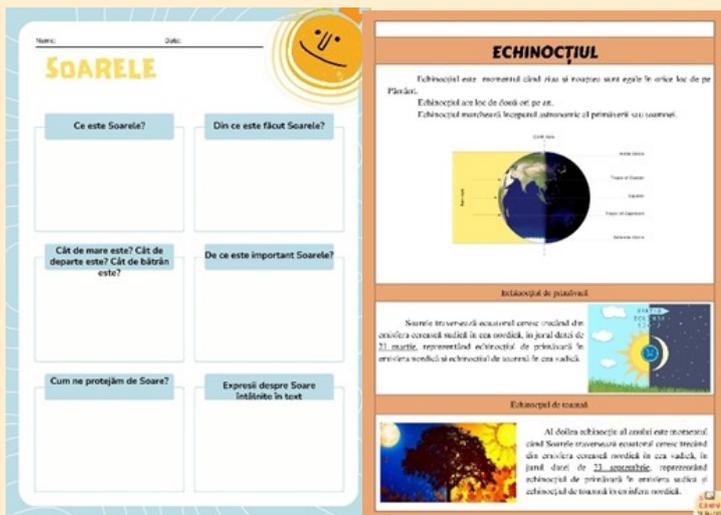
_____

Competența în multilingvism

- traducerea cuvântului **toamnă** în mai multe limbi;
- realizarea unor propoziții despre toamnă în limba engleză;

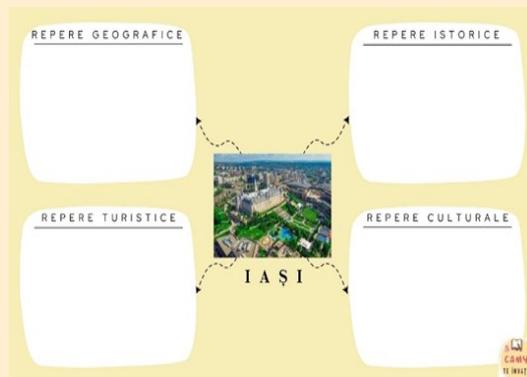
Competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie

- completarea unei fișe despre Soare, utilizând cunoștințele învățate anterior, enciclopedii
- descoperirea unor informații despre echinocțiu

Competența anteprenorială

- analiza orașului Iași care apare în text din perspectivă geografică, istorică, turistică și culturală;
- discuții despre tipuri de activități, afaceri ce pot fi desfășurate într-un astfel de oraș

Competența de sensibilizare și exprimare culturală

- audierea și interpretarea unor cântece despre toamnă;
- audiție Anotimpurile – Toamna, Antonio Vivaldi;
- crearea unui text literar și a unui desen cu următoarea temă: **Ești o frunză**. Ai străbătut primăvara și vara, ai ajuns la întâlnirea cu toamna. Desenează cum ai arătat pe parcursul anotimpurilor și povestește ce provocări ai întâmpinat.

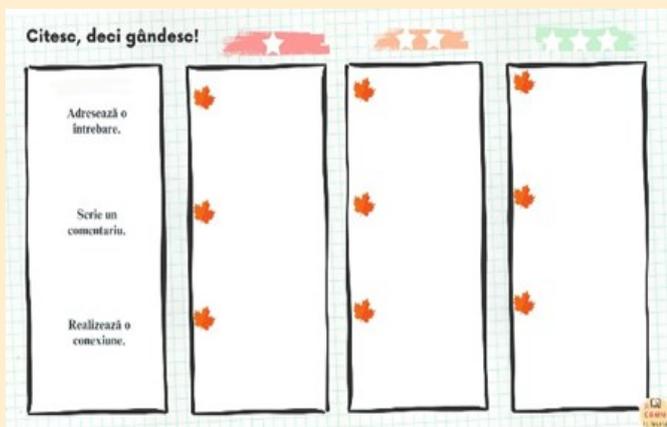

Competența digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică

- accesarea Dex online pentru descoperirea sensului cuvintelor necunoscute;
- accesarea unor enciclopedii virtuale;

Competența personală, socială și de a învăța să înveți

- formularea de întrebări, exprimarea unor gânduri, opinii, realizarea unor conexiuni între informațiile din text

În concluzie, un text literar despre anotimpul toamna a permis elevilor o călătorie literară în Iași, prin care au analizat elementele care apar în text din perspectivă literară, geografică, istorică, a științelor, a artelor, muzicală, permițându-le să aibă o perspectivă diversă asupra acestui anotimp.

Prof. Andreescu Camelia
Școala Gimnazială Nr. 81

"My Eco Itzy-Bitz House"

Prezentare Proiect în cadrul Portofoliului Verde

Cum am început

Ca profesor de limba engleză, având ore atât la clasele din învățământul primar, cât și la gimnaziu am căutat de fiecare dată modalități creative de a face orice lecție mai interesantă pentru elevi, iar componentele de educație ecologică au crescut interactivitatea. În derularea Proiectului "My Eco Itsy-Bitsy House" am pornit de la o observație simplă: copiilor le place să construiască și să își împărtășească creațiile. Am decis să transform această înclinație naturală a copiilor într-o oportunitate de învățare despre sustenabilitate și protecția mediului.

Ce ne-a motivat:

Am observat că elevii mei de clasa a III-a, deși familiarizați cu conceptele de reciclare sau energie verde încă nu reușeau să realizeze conexiunea cu viața reală. Astfel, dimensiunea practică a abordării mele a reușit să îi implice activ pe copii în procesul de învățare, să le dezvolte firesc abilitățile de comunicare în limba engleză și să creeze un impact durabil asupra comportamentului lor față de mediu. În mod concret, simularea construirii unei case eco-friendly la scară mică a contribuit la înțelegerea de către elevi a conexiunilor dintre acțiunile omului și impactul asupra mediului, cultivând responsabilitatea acestora față de mediul înconjurător. Caracteristicile acestui proiect de tip hands-on a creat cadrul necesar motivării elevilor și păstrarea atenției acestora în descoperirea și explorarea creativă a conceptelor de mediu în limba engleză. Acest proiect face parte din Portofoliul verde al elevilor, având în vedere transferul cunoștințelor și comportamentelor învățate la școală, în viața de zi cu zi, creșterea treptată a implicării copiilor în protejarea naturii, într-un mod conștient și responsabil, la nivelul comunității. Este bine cunoscut faptul că educația ecologică la clasele primare pune bazele comportamentului responsabil privind importanța protejării mediului, dar succesul pe termen lung al acestui demers depinde de implicarea tuturor factorilor educaționali, școala fiind factorul cheie prin utilizarea unor metode inovative, adaptate vârstei și intereselor elevilor.

Cum am structurat activitatea

Pregătirea: În săptămâna anterioară proiectului, copiii au colectat materialele reciclabile de acasă. Am fost plăcut surprinsă să văd cum acest simplu exercițiu a stârnit deja conversații despre sustenabilitate între copii la școală, dar și acasă, cu membrii familiilor lor.

Prima întâlnire: A urmat o sesiune interactivă de brainstorming pe baza întrebării "What makes a house eco-friendly?" Răspunsurile copiilor au fost variate, bazate pe imaginație dar și experiența anterioară școlară și personală - de la "solar panels" la "rainwater collector". Am notat termenii în engleză pe tabla Smart, construind treptat vocabularul necesar pentru prezentările ulterioare.

Construcția caselor eco: Aici a început partea cu adevărat captivantă. Am organizat împreună materialele în zona "eco-building center" a clasei: cutii de carton pentru structura de bază, hârtie reciclată pentru acoperișurile verzi, capace de plastic pentru panourile solare, paie pentru sistemele de colectare a apei, materiale naturale pentru decorare. Am simulat construcția a trei case eco pe fiecare rând de elevi și am vorbit despre ce au în comun și ce este diferit. Fiecare elev a avut posibilitatea să realizeze propria casă eco acasă. Căsuțele create de fiecare copil ne-au entuziasmat pe toți prin atenția la detaliu și creativitate. Unii copii au creat un sistem ingenios de colectare a apei de ploaie folosind paie și capace de sticle, alții au înălțat "grădini verticale" din materiale reciclate, mori de vânt sau mini-eoliene.

Etapa prezentărilor: Aceasta a fost, poate, partea cea mai valoroasă a acestui proiect de tip "hands-on". Fiecare elev și-a prezentat "My Eco Itsy-Bitsy House" în limba engleză, explicând minimum trei caracteristici eco.

Am observat cum anxietatea sau reticența inițială a multor copii de a vorbi în engleză a fost înlocuită de entuziasmul și satisfacția de a-și împărtăși creația cu colegii.

Ce a funcționat cel mai bine

Învățarea experiențială: Lucrul direct cu materialele alese și construcția efectivă a caselor eco a făcut conceptele de sustenabilitate foarte concrete pentru elevi. Am observat cum înțelegerea lor s-a adâncit pe măsură ce lucrau la proiect și vorbeau despre ceea ce au obținut.

Componenta lingvistică: Integrarea limbii engleze a venit natural. Copiii erau atât de absorbiți de proiect încât au început să comunice ușor și firesc în limba engleză, folosind vocabularul învățat. Astfel, utilizând limba engleză, ca instrument de comunicare pentru descrierea produselor ecologice, elevii au înțeles ușor conexiunile dintre limba engleză și o temă globală.

Impactul emoțional: Produsul realizat le-a creat copiilor un sentiment de reușită individuală dar și de grup iar proiectele au fost expuse în "zonă rezidențială" a clasei.

În concluzie: Acest tip de activitate practică transformă educația ecologică dintr-un concept abstract într-o experiență personală semnificativă, cu impact de lungă durată asupra comportamentului și atitudinilor elevilor față de mediu.

Cea mai mare reușită a proiectului este faptul că elevii au învățat să comunice despre sustenabilitate într-un mod autentic și încrezător în limba engleză, depășind bariera emoțiilor, pregătindu-se astfel pentru rolul lor viitor în abordarea provocărilor globale de mediu.

Prof. Colț Monica
Școala Gimnazială Nr. 150

Cunoașterea lumii materiale prin activități STE(A)M la clasa pregătitoare

Motivare:

Având în vedere beneficiile predării tip STE(A)M pe care le-am testat cu succes și pe final de ciclu în cazul generației anterioare, mi-am propus ca la generația aceasta să utilizez mai intens acest tip de predare, deoarece elevii noștri au nevoie de activitate concretă pentru a lega teoria de practică și a înțelege lumea materială în care trăiesc.

Așadar, pornind de la anotimpul iarna, care aduce mare bucurie copiilor, mi-am propus să provoc fantasmii mei de clasă pregătitoare să realizeze activități științifice pentru a înțelege mai bine noțiuni abstracte precum: iluzii optice, forțe, reacții chimice, toate în legătură cu anotimpul preferat. Am profitat și de faptul că în școala noastră, în cadrul programului național Școala Altfel, urmau să se desfășoare activități dedicate Zilei Științei și am pregătit 3 activități pe care elevii mei de clasă pregătitoare urmau să le prezinte colegilor din școală.

Tema/ subiectul: Iarna copilăriei mele

Scop: descoperirea lumii materiale și îmbogățirea cunoștințelor despre activitățile și fenomenele anotimpului iarna prin activități experimentale

Competențe cheie europene vizate: competențe multilingvistice (urmărirea unor filmulețe în limba engleză pentru a facilita înțelegerea experimentelor); competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (familiarizarea cu diferitele instrumente de lucru, denumirea ingredientelor, amestecarea ingredientelor într-o anumită ordine, exersarea experimentelor, numărarea produselor, utilizarea telefoanelor/laptopurilor/tablei smart pentru urmărirea filmulețelor demonstrative); competențe digitale (utilizarea diferitelor dispozitive pentru urmărirea filmulețelor); competențe personale, sociale și de a învăța să înveți (stimularea copiilor către descoperirea altor experimente și exersarea lor ulterioară prin activități demonstrative realizate de

către elevi); competențe antreprenoriale (gestionarea standurilor de prezentare a experimentelor și promovarea lor la nivelul școlii); competențe de sensibilizare și expresie culturală (exprimarea artistică în cadrul unei iluzii optice prin exersarea desenului în vederea realizării unui peisaj de iarnă).

Discipline integrate și obiective urmărite:

- comunicare și limba română: denumirea materialelor, verbalizarea etapelor de lucru, adresarea de întrebări, formularea de răspunsuri, menținerea unui dialog, argumentarea discursului, formarea abilităților de comunicare coerentă;
- matematică și explorarea mediului: numărarea materialelor de lucru; respectarea etapelor și a succesiunii materialelor/ingredientelor; descoperirea forței brațului, în mod empiric; descoperirea efectului hidrogenului și al oxigenului în contact cu acidul acetilsalicilic, în mod empiric; descoperirea iluziei optice prin plierea hârtiei și poziționarea în raport cu unghiul de privire;
- dezvoltare personală: formarea imaginii de sine prin raportare la faptele proprii, creșterea stimei de sine prin demonstrarea capacității de a realiza un experiment fără ajutor;
- arte vizuale și abilități practice: utilizarea de tehnici simple de colorare/desenare în vederea obținerii unei iluzii optice.

Numărul de elevi: 20

Nivel de vârstă: 6-7 ani

Timp de pregătire anterioară: 4 lecții de familiarizare cu experimentele/ activitățile și exersarea lor individual, acasă

Resurse: - tehnologice: telefon, tablă smart, laptop, imprimantă

- Necesari experiment: 1 borcan 500-750 ml transparent, un vas cu 200-300 ml apă, vopsea acrilică, pastile efervescente de aspirină, ulei de bebeluș, o linguriță;
- Necesari realizare catapultă: 10 bețe de înghețată, elastice de bani, lipici, 1 capac de sticlă mică, 1 minge pompon;
- Necesari agamograf: coala printată cu model, creioane colorate, carioca, riglă

Locul desfășurării: Sala de clasă (activitățile de pregătire), sala de sport (activitățile demonstrative)

Descrierea experimentelor:

Catapultă- provocare STEM- este o activitate la care copiii au folosit elemente disponibile în casă, care se poate replica și cu materiale reciclabile. Am ales această activitate comparând catapultă cu aruncarea unui bulgăre.

Etape:

- Se lipește capacul de plastic într-un capăt al unui băț de înghețată (al zecelea băț);
- 8 bețe de înghețată se așază unul peste altul și se prind la capete cu elastice de bani, prin mișcări rotative exersând abilități de manualitate fină și grosieră;
- Al nouălea băț se introduce în setul de la punctul b), între ultimele două bețe, la mijloc, perpendicular pe acestea;
- Bățul care are capacul lipit la un capăt se poziționează deasupra teancului de 8 bețe, perpendicular pe mijlocul acestora, pe partea opusă celui de-al nouălea băț și se prinde de al nouălea băț cu un elastic de bani, la un capăt, prin rotiri succesive. Este important ca această prindere cu elastic să fie foarte bine făcută pentru a nu de desprinde bețele;
- Al nouălea și al zecelea băț sunt prinse tot cu elastic de bani și la mijloc, după ce trec de punctul de întâlnire cu cele 8 bețe suprapuse;
- Se verifică prinderile cu elastic, se așază un pompon în capac, se trage da capac până atinge suprafața pe care este așezată catapultă și se dă drumul la capac.

Concluzie: Cu cât se trage mai jos de capac, cu atât mai departe se va arunca pomponul, datorită forței imprimante.

Cei mai mulți copii au replicat cu succes catapultă. Unii dintre ei au avut dificultăți în rotirea elasticului deoarece au nevoie de mai multe exerciții ce țin de manualitate. Cum suntem la începutul școlarității mici, am încredere că vor depăși aceste limite prin exercițiu.

În urma realizării acestei activități, feedback-ul colegilor din școală a fost pozitiv și cei mai mulți au dorit repetarea activității pentru a o putea replica acasă.

Surse: Filmulețul din care ne-am inspirat este acesta: https://www.youtube.com/watch?v=o_zNPUzeUro

Pentru copii cu vârste mai mari sau pentru complicarea activității se poate folosi următorul video: <https://www.youtube.com/watch?v=pPE4bpsmXf4>

Agamograf – iluzii optice cu peisaje de iarnă este o activitate ce implică familiarizarea empirică cu noțiuni de fizică. Astfel, folosind tehnica de pliere a evantaiului se utilizează o coală de hârtie pe care au fost desenate contururi de siluete, astfel încât, în funcție de unghiul din care sunt privite, să se distingă 2 imagini diferite. Pe măsură ce elevii vor crește, vom putea renunța la imaginile model și vom crea propriile idei de agamograme. Sarcina copiilor a fost să coloreze cât mai creativ imaginile, să le plieze drept, conform liniile verticale și să explice vizitatorilor etapele de lucru. Cu cât desenele sunt mai atractive și mai frumos colorate, cu atât mai bine sunt primite de către public.

Concluzie: Cei mai mulți copii nu au avut dificultăți în realizarea sarcinilor aferente acestei activități. Totuși, cei care nu au exersat în perioada preșcolară coloratul și desenatul au lucrat mai greu, au depășit conturul, nu au pliat perfect pe linie și s-au frustrat. Prin exercițiu susținut, și aceștia vor reuși să depășească etapa și să execute activitatea fără dificultăți.

Având în vedere numărul mic de resurse necesare, la finalul activității am putut oferi copii vizitatorilor pentru ca și aceștia să exerseze acasă iluziile optice. Vizitatorii au primit cu bucurie agamogramele elevilor mei.

Pentru activitatea la care fac referire, am folosit o resursă de pe site-ul <https://www.twinkl.ro/resource/iarna-agamograf-ro-dec-89>. Alte sugestii se pot găsi printr-o simplă căutare pe motorul Google scriind “agamograf” sau “agamograph”. De exemplu: <https://www.bakerross.co.uk/craft-ideas/printables/summer-winter-seasons-agamograph/>

Furtună într-un pahar- experiment chimic este o activitate ce a necesitat pregătirea temeinică în prealabil, respectarea întocmai a etapelor și a ingredientelor. Scopul a fost să le explic copiilor cum interacționează corpurile și substanțele care ne înconjoară. De asemenea, fiind un experiment chimic, am avut nevoie de costume care să ne protejeze și să ne confere siguranță, la fel ca într-un laborator adevărat.

Pentru a facilita familiarizarea elevilor cu noțiuni științifice, în faza inițială în care am demonstrat experimentul, deoarece elevii mei sunt de clasă pregătitoare, ne-am amuzat repetând noțiunile de chimie, precum “acid acetilsalicilic”, am comparat dioxidul de

carbon cu aerul pe care îl expirăm, iar bicarbonatul ne-am amintit că îl folosește mama în bucătărie.

Etape:

- Se amestecă bine cu lingurița vopseaua acrilică de culoare albă în apă, prin mișcări rotative;
- Se acoperă baza borcanului cu jumătate din compoziția obținută la punctul a);
- Se adaugă ulei de bebeluș, dar nu se umple borcanul complet pentru a lăsa loc reacției chimice. Se precizează faptul că uleiul este mai ușor decât apa și rămâne deasupra ei, fără să se amestece;
- Punem pastilele de aspirină (acid acetil salicilic) în borcan. Pentru un efect cât mai bun, recomand pastilele efervescente Alka-Seltzer. Pe măsură ce pastilele se dizolvă, o reacție chimică se generează. Acest lucru se întâmplă datorită acidului acetil salicilic și a bicarbonatului de sodiu, fiind o reacție între un acid și o bază. În urma reacției se eliberează dioxid de carbon, un gaz care ridică parte din vopsea către partea superioară a borcanului. După ce gazul iese din borcan, vopseaua cade la locul ei. (Acești termeni au fost menționați fără a pune accent pe ei, dar o familiarizare inițială cu noțiuni de chimie este utilă cât mai devreme în viața școlară).
- N.B. Etapele b) și c) se pot inversa, uleiul se va ridica deasupra apei.

Concluzie: Experimentul acesta a fost replicat de către elevii mei în fața colegilor din școală, în repetate rânduri. Pentru că au respectat etapele și ingredientele, 6 din 7 copii au avut un experiment de succes. Unul dintre copii nu a obținut reacția chimică. În urma investigației, am aflat că a ratat o etapă și am pus accent pe respectarea strictă a acestora la următoarele experimente.

Elevii din școală care au vizitat standul experimentelor au manifestat interes față de acesta, au întrebat, din nou care sunt ingredientele, au făcut fotografii și filmulețe.

Sursa folosită a fost un video în limba engleză și i-am provocat pe copii să asculte indicațiile în limba engleză, apoi le-am tradus. Se poate urmări aici: <https://www.youtube.com/watch?v=PkUtUXp0zCY>

Concluzii finale:

Prin intermediul activităților prezentate mai sus, prin utilizarea STE(A)M în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare, elevii au avut posibilitatea să se familiarizeze cu lumea materială în mod direct, nemijlocit. Ba mai mult, au și experimentat, și-au format abilități și priceperi, competențe și atitudini de învățare.

În urma realizării acestor activități, am aflat că unii dintre elevii mei au nevoie să exerseze exerciții care să le dezvolte manualitatea, alții au nevoie să învețe importanța respectării etapelor de lucru, iar alții au nevoie să își crească stima de sine prin expunerea la activități care să îi scoată din zona de confort.

Bibliografie:

- https://www.youtube.com/watch?v=o_zNPUzeUro
- <https://www.youtube.com/watch?v=pPE4bpsmXf4>
- <https://www.twinkl.ro/resource/iarna-agamograf-ro-dec-89>.
- <https://www.bakerross.co.uk/craft-ideas/printables/summer-winter-seasons-agamograph/>
<https://www.youtube.com/watch?v=PkUtUXpOzCY>

Prof. Florescu Maria Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 79

Rolul proiectului în menținerea stării de bine

Starea de bine în educație conține variate elemente referitoare la dezvoltarea psihologică și emoțională a copiilor (identitate și încredere, autogestionare, inițiativă), la comportamentul social (empatie, grijă și respect față de sine și față de alții, implicare civică), la relaționare (prietenie, echitate, respect), la promovarea colaborării, a diversității, a disponibilității pentru dezvoltare. Toate acestea îl ajută pe elev să învețe eficient, să aibă succes în învățare, să fie competent, să participe activ la viața școlară și, mai târziu, la cea a societății.

Participând la un interesant curs de management al stresului în școală, am citit ghidul realizat în cadrul Proiectului Rodawell - Nedelcu, A., Ulrich Hygum, C., Ciolan, L., Țibu, F. (2018).

„Educație cu stare de bine. După o rețetă româno-daneză.”, recomandat de formatori. Am reflectat și încerc, de multe ori, să aplic cele reținute în activitatea didactică. Starea de bine a copiilor depinde de interdependența echilibrată dintre dimensiunea cognitivă a activităților școlare (sarcini și conținuturi de învățare), dimensiunea socio-relațională (modul de interacționare) și dimensiunea afectivă (ce simt despre ce fac în școală). De câte ori mi-am întrebat elevii ce modalitate de evaluare alternativă preferă, mi-au răspuns majoritar: **„proiectele”**. Ele fac activitatea școlară mai captivantă, elevii sunt activi, rezolvă probleme reale, folosesc ce știu și gândesc ce pot să facă în situații noi. Învață să aibă inițiativă și responsabilitate, își dezvoltă încrederea în sine, creativitatea, lucrează în echipe, se organizează eficient. Aplică ce au învățat în mediul formal, comunică în medii diverse. Utilizează diferite mijloace tehnologice pentru comunicare, documentare, realizare de produse, prezentarea rezultatelor proiectelor, interevaluare și autoevaluare. Pe parcurs, grupurile contribuie la finalizarea produsului colectiv.

Astfel, am propus colectivului de elevi din clasa a VI-a C, cărora le sunt și dirigintă, proiectul pe echipe **„Comuniunea om-natură. Pădurea-spațiu protector”** în cadrul unei ore de limba și literatura română. Pentru că deja aveau experiența altor proiecte, pentru că deja îi cunosc foarte bine, am ales acest subiect, mai ales că studiasem opera literară cu această temă, discutasem în orele de consiliere

despre efectele poluării asupra faunei și florei, despre schimbările climatice. Am realizat echipele, în care am ales colegi cu diferite temperamente, extrovertiți și introvertiți, bazându-mă și pe teoria inteligențelor multiple. Le-am oferit apoi posibilitatea de a „negocia” între ei și de a-și schimba locul în echipă, dacă simt imperios această nevoie sau se simt inconfortabil lucrând cu unii colegi sau sunt mai interesați în realizarea activității unei alte echipe. De obicei, organizăm învățarea prin proiecte în trei etape: pregătirea, derularea propriuzisă și evaluarea. Produsele finale concrete au fost postate, mai întâi, pe Google Classroom, apoi printate și expuse în sala de clasă pentru „turul galeriei”. Termenul a fost de trei săptămâni, pe parcurs, am comunicat, le-am răspuns diferitelor întrebări pentru lămurirea sarcinilor de lucru, le-am oferit sugestii, coordonarea fiind „din umbră”.

Evaluarea este destul de complexă și urmărește procesul în ansamblu, produsele, contribuția subgrupului și cea individuală. Este o evaluare a profesorului în paralel cu cea a colegilor, care apreciază „punctele tari și cele slabe”, modul de realizare, dar și de prezentare. Proiectul se bazează pe interdisciplinaritate- limba și literatura română, educație plastică, educație muzicală, educație ecologică, tehnologia informației și a comunicării, științe (matematică, biologie, geografie, istorie).

Sarcinile de lucru au fost anunțate din timp și postate pe aceeași platformă educațională: 1. Pădurea mea dragă-descrierea și prezentarea emoțiilor, a trăirilor din mijlocul naturii, 2. Rebus pe tema pădurii, date despre zonele împădurite, despre industria lemnului, 3. Melodii sau cântece despre pădure, 4. Desene cu peisaje, animale ale pădurii, 5. Dans/ mișcare scenică ce sugerează dinamica pădurii în diferite anotimpuri, 5. Dialog cu Pădurea, 6. Cum ocrotim pădurea? -soluții propuse. Mai întâi, le-am citit, le-am corectat, explicând fiecărei echipe greșelile de exprimare, de punctuație, de așezare în pagină, de prezentare (mărimea și formatul literelor), prezența semnelor diacritice, a surselor de informare, apoi în ziua următoare elevii au prezentat lucrările, colegii au pus întrebări, au apreciat oral, au stabilit, prin vot, cele mai bune trei „produse”. Toate grupele au fost aplaudate pentru munca lor.

Elevii caută, cercetează, se documentează, comunică, socializează, fac ce le place mai mult, aplică, dezbate, apreciază și se autoevaluează. Atmosfera de la final este dinamică, plăcută, amuzantă, starea de bine este a lor, dar și a mea. Pentru activitatea viitoare, rămân întrebările la care

încercăm să răspundem: „Ce v-a plăcut cel mai mult la acest proiect?”, „Ce credeți că ar trebui să facem altfel pentru alt proiect?”.

Este important pentru copii să recunoască importanța efortului, a muncii serioase. Anticiparea emoțiilor legate de reușită este foarte utilă, ei își vor aminti experiențele trăite și vor putea transfera, în noi situații, încărcătura emoțională pozitivă anterioară. Rămân aceste momente cu emoțiile lor în mintea și în sufletul nostru, fie că suntem mentori sau învățăței, ca un impuls spre a merge mai departe pe drumul cunoașterii.

- Sursa de informare : Nedelcu, A., Ulrich Hygum, C., Ciolan, L., Țibu, F. (2018). Educație cu stare de bine. După o rețetă româno-daneză. Ghid Rodawell, București

Prof. Carmen-Ana Ionescu
Școala Gimnazială „Avram Iancu”

Tehnologia - partenerul în educație

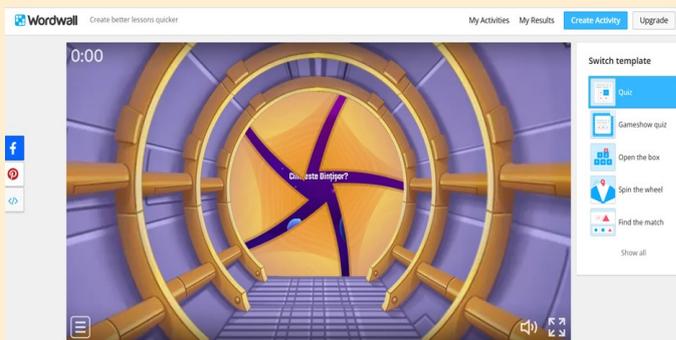
Într-o lume în continuă evoluție, tehnologia nu mai este doar un instrument, ci a devenit un adevărat partener în educație. De la clasă la studiul individual, tehnologia facilitează accesul la informații, personalizează învățarea și pregătește elevii pentru viitor. Materialele și resursele puse la dispoziție de către lumea digitalizată au devenit din ce în ce mai utile și practice în sala de grupă și sala de clasă chiar. Dacă ne raportăm la învățământul preșcolar, tehnologia ne este cu adevărat un partener ideal ce ne poate ajuta și susține în demersul didactic.

Dacă luăm de exemplu o activitate de „Lectură după imagini” suportul vizual/ ilustrativ joacă un rol esențial și de bază în această activitate, iar cu ajutorul tehnologiei avansate din prezent, putem genera automat imaginile necesare fiecărui moment important din activitate sau fiecărei etape din discuția stabilită.

Mai mult, studiile și marii psihologi și pedagogi ne-au demonstrat că activitatea principală și fundamentală din viața preșcolarilor este jocul. Desigur, sub numeroase forme. Jocurile și activitățile interactive îi fac pe copii să participe activ la procesul de învățare. Prin explorarea lumilor virtuale sau prin realizarea de experimente digitale, copiii devin curioși și dornici să învețe mai multe. Această implicare îi ajută să-și dezvolte imaginația și creativitatea. Ei bine, dacă ne raportăm la activitățile pe domeniile experiențiale, și mai exact la activitățile de consolidare sau de transmiterea de noi cunoștințe sau informații, tehnologia actuală ne pune la îndemână o serie numeroasă de platforme digitalizate sau chiar aplicații care ne pot facilita activitatea. Spre exemplu, se poate utiliza în activitățile zilnice platforma Wordwall unde se pot crea jocuri personalizate pentru preșcolari în vederea exersării unor cunoștințe sau chiar transmiterea de noi cunoștințe.

Cel mai des utilizez această platformă în momentul în care doresc să realizez o activitate sau o lecție bazată pe consolidarea cunoștințelor sau recapitularea acestora. Iată câteva imagini din cadrul aplicațiilor pe care le-am creat pentru

preșcolarii/ elevii mei pentru a face învățarea mai interactivă:

De asemenea, o altă platformă pe care o utilizez cu mare drag în etapa de „Captarea atenției” este Voki. În cadrul acesteia pot personaliza mesajul pe care vreau să-l transmit, personajul, aspectul și vocea acestuia. Prin intermediul acestei platforme am reușit să îi captez întotdeauna pe preșcolarii mei și să le stârnesc interesul pentru activitate. Mai jos voi atașa câteva personaje pe care le-am creat pentru a le integra în activitățile mele:

Consider că implicarea tehnologiei în activitatea didactică aduce o serie de beneficii:

- Tehnologia ajută profesorii să creeze materiale adaptate nevoilor individuale ale elevilor. De exemplu, aplicațiile educaționale pot ajusta nivelul de dificultate al exercițiilor în funcție de progresul utilizatorului.
- Jocurile educaționale stimulează curiozitatea și creativitatea, transformând învățarea într-o activitate plăcută.
- Tehnologia conectează elevii și profesorii din întreaga lume.
- Tehnologia încurajează inovația, pregătindu-i pe elevi pentru provocările viitorului.

Tehnologia a devenit un instrument esențial în procesul educațional, inclusiv în grădinițe, unde copiii află primele noțiuni fundamentale care le vor modela dezvoltarea. Folosită în mod corespunzător, tehnologia poate să îmbogățească experiența de învățare, să stimuleze creativitatea și să sprijine cadrele didactice în procesul de predare. Un lucru trebuie stabilit clar, și anume că **tehnologia nu înlocuiește educatorul, ci îl sprijină**. Resursele digitale permit pregătirea unor lecții inovatoare și atractive. Datorită acestora, activitățile devin mai atrăgătoare pentru cei mici pentru că vin cu acel ceva nou și nemaîntâlnit.

În concluzie, ca partener în educație, tehnologia oferă oportunități unice de dezvoltare pentru copiii de la grădiniță. Dacă este utilizată echilibrat și sub supraveghere, aceasta poate completa metodele tradiționale, punând bazele unei educații moderne și eficiente.

prof. Pal Ema
Grădinița Nr. 38

<http://coalitiaedu.ro/colaborari/tablele-electronice-interactive-un-miraj-educational/>

Dezvoltarea competențelor verzi: educație ecologică și promovarea sustenabilității

Educația ecologică reprezintă o componentă esențială a procesului de formare a competențelor verzi, contribuind la dezvoltarea unei generații conștiente și responsabile față de mediu. Prin promovarea sustenabilității, mediul școlar devine un factor activ în construirea unui viitor durabil, prin dezvoltarea abilităților necesare pentru a aborda provocările ecologice ale lumii contemporane.

Educația ecologică în formarea competențelor verzi

Am realizat o serie de activități menite să formeze atitudini responsabile și să dezvolte deprinderi ecologice printre preșcolari:

- **Conștientizarea problemelor de mediu:** Copiii au învățat despre poluare, schimbările climatice și pierderea biodiversității prin discuții, povești și jocuri tematice.
- **Formarea abilităților practice:** Preșcolarii au participat activ la reciclarea materialelor și la plantarea și îngrijirea plantelor.

Promovarea valorilor sustenabile: Au fost integrate valori precum respectul pentru natură, solidaritatea și responsabilitatea prin toate activitățile desfășurate.

Atelierul "Micii Grădinari"

Atelierul "Micii Grădinari" a devenit o adevărată tradiție în grădinița noastră. Copiii, sub îndrumarea atentă a educatoarelor, au transformat curtea grădiniței într-un spațiu verde plin de viață. Fiecare copil a avut ocazia să planteze semințe de flori și legume, să învețe cum să le ude corect și să le protejeze de dăunători.

Activitățile au inclus:

- Alegerea semințelor potrivite și pregătirea solului.
- Observarea zilnică a plantelor, măsurarea creșterii și ținerea unui jurnal cu desene și observații.
- Organizarea unei zile speciale de recoltare, unde copiii au cules legumele crescute de ei.
- Curtea grădiniței a devenit o oază de verdeață, admirată de toți cei care ne vizitează.

Rezultatele obținute:

- Copiii au dezvoltat o relație directă cu natura și au înțeles importanța grijii pentru mediul înconjurător.
- Au învățat să colaboreze, să fie răbdători și să aprecieze munca în echipă.

Concluzie

Grădinița noastră demonstrează că educația ecologică poate fi o experiență captivantă și formativă. Activitățile desfășurate în cadrul atelierului "Micii Grădinari" au contribuit semnificativ la dezvoltarea unor comportamente responsabile față de mediu, iar copiii noștri sunt pregătiți să devină mici ambasadori ai naturii.

Educația ecologică joacă un rol crucial în dezvoltarea competențelor verzi încă de la vârste fragede, oferindu-le preșcolărilor oportunități de a învăța despre sustenabilitate într-un mod ludic și creativ. Prin proiecte practice și activități integrate, grădinițele pot contribui la formarea unor atitudini ecologice care vor influența pozitiv generațiile viitoare.

Bibliografie

- Dumitru, I. (2020). *Educația pentru dezvoltare durabilă în școli*. Editura Didactică și Pedagogică.
- Stanciu, V. (2019). *Practici inovatoare în educația ecologică*. Editura Universitară.
- Ionescu, A. (2021). *Sustenabilitatea în educație și comunitate*. Editura Polirom.
- Nicolescu, B. (2018). *Transdisciplinaritatea și mediul*. Editura Curtea Veche.
- Stan, G. (2022). "Inovații pedagogice în promovarea competențelor verzi". *Revista Educație și Mediu*.

Prof. Dădulescu Sorina Manuela

Prof. Dimancea Maria Adelina

Grădinița nr. 242

Exemple de bune practici inter- și transdisciplinare în grădiniță

În educația modernă, abordările inter- și transdisciplinare devin din ce în ce mai importante pentru dezvoltarea unei perspective holistice asupra învățării. Aceste metode promovează conexiunile dintre diverse domenii de cunoaștere, oferind elevilor posibilitatea de a integra informațiile și de a le aplica în contexte reale. Acest articol explorează moduri creative în care inter- și transdisciplinaritatea pot sprijini procesul educațional.

Abordarea inter- și transdisciplinară

1. **Interdisciplinaritatea** implică colaborarea între două sau mai multe discipline pentru a aborda o tematică comună. De exemplu, proiectele care combină matematica cu artele vizuale sau geografia cu literatura ajută elevii să descopere conexiuni neașteptate și să aprofundeze înțelegerea conceptelor.

2. **Transdisciplinaritatea** depășește granițele disciplinelor tradiționale, creând o viziune integrată asupra realității. Aceasta abordează teme complexe precum schimbările climatice, sustenabilitatea sau drepturile omului, promovând gândirea critică și creativitatea.

Beneficii ale abordărilor inter- și transdisciplinare

- **Dezvoltarea competențelor cheie:** Copiii dobândesc competențe precum gândirea critică, rezolvarea problemelor și colaborarea, toate fiind esențiale în societatea actuală.
- **Motivație crescută pentru învățare:** Activitățile care includ mai multe discipline sunt adesea mai atractive pentru copii, deoarece le oferă ocazia de a explora subiecte de interes personal.

Legătura cu viața reală: Aceste abordări pregătesc copiii pentru situații concrete, unde problemele nu sunt delimitate strict de o disciplină.

Exemplu de bună practică: Curcubeul reciclării

Educația ecologică în grădiniță: Curcubeul reciclării – o abordare inter- și transdisciplinară

Integrarea educației ecologice în activitățile din grădiniță joacă un rol esențial în formarea unor comportamente responsabile față de mediu. Abordările inter - și transdisciplinare facilitează conectarea cunoștințelor din diverse domenii, transformând reciclarea într-un proces creativ și educativ.

Descriere:

În cadrul unui proiect dedicat protecției mediului, copiii au realizat un curcubeu din capace de sticle de plastic pe un perete din curtea grădiniței. Activitatea a implicat colectarea capacelor colorate, sortarea acestora și atașarea lor pe un panou fixat pe perete, formând un curcubeu spectaculos.

Discipline implicate:

- Arte plastice: Copiii au contribuit la crearea designului curcubeului și au fixat capacele pentru a compune imaginea.
- Cunoașterea mediului: Educatoarea le-a explicat procesul de reciclare al plasticului și importanța reutilizării acestuia.

Educație pentru societate: Prin colectarea capacelor, copiii au învățat despre colaborare, responsabilitate și importanța unui mediu curat.

Rezultate:

- Dezvoltarea spiritului de echipă și a abilităților motorii fine.
- Creșterea conștientizării privind problemele poluării cu plastic.

Realizarea unui proiect estetic care îmbunătățește aspectul curții grădiniței și inspiră comunitatea să recicleze.

Impactul activității

„Curcubeul reciclării” nu a fost doar o activitate creativă, ci și un exemplu tangibil de cum reciclarea poate fi integrată în educație prin metode inter- și transdisciplinare. Aceasta a oferit copiilor o lecție practică despre sustenabilitate, iar implicarea lor activă a transformat învățarea într-o experiență memorabilă și semnificativă.

Prin astfel de inițiative, educația timpurie devine un spațiu al schimbării, pregătind viitori cetățeni care respectă și protejează natura.

Concluzii

Abordările inter- și transdisciplinare oferă oportunități unice de a transforma învățarea într-un proces captivant, semnificativ și relevant pentru copii. Acestea nu doar că facilitează integrarea cunoștințelor, dar încurajează și dezvoltarea unei perspective globale asupra lumii.

Bibliografie

- Nicolescu, B. (2002). *Manifestul transdisciplinar*. Polirom.
- Ministerul Educației. (2024). *Repere metodologice privind abordările transdisciplinare în educație*. București.
- Dewey, J. (1938). *Experience and Education*. Macmillan.
- Dumitru, I. Al. (2018). *Abordări interdisciplinare în educația contemporană*. Editura Didactică și Pedagogică.
- OECD (2018). *The Future of Education and Skills: Education 2030 Framework*.
- Stănculescu, E. (2021). "Transdisciplinaritatea în practica educațională". *Revista EduPed*.

Prof. Dinu Constanța
Prof. Popa Ana Iuliana
Grădinița nr. 242

O plimbare la munte: Dezvoltarea deprinderilor motrice prin activități ludice

Grădinița Nr. 122 din București a găzduit o activitate captivantă și educativă din cadrul temei anuale „Când, cum și de ce se întâmplă?”. În cadrul săptămânii independente „Povestea Pământului”, copiii au participat la o lecție de educație fizică cu tema „O plimbare la munte”, desfășurată sub forma unui parcurs aplicativ menit să consolideze deprinderile motrice de bază și să promoveze dezvoltarea fizică armonioasă.

Scop și Obiective

Activitatea a avut ca scop principal dezvoltarea fizică armonioasă a copiilor, fiind totodată concepută pentru a întări deprinderile motrice esențiale, precum mersul cu ocolirea obstacolelor, echilibrul, săriturile și alergarea. Printr-o abordare ludică și interactivă, copiii au fost încurajați să respecte comenzile și să exerseze corect exercițiile învățate anterior, în timp ce au explorat o simulare a unei excursii la munte.

Desfășurarea Activității

1. Organizarea grupei

Activitatea a început prin adunarea copiilor în sala de educație fizică, alinierea acestora, verificarea echipamentului și stării de sănătate. După salut, educatoarea a stabilit regulile și a explicat tematica zilei.

2. Pregătirea organismului pentru efort

Copiii au fost implicați într-o serie de exerciții de încălzire: mers normal, alergare ușoară, mers pe vârfuri, pe călcâie, alergare cu genunchii sus și cu

pendularea gambelor înapoi. Aceste exerciții, desfășurate în șir câte unul, au avut rolul de a stimula mobilitatea și de a pregăti copiii pentru parcursul aplicativ.

3. Exerciții pentru influențarea aparatului locomotor

Un complex de exerciții fizice generale a fost introdus pentru dezvoltarea selectivă a aparatului locomotor. Acestea au inclus mișcări de rotire a capului, arcuirea trunchiului, răsuciri, aplecări și ridicări, toate executate sub formă de jocuri cu nume atractive precum „Privim cerul și pământul” sau „Balerina”. Exercițiile au fost organizate în coloane de gimnastică și au fost atent monitorizate de educatoare.

4. Parcurusul aplicativ – O aventură în natură

Punctul culminant al activității a fost parcursul aplicativ, conceput sub forma unei orientări turistice într-o pădure imaginară. Copiii, organizați în două echipe și conduși de căpitani, au urmat un traseu marcat de diverse obstacole, fiecare cu o sarcină specifică:

Ocolirea munților: Mers cu ocolirea obstacolelor.

Traversarea podului: Echilibru pe bănci de gimnastică cu transport de greutate și sărituri în adâncime, simulând protejarea naturii.

Traversarea râului: Sărituri înainte pe ambele picioare.

Alergarea după iepuraș: Alergare cu ocolirea obstacolelor.

Activitatea s-a desfășurat sub formă de concurs, cu reguli clare privind execuția corectă, respectarea traseului și cooperarea în echipă. Finalul traseului a fost marcat de indicatorul „SOSIRE”, unde copiii au descoperit surprize pregătite pentru fiecare echipă.

5. Relaxarea organismului

După efort, copiii s-au relaxat printr-un joc liniștitor intitulat „Mirosim floarea”. Așezați pe perne în cercuri, fiecare copil a exersat inspirația și expirația într-un mod ludic, trecând floarea simbolică de la unul la altul.

6. Încheierea activității

Activitatea s-a încheiat cu aprecieri din partea educatoarei, urmate de deschiderea cutiilor surpriză. Copiii au primit insigne ecologice și au fost numiți „Prietenii Pământului”, promovând astfel conștientizarea importanței protecției mediului.

Această activitate de educație fizică a reușit să îmbine armonios mișcarea, jocul și învățarea, contribuind la dezvoltarea fizică, cognitivă și socială a copiilor. Prin participarea activă și entuziastă, micuții au învățat să colaboreze, să respecte regulile și să aprecieze frumusețea naturii.

Activitatea „O plimbare la munte” a fost nu doar o oportunitate de a consolida deprinderile motrice, ci și un exemplu de educație ecologică și responsabilitate socială. Grădinița Nr. 122 continuă astfel să inspire prin metode creative și inovatoare, oferindu-le copiilor experiențe valoroase și memorabile.

Prof. Dumitru Florina Anastasia
Grădinița Nr. 122

Educația ecologică pe înțelesul copiilor

Educația ecologică este importantă încă de la cele mai fragede vârste, astfel că trebuie să le vorbim copiilor despre ecologie din ce în ce mai des și de fiecare dată când avem ocazia, atât în cadrul activităților cât și la masă sau la joacă, în parc.

De exemplu, în cadrul grădiniței noastre, noi, profesorii pentru educația timpurie, am făcut un obicei din a merge vinerea la reciclat sticle de plastic, folosind lozincă: „noi sticluta de apă o reciclăm și la schimb o gustare sănătoasă cumpărăm!”

Am reciclat sticlele și am achiziționat mere și portocale.

Copiii s-au obișnuit cu acest lucru și așteaptă cu entuziasm ca în fiecare vineri să procedăm la fel.

Încă un argument pentru a-i ajuta pe cei mici să înțeleagă importanța protejării mediului îl reprezintă fenomenul încălzirii globale, iar faptele lor, deși par mici și ne semnificative, ajută la protejarea mediului și devin un exemplu de urmat și pentru ceilalți.

De fiecare dată când avem ocazia le arătăm copiilor exemple concrete ce reprezintă consecințele faptelor noastre.

Exemplu: ce se întâmplă cu gunoaiile din jurul nostru care nu sunt aruncate în mod corespunzător (poluează mediul prin mirosul deranjant și vaporii degajați sau ne murdărim încălțăminte etc)

Ne folosim de mijloacele interactive, media, exemple din viața cotidiană pentru a le arăta copiilor aceste efecte nocive produse de faptele celor din jur.

Tot în cadrul activităților de educație ecologică, folosind o planșă, le-am explicat copiilor circuitul pet-urilor în natură, în special în apă: cum sunt aruncate, apoi înghițite de peștii care, în final, ajung tot la noi în farfurie.

În mai puțin de 30 de ani, în oceane vor fi mai multe materiale plastice decât pești, arată un studiu Ellen MacArthur Foundation, citat de Parlamentul European. Instituția arată că peste 150 de milioane de tone de plastic se află astăzi în oceane, iar mai îngrijorător este faptul că, zilnic, între 4,8 și 12,7 milioane de tone ajung în oceane.

Ca să le putem explica copiilor pe înțelesul lor aceste cifre, am exemplificat folosind o altă planșă, în care am evidențiat fundul oceanului în care se aflau foarte multe pet-uri și foarte puțini pești.

Prof. Georgescu Ana-Maria

Prof. Ionela Iordache

Grădinița Blue Lighthouse Academy București

Aplicații tehnologice în sprijinul învățării la grădiniță

Într-o lume tot mai conectată, tehnologia a devenit esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Chiar și la nivelul grădiniței, introducerea acesteia în procesul educațional poate deschide noi perspective pentru învățare, dezvoltând abilități precum creativitatea, gândirea critică și colaborarea. Totuși, acest proces trebuie realizat echilibrat, adaptat nevoilor copiilor și cu un scop bine definit.

Preșcolarii sunt la o etapă crucială a dezvoltării cognitive, iar tehnologia poate contribui la stimularea curiozității lor naturale. Jocurile interactive, poveștile animate sau aplicațiile educative ajută copiii să învețe prin joacă, promovând totodată familiarizarea cu noțiuni de bază legate de tehnologie.

Consider că educația digitală poate fi un prieten în procesul de învățare pentru că poate fi folosită ca resursă educațională.

Tehnologia ar trebui să completeze, nu să înlocuiască activitățile clasice.

În cadrul activităților de predare la grădiniță, am integrat diverse aplicații tehnologice pentru a sprijini procesul de învățare. De exemplu, PowerPoint, Wordwall și Voki.

PowerPoint a fost un instrument valoros pentru prezentarea temelor săptămânale, facilitând înțelegerea conceptelor într-un mod vizual și interactiv. Prin intermediul prezentărilor, copiii au avut ocazia să exploreze subiecte variate prin imagini relevante, culori atractive și animații captivante, adaptate nivelului lor de înțelegere. De asemenea, PowerPoint a fost folosit pentru a ilustra imagini din povești binecunoscute, ceea ce a contribuit la captarea atenției celor mici și la încurajarea curiozității. De exemplu, imaginile din povești precum „Ursul păcălit de vulpe” sau „Ridichea Uriașă” au fost prezentate pas cu pas, oferind un suport vizual care i-a ajutat pe copii să înțeleagă mai bine acțiunea, să recunoască personajele și să își dezvolte imaginația.

Wordwall a fost utilizat ca un instrument pentru oferirea feedback-ului și consolidarea noțiunilor

discutate în timpul dirijării învățării. Platforma a permis crearea unor jocuri interactive, precum chestionare, concursuri sau roata aleatorie, adaptate particularităților vârstei. De exemplu, prin intermediul jocurilor de tip chestionar, copiii au fost provocați să recunoască imagini, să asocieze concepte sau să răspundă la întrebări, iar roata aleatorie a adăugat un element de suspans și surpriză, ceea ce a crescut entuziasmul și implicarea lor.

Voki în activitățile de la grădiniță a fost folosit pentru captarea

atenției. Prin intermediul acestei aplicații, am creat diverse personaje animate care au fost integrate în activitățile educative, aducând un plus de interactivitate și dinamism procesului de învățare. De exemplu, cu ajutorul aplicației Voki, l-am creat pe Moș Crăciun, care le-a transmis preșcolarilor un mesaj special: acesta și-a pierdut renii și avea nevoie de ajutorul lor pentru a-i găsi. În cadrul activității, am realizat renii pierduți din role de hârtie. Aceștia s-au simțit bucuroși și mândri că au putut să-l ajute pe Moș Crăciun, contribuind atât la realizarea renilor, cât și la rezolvarea problemei propuse de personaj.

Utilizarea aplicațiilor **PowerPoint**, **Wordwall** și **Voki** în procesul educațional de la grădiniță a demonstrat cum tehnologia poate fi integrată în mod creativ și eficient pentru a sprijini dezvoltarea copiilor.

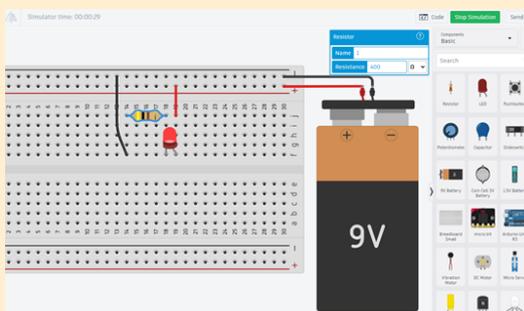
Prof. Sultana Ioana-Alexandra
Grădinița nr. 209

Introducere în robotică cu plăci Arduino

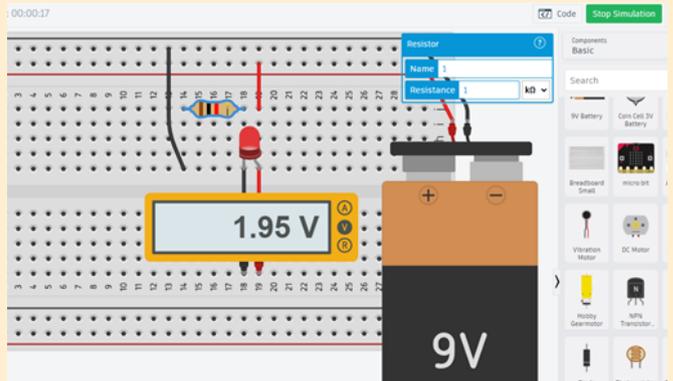
În cadrul opționalului “*Robotica și viața*” destinat elevilor claselor a VII-a, am propus o aplicație practică folosind noțiunile de curent electric, circuitul electric, componente de bază - rezistențe, condensatori și placa de dezvoltare **Arduino Uno**. În cadrul proiectului realizat, copiii vor face cunoștință cu noțiunile de mărimi electrice - rezistență și tensiune, prin măsurarea cu aparate specifice, într-un mediu interactiv și prietenos. Pe parcursul lecțiilor, ei vor interacționa cu plăcile de dezvoltare Arduino și componentele electronice folosite în domeniul roboticii educaționale: *LED-uri, senzori, servomotoare, telecomenzi cu infraroșu, relee*. Se urmărește familiarizarea progresivă a copiilor cu software-ul Arduino IDE și noțiunile de bază pentru programarea în limbajul C++.

Arduino este o platformă electronică open-source bazată pe hardware și software ușor de utilizat. Plăcile Arduino pot să citească intrări, de exemplu lumina pe un senzor, să detecteze obstacole pe baza ultrasunetelor emise de senzor, să simtă un deget pe un buton sau să citească un mesaj, iar apoi să le transforme într-o ieșire, cum ar fi funcționarea unui motor, funcționarea comandată a unor LED-uri sau emiterea de sunete.

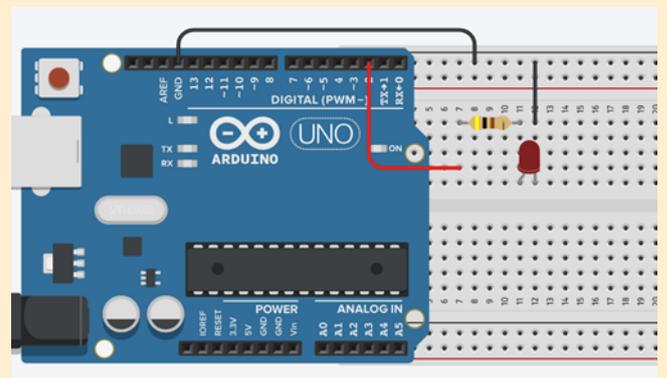
În cadrul lecției, propun realizarea unor circuite simple cu un LED, mai întâi cu o sursă de alimentare de 9V, iar apoi cu placa de dezvoltare Arduino Uno. Pentru familiarizarea cu componentele electronice de bază, vom folosi platforma educațională Tinkercad, studiată de către elevi în clasa a VI-a. Din modulul Circuits al platformei, alegem din galeria de obiecte: breadboard, LED, bateria de 9V, rezistența cu valoarea de 400 Ω , precum și conectorii necesari. Rezultatul va fi un circuit simplu, pe care îl testăm în simulatorul integrat.

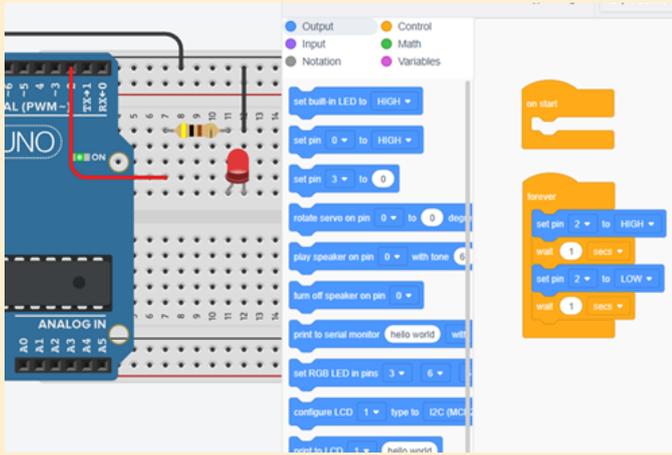
Modificând valoarea rezistenței la 1 K Ω și verificând căderea de tensiune pe LED cu ajutorul unui voltmetru, vom observa legătura dintre rezistență, tensiunea aplicată pe LED și intensitatea luminii acestuia.

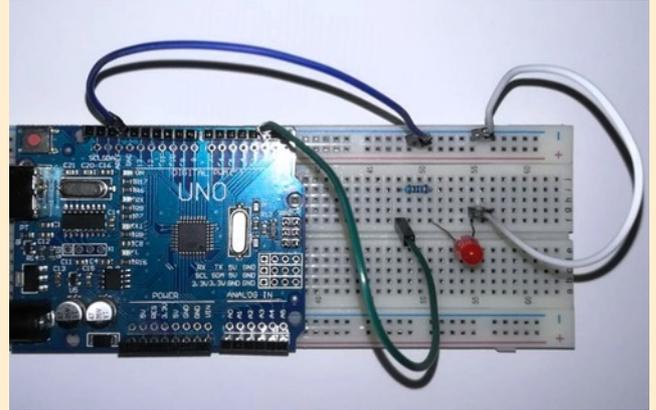
În continuare, vom reface circuitul folosind o placă de dezvoltare Arduino Uno sau compatibilă, din kiturile cu piese aflate în dotarea școlii. Noul circuit realizează controlul aprinderii și stingerii unui LED prin comenzile date pe un pin digital al plăcii de dezvoltare. Din circuitul anterior, păstrăm rezistența cu valoarea de 400 Ω , iar conectorii îi legăm la pinul GND (masă) și pinul digital 2 al plăcii.

Folosind instrumentul de programare cu blocuri de cod oferit de platforma Tinkercad, am scris un program prin care, în mod alternativ, trimitem semnale digitale “high” și “low” la pinul digital 2. În urma simulării, observăm aprinderea și stingerea LED-ului la interval de o secundă.

Realizarea fizică a circuitului presupune conectarea cu ajutorul conductorilor a plăcii de dezvoltare Arduino Uno, placa cu conexiuni (breadboard), LED-ul și rezistența. După compilarea și încărcarea programului pe placă, rezultatul nu poate decât să încante pe realizatorul acestuia!

După înțelegerea conceptelor de bază referitoare la utilizarea plăcilor Arduino, vom continua cu programarea aceluiași circuit folosind limbajul de programare C++ și software-ul Arduino IDE.

Prezentarea mediului de programare Arduino IDE va face referire la meniurile acestuia, instalarea plăcilor adiționale, sintaxa specifică limbajului de programare C++, opțiunile de compilare și încărcare ale programelor prin intermediul cablului USB.

Pentru scrierea programului în limbajul de programare C++, sunt prezentate instrucțiunile `#define` (inițializarea pinului digital 2), `pinMode` (setarea modului de ieșire a pinului), `digitalWrite` (scrierea unui semnal digital).

Bibliografie

Anghel Traian (2020), Programarea plăcii Arduino
<https://www.roboticafocsani.ro>
<https://www.tinkercad.com/>
<https://www.arduino.cc/>

```

1 //program de test pentru aprinderea unui LED
2 #define pin_led 2;
3
4 void setup() {
5   pinMode(pin_led, OUTPUT);
6 }
7
8 void loop() {
9   digitalWrite(pin_led, HIGH); // LED-ul se aprinde
10  delay(1000); // asteapta 1 secunda
11  digitalWrite(pin_led, LOW); // LED-ul se stinge
12  delay(1000); // asteapta 1 secunda
13 }
14

```

Prof. Octavia Jora
Liceul Teoretic „Duliu Zamfirescu”
Odobești, jud. Vrancea

Sursa: Ghiocci din grădina CCD București

www.ccd bucuresti.org

Atelier Didactic—CCD București

CASA CORPULUI DIDACTIC
A MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Prin tradiție, pentru viitor!

Adresa redacției

Splaiul Independenței Nr. 315 A
Sector 6, București
Telefon: 021.313.49.01
Fax: 021.313.49.27

Adresa de email:

atelier.didactic@ccdbucuresti.org

REVISTA ATELIER DIDACTIC

EDIȚIE ON-LINE

ISSN 2501-1901

ISSN-L 1583-6584

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI ATELIER DIDACTIC

Director: Nicoleta Bricu
Redactor șef: Laura Rudeanu
Corector: Nela Niculița Burcea
Publisher online: Alexandru Andi Oprea

Responsabilitatea pentru conținutul articolelor aparține
în totalitate autorilor.

Atelier
AD
Didactic

Editura Atelier Didactic

Coordonator Editura Atelier Didactic: Laura Rudeanu